

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ 2011-2012**

ΕΥΘΥΝΗ ΣΥΝΤΑΞΗΣ:

Μιλτιάδης Παπανικολάου

Δημήτρης Μπέσσας

Μίμης Σουλιώτης

Ανδρέας Π. Ανδρέου

Γιώργος Τσακίρης

Ιφιγένεια Βαμβακίδου

Δημήτρης Ξόνογλου

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:

Ζωή Γοδόση

Αγγελική Αυγητίδου

Γιάννης Ζιώγας

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΥΛΙΚΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ:

Χάρης Κοντοσφύρης

ΣΥΝΤΑΞΗ ΠΕΡΙΛΗΨΗΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ ΓΛΥΠΤΙΚΗΣ:

Έκτωρ Παπαδάκης

ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ:

Οι περιλήψεις για το περιεχόμενο των μαθημάτων συντάχθηκαν από τους διδάσκοντες του Τμήματος.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ:

Ιφιγένεια Βαμβακίδου

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΝΤΥΠΟΥ:

Ζωή Γοδόση

Φίλιππος Καλαμάρας

Γιώργος Ρίζος

ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ:

Χρήστος Κωνσταντινίδης

Στην εφαρμογή των αλλαγών κατά τη μετάβαση στο νέο πρόγραμμα σπουδών συνέβαλαν τα μέλη του Δ.Σ. του Φοιτητικού Συλλόγου: Γιάννης Ηλίας, Αχιλλέας Ζάζος, Μάγδα Καφετζοπούλου, Αντιγόνη Μονάχου, Ηλίας Πιερράκος, Εμορφίλη Τσιμπλίδου, Γιώργος Κορμπάκης, Ανδρέας Βερναρδάκης, Ιωάννα Καραντζή, Βασιλική Κυριάκη-Μπιτζάρου, Άννα Γκολόη.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ Δ.Ε. ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ.....	1
ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ	2
ΤΟ ΤΜΗΜΑ	3
ΦΟΙΤΗΣΗ – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΣΠΟΥΔΩΝ	3
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΟΧΥΡΩΣΗ.....	3
ΔΙΟΙΚΗΣΗ	4
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΚΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ.....	7
ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	8
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	10
Δικαιολογητικά, χρόνος και τόπος υποβολής τους	10
Πρόσκληση και διαδικασία εγγραφής.....	10
Εισαγωγή Κυπρίων.....	11
Δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις.....	11
Προκήρυξη εισιτηρίων εξετάσεων.....	11
Επιτροπή Εισιτηρίων Εξετάσεων	11
Εισιτήριες δοκιμασίες.....	12
Επιτροπή Εποπτείας	13
Έλεγχος προσέλευσης των υποψηφίων και τοποθέτησή τους	13
Διεξαγωγή εξετάσεων.....	14
Πειθαρχία διαγωνιζομένων	14
Βαθμολόγηση των έργων και γενικός βαθμός υποψηφίου	14
Έκδοση αποτελεσμάτων, επιλογή εισαγομένων	15

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	16
ΑΡΧΕΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ	16
ΠΑΡΑΛΛΗΛΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ	16
ΜΑΘΗΜΑΤΑ	17
Μαθήματα Εργαστηρίων Εικαστικών Και Εφαρμοσμένων Τεχνών	17
Θεωρητικά Μαθήματα	18
Οργάνωση Μαθημάτων Εργαστηρίων (Εικαστικών και Εφαρμοσμένων)	18
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ	21
ΘΕΩΡΗΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	22
ΘΕΩΡΗΤΙΚΑ - ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	23
ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ	24
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΕΚΔΡΟΜΕΣ	24
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΔΙΕΥΡΥΜΕΝΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΆΣΚΗΣΗΣ (Δ.Π.Α.)	25
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ERASMUS	25
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΕΠΑΡΚΕΙΑ	25
ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΑ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	28
ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ	38
ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	38
ΔΙΑΚΟΠΕΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΡΓΙΕΣ	38
ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	39
ΔΗΛΩΣΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	40
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	40
ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ	40
ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ	41
ΒΑΘΜΟΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	42
ΠΤΥΧΙΟ - ΒΑΘΜΟΣ ΠΤΥΧΙΟΥ	42

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	43
ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ	43
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ	48
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΤΕΧΝΩΝ	49
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ (ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ) ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ	51
ΘΕΩΡΗΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	55
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	55
ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ - ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ	63
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΑ ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	66
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΑ-ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΑ	68
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΑ-ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	68
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΑ-ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΑ ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	70
ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ	73
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΟΔΗΓΟΥ ΣΠΟΥΔΩΝ	75
Πίνακας αντιστοίχισης μαθημάτων	76
ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ	79
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	83
ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ ΑΠΟΣΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΟΔΗΓΟΥ ΣΠΟΥΔΩΝ	83

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ Δ.Ε. ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας από την ίδρυσή του το 2003 μέχρι σήμερα παρουσιάζει, μέσα από τις άοκνες προσπάθειες τόσο της προηγούμενης όσο και της σημερινής Διοικούσας Επιτροπής, συνεχή πρόοδο, γεγονός που οδηγεί στην καθιέρωσή του στο ελληνικό και διεθνές ακαδημαϊκό περιβάλλον. Η βελτίωση των υποδομών του Πανεπιστημίου και η στελέχωσή του με επιστημονικό δυναμικό μέσα από αξιοκρατικά κριτήρια και διαφανείς διαδικασίες είναι οι τομείς στους οποίους η Διοικούσα Επιτροπή επικεντρώνει τις προσπάθειές της, ώστε οι Σχολές και τα Τμήματα του Πανεπιστημίου να αποκτήσουν την αυτοτέλειά τους σε διοικητικό επίπεδο, αλλά και να διακριθούν σε θέματα έρευνας και καινοτόμων εφαρμογών στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Ο δυναμικός χαρακτήρας του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας βασίζεται στη δομή του. Η Πολυτεχνική Σχολή με έδρα την Κοζάνη, που αποτελείται από το Τμήμα Μηχανολόγων Μηχανικών και το Τμήμα Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών, προσανατολίζεται στους τομείς της τεχνολογικής έρευνας, ενώ η Παιδαγωγική Σχολή με έδρα τη Φλώρινα, που αποτελείται από τα Παιδαγωγικά Τμήματα Δημοτικής Εκπαίδευσης και Νηπιαγωγών, εντάσσεται στον πάντα επίκαιρο χώρο των επιστημών της αγωγής. Το Τμήμα Βαλκανικών Σπουδών με έδρα τη Φλώρινα διερευνά τις προοπτικές της συνεργασίας με το Βαλκανικό χώρο, με τον οποίο η περιοχή της Δυτικής Μακεδονίας έχει άμεση επαφή. Το Τμήμα Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών με έδρα τη Φλώρινα, η ίδρυση του οποίου βασίστηκε στην πολιτισμική παράδοση της περιοχής, καλύπτει ένα ευρύ πεδίο καλλιτεχνικών και εκπαιδευτικών δράσεων, καθώς και ποικίλα πεδία στις εφαρμογές των τεχνών. Αν και το Τμήμα Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών είναι το πιο νέο Τμήμα του Πανεπιστημίου, παρουσιάζει ωστόσο σημεία μιας πορείας με σταθερή εξέλιξη και δυναμική προοπτική, συμβάλλοντας, όπως εξάλλου και τα άλλα Τμήματα, στην οικονομική και πνευματική ανάπτυξη του τόπου και στη διαφυγή των τοπικών κοινωνιών από τον απομονωτισμό και την εσωστρέφεια των περιοχών που εντάσσονται στην περιφέρεια.

Καθηγητής Ιωάννης Μανωλόπουλος

Πρόεδρος Διοικούσας Επιτροπής

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Το Τμήμα Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών Φλώρινας, ως οργανικό και δυναμικό κομμάτι του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας, διανύει τον πέμπτο χρόνο λειτουργίας του και το 2011 θα αποφοιτήσουν από αυτό οι πρώτοι νέοι καλλιτέχνες με ειδικεύσεις σε τομείς, που θα τους επιτρέψουν να σταθούν επάξια πλάι σε συναδέλφους τους άλλων Τμημάτων της χώρας και να διεκδικήσουν με αξιώσεις θέσεις εργασίας στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα. Γνωρίζουμε ότι οι δυσκολίες μέχρι στιγμής ήταν πάρα πολλές, οι οποίες κυρίως αφορούσαν τις ελλείψεις σε διδακτικό προσωπικό και σε υποδομές, όπως είναι η έλλειψη χώρων για μεγάλα εργαστήρια, ελλείψεις οι οποίες θα εξακολουθήσουν να υπάρχουν, διότι είναι γνωστό ότι διανύουμε την πιο δύσκολη φάση της σύγχρονης ιστορίας σε οικονομικό, πολιτικό και κοινωνικό επίπεδο, γεγονός που θα δυσχεράνει την ταχεία εξέλιξη του Τμήματος.

Είναι αυτονόητο ότι οι πιέσεις μας προς την Πολιτεία θα είναι συνεχείς και διεκδικητικές, ώστε να καλυφθούν όσο γίνεται ταχύτερα τα κενά σε μέλη Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού και ακόμα να επέλθουν οι αναγκαίες βελτιώσεις σε υποδομές παντός είδους, που έχουν να κάνουν με την εύρυθμη λειτουργία του Τμήματος. Είναι όμως παρήγορο το γεγονός ότι οι φοιτητές του Τμήματός μας και η τοπική κοινωνία, μαζί με το έκτακτο διδακτικό προσωπικό και τη διοίκηση επιδεικνύουν μια πρωτοφανή σύμπνοια και συνεργασία σε όλους τους τομείς, διότι έχουν αντιληφθεί τη σπουδαιότητα της ύπαρξης αυτού του καλλιτεχνικού Τμήματος στη Φλώρινα και τον εθνικό ρόλο που καλείται να επιτελέσει.

Ας σημειωθεί ότι οι απόφοιτοι του Τμήματος Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών θα έχουν το συγκριτικό πλεονέκτημα έναντι των άλλων ομοειδών Τμημάτων της χώρας να επιλέγουν ειδικεύσεις, όπως τη ζωγραφική, τη γλυπτική, τη χαρακτική και τις εφαρμοσμένες τέχνες, οι οποίες θα τους επιτρέψουν να είναι ανταγωνιστικοί τόσο στον καλλιτεχνικό στίβο όσο και στο πεδίο των εικαστικών εφαρμογών.

Μιλτιάδης Μ. Παπανικολάου

Καθηγητής Ιστορίας της Τέχνης

Κοσμήτορας Φιλοσοφικής Σχολής Α.Π.Θ.

ΤΟ ΤΜΗΜΑ

Το Τμήμα Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών με έδρα τη Φλώρινα ιδρύθηκε με το Π.Δ.181/31 Αυγούστου 2006. Η έναρξη της εκπαιδευτικής λειτουργίας του Τμήματος και η εισαγωγή των πρώτων φοιτητών/τριών ορίζεται από το ακαδημαϊκό έτος 2006-2007

Το Τμήμα Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών έχει ως αποστολή:

- α) Να καλλιεργεί και να προάγει τη γνώση στα επιστημονικά αντικείμενα της ζωγραφικής, της γλυπτικής και των εφαρμοσμένων τεχνών, όπως ιδίως της φωτογραφίας - βίντεο, των ψηφιακών μορφών τέχνης (κινούμενο σχέδιο, τρισδιάστατη κινούμενη εικόνα - animation), της εικονογράφησης εντύπων, της μελέτης και σχεδίασης σύγχρονων αντικειμένων βιοτεχνικής και βιομηχανικής παραγωγής (design) και της διακόσμησης. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στην ανάδειξη της πολιτισμικής κληρονομιάς και των επιρροών της από τα μεγάλα εικαστικά ευρωπαϊκά ρεύματα.
- β) Να παρέχει στους φοιτητές και στις φοιτήτριες τα απαραίτητα εφόδια που εξασφαλίζουν την άρτια κατάρτισή τους για καλλιτεχνική, επιστημονική και επαγγελματική σταδιοδρομία και
- γ) Να παρέχει ειδική μόρφωση και κατάρτιση των φοιτητών/τριών για τη διδασκαλία των καλλιτεχνικών μαθημάτων στα σχολεία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης

ΦΟΙΤΗΣΗ – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Ο αριθμός των κατ' έτος εισακτέων στο Τμήμα ορίζεται με τη διαδικασία του άρθρου 1 παρ. 5 του ν.1351/1983 (Α' 56), όπως ισχύει κάθε φορά.

Η εισαγωγή φοιτητών/τριών στο Τμήμα γίνεται με τη διαδικασία του εδαφ. γ της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν.2525/1997 (Α' 188), όπως ισχύει κάθε φορά και

Η ελάχιστη υποχρεωτική διάρκεια φοίτησης στο Τμήμα για τη λήψη του πτυχίου ορίζεται σε δέκα (10) εξάμηνα σπουδών.

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΟΧΥΡΩΣΗ

Οι πτυχιούχοι του Τμήματος Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών με βάση τις εξειδικευμένες επιστημονικές γνώσεις έχουν τη δυνατότητα επαγγελματικής ενασχόλησης σε φορείς του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα, οι οποίοι έχουν ως αντικείμενο δραστηριότητας την τέχνη σε μία ή περισσότερες κατευθύνσεις ή ειδিকেύσεις από αυτές που λειτουργούν στο Τμήμα.

Ακόμη έχουν τη δυνατότητα ενασχόλησης στην εκπαίδευση ή και ως ελεύθεροι επαγγελματίες.

Για τον διορισμό στην εκπαίδευση απαραίτητη προϋπόθεση εκτός του πτυχίου είναι και η κατοχή πιστοποιητικού θεωρητικών και ιστορικών σπουδών, το οποίο χορηγείται σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στο πρόγραμμα και στον κανονισμό σπουδών του Τμήματος.

ΔΙΟΙΚΗΣΗ

Έως ότου εξασφαλισθούν οι προϋποθέσεις για την αυτοδύναμη λειτουργία του Τμήματος Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών, η διοίκησή του ασκείται από Προσωρινή Γενική Συνέλευση που ορίζεται με πράξη του Πρύτανη ή του Προέδρου της Δ.Ε. ύστερα από απόφαση της Συγκλήτου ή κατά περίπτωση της Διοικούσας Επιτροπής.

Η Προσωρινή Γενική Συνέλευση αποτελείται από πέντε (5) τουλάχιστον μέλη Δ.Ε.Π., των οποίων το γνωστικό αντικείμενο πρέπει να είναι σχετικό με τα επιστημονικά αντικείμενα που καλλιεργεί το Τμήμα. Με την ίδια πράξη ορίζονται μεταξύ των μελών της ο Πρόεδρος και ο Αναπληρωτής Πρόεδρος, οι οποίοι πρέπει να κατέχουν θέση Δ.Ε.Π. της βαθμίδας του Καθηγητή ή Αναπληρωτή Καθηγητή. Καθήκοντα Γραμματέα ασκεί ο Γραμματέας του Τμήματος ή ο νόμιμος αναπληρωτής του ή διοικητικός υπάλληλος στην περίπτωση που δεν έχει τοποθετηθεί Γραμματέας.

Στην Προσωρινή Γενική Συνέλευση συμμετέχουν υποχρεωτικά όλα τα μέλη Δ.Ε.Π. που υπηρετούν στο Τμήμα εφ' όσον υπάρχουν και δύο (2) εκπρόσωποι των φοιτητών/τριών, εφ' όσον έχουν εισαχθεί φοιτητές/τριες στο Τμήμα. Η ανάδειξη των εκπροσώπων των φοιτητών/τριών στην Προσωρινή Γενική Συνέλευση γίνεται με τη διαδικασία του άρθρου 2 παρ. 3 (β) του ν. 1268/1982 (Α' 87), όπως ισχύει. Σε περίπτωση μη ανάδειξης η Προσωρινή Γενική Συνέλευση λειτουργεί νόμιμα σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 12 παρ. 4 του ν. 1268/1982. Η Προσωρινή Γενική Συνέλευση ασκεί τις αρμοδιότητες που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις για την Γενική Συνέλευση Τμήματος (άρθρο 4 ν. 2083/1992 – Α' 159) εκτός αυτών που ανατίθενται σε άλλα όργανα ή ορίζονται κατά τρόπο διαφορετικό με το παρόν Διάταγμα.

Ο Πρόεδρος της Προσωρινής Γενικής Συνέλευσης, ή ο Αναπληρωτής Πρόεδρος σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος του Προέδρου, συμμετέχει στη Σύγκλητο, χωρίς δικαίωμα ψήφου.

Το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος, έως την αυτοδύναμη λειτουργία του, καταρτίζεται από την Προσωρινή Γενική Συνέλευση και εγκρίνεται από τη Δ.Ε..

Η Διοικούσα Επιτροπή του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας σύμφωνα με τον ιδρυτικό Νόμο όρισε την παρακάτω επταμελή Προσωρινή Γενική Συνέλευση του Τμήματος.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ, Καθηγητής

Πρόεδρος

Ο ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ Μ. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ σπούδασε Νεοελληνική Φιλολογία και Αρχαιολογία στη Φιλοσοφική Σχολή του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Συνέχισε τις σπουδές του στην Ιστορία της Τέχνης στο Πανεπιστήμιο του Μονάχου, με υποτροφία του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών (Ι.Κ.Υ.). Υπήρξε υπότροφος του Ιδρύματος Alexander von Humboldt και συνέχισε τις σπουδές του στο Μόναχο, μελετώντας τις ελληνο-γερμανικές καλλιτεχνικές σχέσεις. Το 1978, αναγορεύτηκε διδάκτωρ της Φιλοσοφικής Σχολής του Α.Π.Θ. και το 1981 έγινε υφηγητής στη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου των Αθηνών. Από το 1987 διδάσκει στο τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Α.Π.Θ. ως Καθηγητής με γνωστικό αντικείμενο την Ιστορία της Τέχνης. Χρημάτισε μέλος πολλών Διοικητικών Συμβουλίων δημόσιων και ιδιωτικών οργανισμών, Διευθυντής του

Κρατικού Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης στη Θεσσαλονίκη, όπου πρωτοστάτησε για την αγορά της συλλογής Κωστάκη. Από το Σεπτέμβριο του 2010 είναι Κοσμήτορας της Φιλοσοφικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Έγραψε πολλά βιβλία, άρθρα σε ελληνικά και ξένα περιοδικά με αντικείμενο την ιστορία, τη θεωρία και την κριτική της τέχνης.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΠΕΣΣΑΣ, Καθηγητής

Αντιπρόεδρος

Ο ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΠΕΣΣΑΣ, σπούδασε Γλυπτική, στην Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών της Αθήνας κοντά στον Δημήτρη Καλαμάρα. Έκανε μεταπτυχιακές σπουδές με υποτροφία του Ι.Κ.Υ. από το 1984 μέχρι το 1987 και το 1992 αναγορεύθηκε διδάκτωρ Παιδαγωγικών Επιστημών στο Α.Π.Θ. Διδάσκει στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης Φλώρινας, στο Τμήμα Νηπιαγωγών Φλώρινας, στο Τμήμα Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών του Α.Π.Θ., στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα του Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης Φλώρινας, στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα του Τμήματος Νηπιαγωγών Φλώρινας και στο Μεταπτυχιακό Διατμηματικό Πρόγραμμα Μουσειολογίας της Αρχιτεκτονικής Σχολής του Α.Π.Θ. Τα μαθήματα τα οποία διδάσκει αφορούν τα εικαστικά στο Δημοτικό Σχολείο και Νηπιαγωγείο, την Πρώτη Γραφή, την προσέγγιση έργων τέχνης από τα παιδιά, την εικονογράφηση σχολικών εγχειριδίων, την τοπική καλλιτεχνική ιστορία κ.ά. Το συγγραφικό του έργο αποτελείται από βιβλία και δημοσιεύσεις που αφορούν στους παραπάνω επιστημονικούς χώρους. Διατηρεί εικαστικό εργαστήριο και έχει πραγματοποιήσει 20 καλλιτεχνικές εκθέσεις στην Ελλάδα, δύο στην Αμερική, μία στην Αλβανία και μία στην Ιταλία.

dmpessa@uowm.gr

ΜΙΜΗΣ ΣΟΥΛΙΩΤΗΣ, Καθηγητής

Ο ΜΙΜΗΣ ΣΟΥΛΙΩΤΗΣ, σπούδασε ΝΕ Φιλολογία στο Α.Π.Θ., έκαμε μεταπτυχιακές σπουδές στη Βουδαπέστη και διδάσκει λογοτεχνία ως Καθηγητής στο Π.Τ.Ν. του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας. Μερικές από τις αυτοτελείς εκδόσεις έργων του: 58 Σχόλια στο Καβάφη, εκδ. Ύψιλον, 1991, Αλφαβητάριο για την Ποίηση (κριτική μελέτη), εκδ. Α.Π.Θ., Παιδαριώδη, Έλληνικά Γράμματα, 2000, Σκόρπια. Μελετήματα, άρθρα και ποικίλα, Έτυπωθήτω - Γ. Δαρδανός, 2000, Φλώρινα. Μια πόλη στη λογοτεχνία, (επιμέλεια και ανθολόγηση), Μεταίχμιο, Αθήνα.2002. Εκτός από τη λογοτεχνία τον ενδιαφέρουν τα εκδοτικά ζητήματα και η βιβλιολογία.

sdouliot@uowm.gr

ΑΝΔΡΕΑΣ Π. ΑΝΔΡΕΟΥ, Καθηγητής

Ο ΑΝΔΡΕΑΣ Π. ΑΝΔΡΕΟΥ, σπούδασε Κλασική Αρχαιολογία, Βυζαντινολογία και Αρχαία Ιστορία στα Πανεπιστήμια του Μάιντς και της Χαϊδελβέργης της Δ. Γερμανίας. Εργάζεται στην Παιδαγωγική Σχολή της Φλώρινας από το 1991. Τα επιστημονικά και ερευνητικά ενδιαφέροντά του εντοπίζονται στην Αρχαία και Βυζαντινή Ιστορία, στην Αρχαία Ελληνική Τέχνη, στην Τοπική Ιστορία, στην Ιστορία της Τέχνης, στην Μουσειακή Εκπαίδευση. Έχει εκδώσει έξι μονογραφίες και έχει πολλές συμμετοχές

σε συλλογικά έργα.

aandreou@uowm.gr

ΓΙΩΡΓΟΣ ΤΣΑΚΙΡΗΣ, Αναπληρωτής Καθηγητής

Ο ΓΙΩΡΓΟΣ ΤΣΑΚΙΡΗΣ σπούδασε Ανώτερα Ηλεκτρονικά. Έκανε σπουδές Ζωγραφικής και Χαρακτικής στη Σχολή Καλών Τεχνών της Φλωρεντίας. Διδάσκει Ζωγραφική στο Τμήμα Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών του Α.Π.Θ. και Εικαστικές Τέχνες στο Παιδαγωγικό Τμήμα του Α.Π.Θ. Έχει παρουσιάσει την εικαστική του δουλειά σε 28 ατομικές εκθέσεις σε Ελλάδα, Γερμανία, Ιταλία, Γαλλία και συμμετείχε σε πολλές ομαδικές εκθέσεις. Έργα του υπάρχουν σε δημόσιους χώρους, σε μουσεία και ιδιωτικές συλλογές.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ ΒΑΜΒΑΚΙΔΟΥ, Επίκουρη Καθηγήτρια

Η ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ ΒΑΜΒΑΚΙΔΟΥ, σπούδασε στη Φιλοσοφική Σχολή του Α.Π.Θ., όπου επίσης ολοκλήρωσε τις μεταπτυχιακές σπουδές στη Φιλοσοφία της Ιστορίας. Εκπόνησε τη δ.δ. στην Παιδαγωγική Σχολή του Α.Π.Θ.. Τα επιστημονικά και ερευνητικά ενδιαφέροντά της εντοπίζονται στην Νεότερη Ελληνική Ιστορία, στη μεθοδολογία της ιστορικής έρευνας προς την κατεύθυνση των πολιτισμικών σπουδών, στη σύγχρονη τέχνη και στη σημειωτική της εικόνας. Έχει πολλές δημοσιεύσεις σε ελληνικά και διεθνή περιοδικά (80) με ετεροαναφορές και μετέχει σε συλλογικούς τόμους για την Ιστορία και τον Πολιτισμό.

ibambak@uowm.gr

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΞΟΝΟΓΛΟΥ, Επίκουρος Καθηγητής

Ο ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΞΟΝΟΓΛΟΥ Γεννήθηκε στην Πρώτη Σερρών. Σπούδασε Ζωγραφική στην Ακαδημία Καλών Τεχνών στη Ρώμη και Κεραμική στη Scuola Ornamentale dei San Giacomo. Διδάσκει στην Αρχιτεκτονική Σχολή του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Ζει στην Θεσσαλονίκη και εκθέτει τη δουλειά του τακτικά.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΚΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Στο Τμήμα Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών συνιστάται Γραμματεία, η οποία παρέχει διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη στο εν γένει εκπαιδευτικό και ερευνητικό έργο του.

Η Γραμματεία οργανώνεται και λειτουργεί σε επίπεδο Τμήματος, κατά την έννοια του άρθρου 8 του Ν. 3260/2004, με το οποίο επανήλθαν σε ισχύ οι παράγραφοι 1-16 του άρθρου 36 του Ν. 2190/1994.

Υπεύθυνοι για τη γραμματειακή υποστήριξη είναι:

Χρήστος Κωνσταντινίδης - Γραμματέας

Τηλ. 23850 55250

Fax 23850 55241

xkonstantinidis@uowm.gr

Μάγδα Χριστοπούλου

Τηλ. 23850 55290

ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Το διδακτικό προσωπικό του Τμήματος αποτελείται στην αρχή της λειτουργίας του από μέλη ΔΕΠ υπό διορισμό, μέλη ΔΕΠ άλλων Τμημάτων με ανάθεση διδασκαλίας και από καλλιτέχνες και θεωρητικούς επιστήμονες που προσλαμβάνονται με τις διατάξεις του Π.Δ. 407/80.

ΜΕΛΗ ΔΕΠ ΥΠΟ ΔΙΟΡΙΣΜΟ

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΑΥΓΗΤΙΔΟΥ, επίκουρη καθηγήτρια

Η Αγγελική Αυγητίδου σπούδασε Αρχιτεκτονική στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης και Καλές Τέχνες στο Central Saint Martins College του Λονδίνου απ' όπου κατέχει μεταπτυχιακό και διδακτορικό τίτλο. Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα περιστρέφονται γύρω από τη σχέση αυτοπροσωπογραφίας, ταυτότητας και υποκειμενικότητας, τη σχέση σώματος, χώρου και επιτελεστικότητας καθώς το πεδίο της καλλιτεχνικής πρακτικής ως μέσου και διαδικασίας παραγωγής γνώσης.

aaugitidou@uowm.gr

ΖΩΗ ΓΟΔΟΣΗ, επίκουρη καθηγήτρια

Η Ζωή Γοδόση αποφοίτησε το 1985 από το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Α.Π.Θ. Είναι κάτοχος Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (κλάδου Ιστορίας της Τέχνης) και Διδακτορικού Διπλώματος του ίδιου Τμήματος του Α.Π.Θ. Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα αφορούν τη μελέτη της λαϊκής ζωγραφικής και της σύγχρονης ελληνικής και βαλκανικής τέχνης.

zgodosi@uowm.gr

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΙΩΓΑΣ, επίκουρος καθηγητής

Ο Γιάννης Ζιώγας γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη το 1962. Σπούδασε Μαθηματικά (Πτυχίο, Πανεπιστήμιο Αθηνών) και μεταπτυχιακά στην Νέα Υόρκη (Ζωγραφική, MFA, School of Visual Arts). Έχει πραγματοποιήσει ατομικές εκθέσεις και έχει συμμετάσχει σε ομαδικές στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Έχει γράψει κείμενα και βιβλία για τη θεωρία της τέχνης (Ο βυζαντινός Μάλεβιτς, Ο Ταρκόφσκι στην Χαλκίδα, Όψεις Λογοκρισίας). Κάθε χρόνο διοργανώνει την Εικαστική Πορεία προς τις Πρέσπες.

ziogas@yannisziogas.com

ΧΑΡΗΣ ΚΟΝΤΟΣΦΥΡΗΣ, επίκουρος καθηγητής

Ζει και εργάζεται στην Αθήνα και στη Φλώρινα. Έχει πραγματοποιήσει 16 ατομικές εκθέσεις και έχει συμμετάσχει σε πάρα πολλές ομαδικές εκθέσεις στην Ελλάδα και το εξωτερικό, όπως στην 26η Μπιενάλε του Σάο Πάολο (2004), στην 2η Μπιενάλε του Πεκίνου (2006) και στη 2η Μπιενάλε της Θεσσαλονίκης (2009). Εκθέτει στη Γκαλερί Ζουμπουλάκη στην Αθήνα και στην Γκαλερί Λόλα

Νικολάου στη Θεσσαλονίκη. Το 2009 εξέδωσε το βιβλίο του Έσοπτρο+ από τις εκδόσεις futura.

info@harriskondosphyris.com

ΕΚΤΩΡ ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ, επίκουρος καθηγητής

1983-1985: Προπαρασκευαστικό Σχολείο Καλών Τεχνών Πανόρμου Πύργου Τήνου. Αποφοίτησε με «άριστα» & εισήχθη στην Α.Σ.Κ.Τ.1985-1990: Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών Αθήνας (Τμήμα Γλυπτικής, Εργαστήριο Γ. Νικολαΐδη – Θ. Παπαγιάννη). Αποφοίτησε με βαθμό «άριστα». 1987-1988: Εργαστήριο Σκηνογραφίας Α.Σ.Κ.Τ. & Εργαστήριο Καλλιτεχνικής Τυπογραφίας Α.Σ.Κ.Τ. Αποφοίτησε με βαθμό «άριστα». Από το 2008 διδάσκει Γλυπτική στο Τμήμα Εικαστικών & Εφαρμοσμένων Τεχνών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας.

info@karlanon5.gr

ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΠΟΥ ΠΡΟΣΛΑΜΒΑΝΕΤΑΙ ΜΕ ΤΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ Π.Δ. 407/80 ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2010-2011

ΕΕΔΙΠ

Χρήστος Τσώτσος, xtsotsos@uowm.gr

ΕΤΕΠ

Δημήτρης Τούζος, 2385055240, dtouzos@ uowm.gr

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Οι εισιτήριες εξετάσεις του Τμήματος δεν υπάγονται στο σύστημα των Πανελληνίων Εξετάσεων και διενεργούνται σύμφωνα με το Π.Δ. 169/2006 και την Υ.Α. φ151/89700β6/5-9-2006 (ΦΕΚ 1358/14-9-2006 τ.Β') με ειδικές εξετάσεις που πραγματοποιούνται στην πόλη της Φλώρινας

Δικαιολογητικά, χρόνος και τόπος υποβολής τους

Τα δικαιολογητικά των υποψηφίων υποβάλλονται κάθε χρόνο στη γραμματεία του τμήματος από 1 μέχρι και 10 Σεπτεμβρίου και είναι:

- α) αίτηση συμμετοχής.
- β) τίτλος σπουδών και
- γ) δύο (2) μικρές φωτογραφίες του υποψηφίου.

Οι αιτήσεις των ενδιαφερομένων, προκειμένου να κριθούν για την υπαγωγή τους στην κατηγορία εκείνων που έχουν ιδιαίτερη καλλιτεχνική προδιάθεση, υποβάλλονται στα τμήματα από 20 μέχρι και 30 Ιουνίου κάθε χρόνο και συνοδεύονται από φάκελο με σχετικές εργασίες.

Η αίτηση συμμετοχής στις εξετάσεις είναι έντυπη και χορηγείται στους υποψηφίους/στις υποψήφιες από το Τμήμα.

Με την υποβολή των δικαιολογητικών συμμετοχής ελέγχονται τα ατομικά στοιχεία του υποψηφίου/της υποψήφιας σύμφωνα με την αστυνομική ταυτότητα ή το διαβατήριο, που επιδεικνύει στο Γραμματέα του τμήματος.

Σε περίπτωση που ο/η υποψήφιος/α στερείται για οποιονδήποτε λόγο αστυνομικής ταυτότητας ή διαβατηρίου επιδεικνύεται πιστοποιητικό του Δήμου ή της Κοινότητας που φέρει επικυρωμένη φωτογραφία.

Σε κάθε υποψήφιο/α παραδίδεται πριν από τις εξετάσεις «Δελτίο ταυτότητας υποψηφίου/ας» το οποίο φέρει επικυρωμένη τη φωτογραφία, αναγράφει τα ατομικά στοιχεία και έχει υπογραφεί από το γραμματέα του Τμήματος.

Πρόσκληση και διαδικασία εγγραφής

Το Τμήμα με ανακοίνωση πρόσκληση προς τους/τις εισαγόμενους/ες που αναρτάται στον πίνακα ανακοινώσεων και δημοσιεύεται σε δύο τουλάχιστον εφημερίδες του ημερήσιου τύπου καθορίζει προθεσμία εγγραφής των εισαγομένων τουλάχιστον δέκα (10) ημέρες και τους/τις καλεί να προσκομίσουν τα απαιτούμενα δικαιολογητικά.

Για την εγγραφή στα τμήματα απαιτείται ο τίτλος απόλυσης του Σχολείου από το οποίο αποφοίτησε ο/η υποψήφιος/α. Εφόσον κατατεθεί ο πρωτότυπος τίτλος, μπορεί να αποσυρθεί με την κατάθεση αντίστοιχου αποδεικτικού.

Κατά την εγγραφή ο/η υποψήφιος/α υποβάλλει και υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του Ν. 1599/86 για τη μη εγγραφή σε άλλη Σχολή ή Τμήμα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της Ελλάδας.

Οι επιτυχόντες/ούσες που δεν μπόρεσαν να ασκήσουν το δικαίωμα εγγραφής μέσα στην ανωτέρω

προθεσμία έχουν δικαίωμα να υποβάλουν αίτηση εγγραφής μόνον κατά το επόμενο ακαδημαϊκό έτος και μέσα στην προθεσμία εγγραφής, που ορίζεται στο ίδιο Τμήμα το έτος αυτό.

Τυχόν θέσεις εισακτέων που δεν καλύπτονται λόγω μη εγγραφής των επιτυχόντων/ουσών μπορούν να καλύπτονται κατά φθίνουσα σειρά βαθμολογίας από τους επόμενους του τελευταίου εισαχθέντα με απόφαση του οικείου Τμήματος, με την οποία καθορίζεται και η προθεσμία εγγραφής. Η διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 11 ισχύει και για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου.

Εισαγωγή Κυπρίων

Οι ομογενείς από την Κύπρο, ανεξάρτητα από την υπηκοότητα και τον τόπο κατοικίας ή διαμονής, εισάγονται στο τμήμα Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας σε ποσοστό 5% επιπλέον του οριζόμενου κάθε χρόνο αριθμού εισακτέων, κατόπιν εξετάσεων, οι οποίες διενεργούνται στην Κύπρο, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας Υπουργικής Απόφασης από πενταμελή επιτροπή που συγκροτείται τον Ιούνιο από το Υπουργείο Παιδείας της Κύπρου και η οποία αποτελείται από τρεις (3) Ελληνικής καταγωγής καλλιτέχνες και δύο Κύπριους.

Ονομαστικός πίνακας των επιτυχόντων με τη φροντίδα του Υπουργείου Παιδείας της Κυπριακής Δημοκρατίας αποστέλλεται το μήνα Σεπτέμβριο στο τμήμα Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας και κοινοποιείται και στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις

Δικαίωμα συμμετοχής στις εισιτήριες εξετάσεις για την εισαγωγή σπουδαστών/στριών στο τμήμα Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας έχουν:

- α) οι κάτοχοι απολυτηρίου Ενιαίου ή άλλου τύπου Λυκείου
- β) σε ποσοστό μέχρι 15% επί του εκάστοτε οριζόμενου αριθμού εισακτέων οι κάτοχοι απολυτηρίου τριταξίου Γυμνασίου ή ενδεικτικού προαγωγής από αντίστοιχη τάξη εξαταξίου ή επταταξίου ή οκταταξίου Γυμνασίου ή ισότιμου τίτλου Σχολείου Μέσης Εκπαίδευσης του εσωτερικού ή εξωτερικού, εφόσον έχουν ιδιαίτερη καλλιτεχνική προδιάθεση, διαπιστωμένη με απόφαση της Επιτροπής Εισιτηρίων εξετάσεων του Τμήματος.

Προκήρυξη εισιτηρίων εξετάσεων

Οι εισιτήριες εξετάσεις στο Τμήμα Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας διενεργούνται εντός του χρονικού διαστήματος Σεπτεμβρίου-Οκτωβρίου.

Τις εισιτήριες εξετάσεις προκηρύσσει η Δ.Ε. του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας. Η προκήρυξη αναρτάται υποχρεωτικά στον πίνακα ανακοινώσεων του Τμήματος και ανακοινώνεται από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, ενώ περίληψή της δημοσιεύεται στον ημερήσιο τύπο.

Επιτροπή Εισιτηρίων Εξετάσεων

Οι εισιτήριες εξετάσεις διενεργούνται από Επιτροπή Εισιτηρίων Εξετάσεων, η οποία ορίζεται από τη Δ.Ε. του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας ύστερα από πρόταση της Προσωρινής Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος.

Η Επιτροπή Εισιτηρίων Εξετάσεων αποτελείται από πέντε (5) μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού των οποίων το γνωστικό αντικείμενο είναι σχετικό με τις εικαστικές τέχνες και τις επιστήμες τους.

Πρόεδρος της Επιτροπής Εισιτηρίων Εξετάσεων είναι ο Πρόεδρος της Προσωρινής Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος και Αντιπρόεδρος ο Αναπληρωτής Πρόεδρος εφόσον το γνωστικό τους αντικείμενο είναι σχετικό με τις εικαστικές τέχνες και τις επιστήμες τους. Σε αντίθετη περίπτωση ορίζονται στις παραπάνω θέσεις άλλα μέλη ΔΕΠ από άλλα Πανεπιστήμια ή Σχολές Καλών Τεχνών που το γνωστικό τους αντικείμενο είναι σχετικό με τις εικαστικές τέχνες και τις επιστήμες τους.

Δεν μπορεί να συμμετάσχει στην Επιτροπή Εισιτηρίων εξετάσεων όποιος/α έχει σύζυγο ή άλλο πρόσωπο, που συνδέεται με σχέση συγγένειας εξ' αίματος ή εξ' αγχιστείας μέχρι και τρίτου βαθμού και εξετάζεται στις εισιτήριες εξετάσεις. Για τη μη ύπαρξη κωλύματος υποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση στον Πρόεδρο της Επιτροπής.

Τον Πρόεδρο ελλείποντα, απόντα ή κωλυόμενο αναπληρώνει ο Αναπληρωτής Πρόεδρος και αυτόν ο αρχαιότερος από τα μέλη ΔΕΠ που είναι μέλος της Επιτροπής.

Το λεπτομερές πρόγραμμα, η διάρκεια των εξετάσεων και οι προαιρετικές ή υποχρεωτικές δοκιμασίες των υποψηφίων, καθορίζονται με απόφαση της Επιτροπής Εισιτηρίων Εξετάσεων και γνωστοποιούνται το αργότερο πέντε (5) ημέρες πριν από την έναρξη των εξετάσεων Τμήματος και προαιρετικά με δημοσίευση περίληψής της στον ημερήσιο τύπο.

Καθήκοντα Γραμματέα της Επιτροπής Εισιτηρίων Εξετάσεων εκτελεί υπάλληλος που ορίζεται με απόφαση του Προέδρου της Δ.Ε. του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας.

Η Επιτροπή έχει απαρτία, εφόσον τα παρόντα μέλη είναι περισσότερα από τα απόντα.

Η Επιτροπή Εισιτηρίων Εξετάσεων έχει τη γενική ευθύνη για τη διεξαγωγή των εξετάσεων, συγκροτεί την Επιτροπή Εποπτείας που αναφέρεται στο άρθρο 6 της παρούσας απόφασης, ορίζει τα λοιπά αρμόδια για τις εξετάσεις όργανα, δίνει τις αναγκαίες οδηγίες, βαθμολογεί, καταρτίζει και εγκρίνει τον πίνακα με τη βαθμολογία όλων των εξετασθέντων.

Η Επιτροπή Εισιτηρίων Εξετάσεων αποφασίζει για κάθε λεπτομέρεια, που προκύπτει από την εφαρμογή της παρούσας Υπουργικής Απόφασης.

Εισιτήριες δοκιμασίες

Οι υποψήφιοι/ες για την εισαγωγή στο Α' έτος σπουδών των Σχολών αυτών εκτελούν έργα εικαστικά από διάφορα πρότυπα, έμπυχα ή άψυχα ή και από τα δύο. Τα πρότυπα είναι τουλάχιστον δύο (2)

Η Επιτροπή Εισιτηρίων εξετάσεων ορίζει και τοποθετεί τα πρότυπα στις αίθουσες των διαγωνιζομένων. Με απόφαση της Επιτροπής Εισιτηρίων Εξετάσεων, καθορίζονται οι δοκιμασίες εκείνες, οι οποίες είναι υποχρεωτικές, σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 4.

Οι εισιτήριες εξετάσεις είναι διάρκειας πέντε (5) τετράωρων που κατανέμονται σε τρεις (3) ημέρες και τα έργα, τα οποία εκτελούν οι υποψήφιοι/ες ανά τετράωρο εξετάσεων είναι:

- Το πρώτο και δεύτερο τετράωρο εκπονούν ένα τουλάχιστον σχέδιο εκ του φυσικού (άσπρο-μαύρο) σε φύλλο χαρτιού με μολύβι, κάρβουνο, μελάνι.

- Το τρίτο τετράωρο εκπονούν ένα τουλάχιστον χρώμα εκ του φυσικού, σε χαρτόνι με τέμπερα, ακουαρέλα, ακρυλικά ή παστέλ.
- Το τέταρτο τετράωρο εκπονούν μία τουλάχιστον άσκηση, με θέμα που ανακοινώνει στους διαγωνιζόμενους η Επιτροπή Εισιτηρίων Εξετάσεων πριν από την έναρξη της δοκιμασίας με ελεύθερη αντιμετώπιση από τους διαγωνιζόμενους, και
- Το πέμπτο και τελευταίο τετράωρο εκπονούν μία τουλάχιστον άσκηση, με ελεύθερο θέμα, που ο/η κάθε υποψήφιος/α επιθυμεί με ελεύθερη αντιμετώπιση. Η άσκηση θα συνοδεύεται υποχρεωτικά από τα προσχέδια της.

Τα φύλλα χαρτιού και τα χαρτόνια χορηγούνται από τα Τμήματα, ενώ τα άλλα απαιτούμενα υλικά προσκομίζονται από τους/τις υποψηφίους/ες. Ο/η υποψήφιος/α επιλέγει και παραδίδει στον/στην Επιτηρητή/τρια μέσα σε φάκελο που χορηγείται από το Τμήμα τα εξής:

- α) ένα έως δύο σχέδια ασπρόμαυρα,
- β) ένα έως δύο χρώματα,
- γ) μία έως δύο ασκήσεις με θέμα που ανακοινώνεται από την Επιτροπή Εισιτηρίων Εξετάσεων πριν από την έναρξη της δοκιμασίας, και
- δ) μία άσκηση η οποία θα συνοδεύεται υποχρεωτικά με τα προσχέδια της με ελεύθερο θέμα που επιλέγει ο/η υποψήφιος/α.

Επιτροπή Εποπτείας

Η Επιτροπή Εποπτείας διαγωνιζομένων ορίζεται από τον Πρόεδρο της Δ.Ε. του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας και αποτελείται από τους Επόπτες και τους Επιτηρητές.

Ως Επόπτες και Επιτηρητές ορίζονται μέλη του Διοικητικού Προσωπικού των τμημάτων του Πανεπιστημίου των κλάδων ΠΕ, ΤΕ, ΔΕ, Ε.Δ.Τ.Π. καθώς και αποσπασμένοι δημόσιοι υπάλληλοι σε αριθμό ανάλογο με τον αριθμό των διαγωνιζομένων και των αιθουσών.

Τα καθήκοντα και οι υποχρεώσεις των Εποπτών και των Επιτηρητών καθορίζονται και επιδίδονται γραπτώς από τον Πρόεδρο της Επιτροπής Εισιτηρίων Εξετάσεων στα μέλη της Επιτροπής Εποπτείας.

Η Επιτροπή Εποπτείας είναι υπεύθυνη για την ομαλή διεξαγωγή των εξετάσεων, τον έλεγχο των προσερχόμενων σ' αυτές και την επιτήρηση των εργαζομένων.

Έλεγχος προσέλευσης των υποψηφίων και τοποθέτησή τους

Οι αίθουσες στις οποίες πρόκειται να διενεργηθούν οι εξετάσεις, καθώς και η κατανομή των υποψηφίων σε ομάδες γνωστοποιούνται στους ενδιαφερόμενους τρεις (3) τουλάχιστον ημέρες νωρίτερα, με ανάρτηση σχετικής ανακοίνωσης στον πίνακα ανακοινώσεων του Τμήματος.

Κάθε υποψήφιος/α είναι υποχρεωμένος/η να είναι παρών/ούσα κατά την έναρξη των εξετάσεων το πρώτο εξεταστικό τετράωρο και κατά την παράδοση των εργασιών το τελευταίο. Οι χρησιμοποιούμενες θέσεις στις αίθουσες των εξετάσεων για την τοποθέτηση των διαγωνιζομένων είναι αριθμημένες και σε κάθε υποψήφιο αντιστοιχεί μια θέση.

Κατά την ημέρα έναρξης των εξετάσεων γίνεται κλήρωση για την αίθουσα και τη θέση, στην οποία θα εργασθεί. Αλλαγή θέσεων μεταξύ των υποψηφίων δεν επιτρέπεται.

Κατά την είσοδο των εξεταζομένων στις προκαθορισμένες αίθουσες ελέγχεται από τους επιτηρητές/τις επιτηρήτριες η ταυτότητα των εξεταζομένων, σύμφωνα με το «Δελτίο ταυτότητας υποψηφίου» και καταγράφεται η παρουσία.

Το «Δελτίο ταυτότητας υποψηφίου» τοποθετείται από τον εξεταζόμενο σε εμφανές μέρος της ορισμένης γι' αυτόν θέσης καθ' όλη τη διάρκεια των εξετάσεων.

Διεξαγωγή εξετάσεων

Οι απαιτούμενες πινακίδες χορηγούνται στους εξεταζόμενους/στις εξεταζόμενες με τη φροντίδα των Επιτηρητών.

Διαλείμματα κατά τις δοκιμασίες ορίζονται με απόφαση της Επιτροπής Εισιτηρίων Εξετάσεων, που γνωστοποιείται στους υποψηφίους πριν από την έναρξη των εξετάσεων. Ο/η υποψήφιος/α το τελευταίο τετράωρο των εξετάσεων επιλέγει και παραδίδει τα έργα του, σύμφωνα με το άρθρο 5 της παρούσας Υπουργικής Απόφασης. Οι υποψήφιοι παραδίδουν στον Επιτηρητή φάκελο με τα έργα, καθώς και μικρό αδιαφανή φάκελο, στον οποίο περιέχεται κάρτα με τα στοιχεία και τον αριθμό έργων που παραδίδονται. Οι φάκελοι και η κάρτα χορηγούνται από το Τμήμα. Στη συνέχεια ο Επιτηρητής, παρουσία του υποψηφίου, ελέγχει τα ανωτέρω στοιχεία, σφραγίζει και τους δύο φακέλους, επικολλά το μικρό στο μεγαλύτερο και τους μονογράφει.

Μετά το τέλος των δοκιμασιών, ο Επιτηρητής συντάσσει πρακτικό στο οποίο αναφέρει γενικά τον τρόπο με τον οποίο έγιναν οι εξετάσεις, τα προβλήματα που τυχόν παρουσιάστηκαν και τις τυχόν κυρώσεις που επιβλήθηκαν, σύμφωνα με το άρθρο 9 της παρούσας Υπουργικής Απόφασης.

Πειθαρχία διαγωνιζομένων

Ο/η υποψήφιος/α έχει υποχρέωση αξιοπρεπούς και κόσμιας συμπεριφοράς και πιστής τήρησης των υποδείξεων και των συστάσεων των Επιτηρητών και των μελών της Επιτροπής Εποπτείας.

Όποιος/α συνεργάζεται με οποιονδήποτε τρόπο με άλλο άτομο κατά τη διάρκεια των εξετάσεων ή συμπεριφέρεται απρεπώς στους Επιτηρητές και λοιπούς υπευθύνους των εξετάσεων ή αρνείται να συμμορφωθεί με τις συστάσεις και με τη διαγωγή του διαταράσσει την καλή λειτουργία και τάξη των εξετάσεων, αποβάλλεται από την αίθουσα και αποκλείεται από τις εξετάσεις με απόφαση της Επιτροπής Εισιτηρίων Εξετάσεων.

Στο έργο του υποψηφίου που αποκλείεται, σύμφωνα με τα ανωτέρω, από τις εξετάσεις, σημειώνεται από την Επιτροπή Εισιτηρίων Εξετάσεων η αιτία του αποκλεισμού και ο βαθμός μηδέν (0).

Βαθμολόγηση των έργων και γενικός βαθμός υποψηφίου

Κάθε μέλος της Επιτροπής Εισιτηρίων Εξετάσεων βαθμολογεί με ένα ακέραιο αριθμό το σύνολο των έργων του υποψηφίου από 1 έως 10 με άριστα το βαθμό δέκα (10) και βάση το βαθμό πέντε (5).

Μετά το τέλος της βαθμολόγησης και της εξαγωγής του γενικού βαθμού όλων των υποψηφίων, η Επιτροπή Εισιτηρίων Εξετάσεων εγκρίνει τον πίνακα με τη βαθμολογία όλων των εξετασθέντων, ο οποίος καταρτίζεται κατά φθίνουσα σειρά γενικού βαθμού υποψηφίου και αναρτάται στον πίνακα ανακοινώσεων του Τμήματος.

Γενικός βαθμός του υποψηφίου είναι το πηλίκο της διαίρεσης του αθροίσματος των βαθμών που

έδωσαν τα μέλη της Επιτροπής Εισιτηρίων Εξετάσεων στο συγκεκριμένο υποψήφιο δια του αριθμού των μελών της Επιτροπής.

Επανεξέταση, αναβαθμολόγηση ή χορήγηση φωτοαντιγράφων ή φωτογραφιών των έργων του υποψηφίου, δεν επιτρέπεται και η αξιολόγηση τους αφήνεται στην αντικειμενική και δίκαιη κρίση των μελών της Επιτροπής Εισιτηρίων Εξετάσεων.

Η Επιτροπή Εισιτηρίων Εξετάσεων μπορεί να αποφασίζει την έκθεση των έργων των επιτυχόντων για τρεις (3) τουλάχιστον ημέρες. Τα έργα των αποτυχόντων υποψηφίων παραμένουν στα τμήματα ένα εξάμηνο από την έκδοση των αποτελεσμάτων και ύστερα καταστρέφονται αφού συνταχθεί σχετική πράξη.

Έκδοση αποτελεσμάτων, επιλογή εισαγομένων

Η επιλογή των εισαγομένων γίνεται με βάση μόνο την επίδοσή τους στις ειδικές αυτές εισαγωγικές εξετάσεις κατά φθίνουσα σειρά του γενικού βαθμού των υποψηφίων και μέχρι τη συμπλήρωση του καθορισμένου αριθμού των θέσεων εισακτέων, όπως προβλέπεται από τις διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου 1 του Ν.1351/1983 (ΦΕΚ 56 Α').

Ο/η υποψήφιος/α για να περιληφθεί στον πίνακα εισαγομένων πρέπει να έχει συγκεντρώσει γενικό βαθμό υποψηφίου τουλάχιστον πέντε (5). Οι υποψήφιοι που έχουν συγκεντρώσει γενικό βαθμό υποψηφίου ίσο με εκείνον του τελευταίου εισαγόμενου, εισάγονται ως υπεράριθμοι. Η Επιτροπή Εισιτηρίων Εξετάσεων με βάση τις παραγράφους 1-3 του άρθρου αυτού καταρτίζει τον πίνακα εισαγομένων στο οικείο Τμήμα, ο οποίος αναρτάται στον πίνακα ανακοινώσεων του Τμήματος και κοινοποιείται μέσα σε τρεις (3) ημέρες στη Διεύθυνση Οργάνωσης και Διεξαγωγής Εξετάσεων του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΑΡΧΕΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών προσπαθεί να υπηρετήσει τις παρακάτω αρχές:

Το Τμήμα είναι κατά βάση εργαστηριακό και ως εκ τούτου η κύρια σπουδή και εκπαίδευση συντελείται στα εργαστήρια των εικαστικών και εφαρμοσμένων τεχνών. Η εργαστηριακή διδασκαλία συμπληρώνεται από θεωρητικά μαθήματα που συνδιαλέγονται με τα μαθήματα των εργαστηρίων και δομούν το κριτικό και επιστημονικά ενημερωμένο πλαίσιο του προγράμματος σπουδών.

Το πρόγραμμα σπουδών έχει δομηθεί με τέτοιο τρόπο, ώστε ο/η φοιτητής/τρια να έλθει σε επαφή με διαφορετικές απόψεις και τρόπους καλλιτεχνικής έκφρασης μέσω της φοίτησής του στα διαφορετικά εργαστήρια του Τμήματος. Το πρόγραμμα προσπαθεί να δώσει στον φοιτητή τη δυνατότητα να σχηματίσει το δικό του προφίλ, πάνω στο οποίο θα στηριχθεί η καλλιτεχνική και επαγγελματική του εξέλιξη, ώστε ο/η πτυχιούχος να είναι σε θέση να εργαστεί ως καλλιτέχνης με επαρκή εφόδια και να αντιμετωπίσει επιστημονικά επί μέρους πρακτικά και θεωρητικά ζητήματα που άπτονται της καλλιτεχνικής δημιουργίας γενικότερα

Με όλα τα παραπάνω προσφέρεται στους φοιτητές και στις φοιτήτριες ένα πρόγραμμα σπουδών, που τους δίνει την ευκαιρία να ανακαλύψουν τον ποικιλόμορφο κόσμο των τεχνών, και παράλληλα δημιουργεί τις προϋποθέσεις για την ένταξή τους στον παραγωγικό ιστό της χώρας, εφοδιάζοντάς τους με τα ουσιαστικά και τυπικά προσόντα, ώστε να έχουν τη δυνατότητα να εργαστούν σε διαφορετικά επαγγελματικά περιβάλλοντα, ιδιωτικών και δημόσιων φορέων στην Ελλάδα αλλά και στο εξωτερικό.

Το πρόγραμμα σπουδών αντικατοπτρίζει τη σύγκλιση των εικαστικών τεχνών και των ποικίλων μορφών τέχνης που αναπτύσσονται σε κάθε εποχή. Βάση της διδασκαλίας του προγράμματος είναι ο πλουραλισμός, η έρευνα και η καινοτομία, καθώς η επικράτηση της ψηφιακής τεχνολογίας συμβάλλει καθοριστικά στη διαμόρφωση του πεδίου των εικαστικών και των εφαρμοσμένων τεχνών. Η δομή του ακολουθεί τα εκπαιδευτικά πρότυπα των αντίστοιχων ελληνικών και ευρωπαϊκών πανεπιστημίων, με σκοπό αφ' ενός τη δημιουργία ισχυρού ακαδημαϊκού υποβάθρου και αφ' ετέρου την πολύπλευρη εξειδίκευση. Στη διάρκεια υλοποίησής του θα απαιτηθούν αλλαγές που υπαγορεύονται από τη ταχύτερη παραγωγή νέας γνώσης και τις συνεχώς νέες αναδυόμενες ανάγκες.

ΠΑΡΑΛΛΗΛΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Το βασικό πρόγραμμα σπουδών πλαισιώνεται από παράλληλες εκδηλώσεις, οι οποίες συμβάλλουν στην γενική παιδεία των φοιτητών/τριών καθώς και στην απόκτηση γνώσης και εμπειρίας σε πεδία που αφορούν τις εικαστικές και εφαρμοσμένες τέχνες. Οι φοιτητές/τριες ενθαρρύνονται να εργάζονται καλλιτεχνικά πέρα από τις ακαδημαϊκές τους υποχρεώσεις και να συμβάλλουν στις ευρύτερες καλλιτεχνικές διεργασίες, λαμβάνοντας μέρος σε εκθέσεις, συμμετέχοντας σε δράσεις, διοργανώνοντας οι ίδιοι εικαστικές και πολιτιστικές παρεμβάσεις.

Για τους λόγους αυτούς προβλέπονται τα εξής:

- Η οργάνωση εκπαιδευτικών εκδρομών και επισκέψεων σε μουσειακούς και εκθεσιακούς χώρους εικαστικού ενδιαφέροντος.
- Η συμμετοχή σε εικαστικές δράσεις, που είναι δυνατόν να πραγματοποιούνται στην πόλη της Φλώρινας αλλά και στην ευρύτερη περιοχή.
- Η συνεργασία με τοπικούς και κρατικούς φορείς και ιδρύματα για τη συμμετοχή των φοιτητών/τριών σε ετήσιες εκδηλώσεις, φεστιβάλ και άλλα προγράμματα δημόσιας προβολής.
- Η οργάνωση ολιγοήμερων πυκνών μαθημάτων που αφορούν διάφορα αντικείμενα (εικαστικά, θέατρο, λογοτεχνία, μουσική κ.λ.π.) και τα οποία πραγματοποιούνται με πρόσκληση καλλιτεχνών από άλλα μέρη της χώρας μας ή του εξωτερικού. Η πρόσκληση αυτή γίνεται ύστερα από συζήτηση στη Γενική Συνέλευση του Τμήματος όπου, εκτός από τα μέλη της, οι φοιτητές/τριες μέσω των οργάνων εκπροσώπησης μπορούν να καταθέσουν προτάσεις.
- Ο προγραμματισμός σε ετήσια βάση διαλέξεων από επισκέπτες καλλιτέχνες και θεωρητικούς, που θα παρουσιάζουν το έργο τους και θα επισκέπτονται τα εργαστήρια συνομιλώντας με τους φοιτητές και τις φοιτήτριες.
- Η διοργάνωση επιστημονικών συνεδρίων και ημερίδων, που αφορούν θέματα των εικαστικών τεχνών.
- Η συμμετοχή φοιτητών/τριών σε επιδοτούμενα προγράμματα πρακτικής εξάσκησης σε φορείς του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, που σχετίζονται με το αντικείμενο των σπουδών τους, έτσι ώστε να έχουν επαγγελματική προϋπηρεσία πριν την αποφοίτησή τους.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Τα μαθήματα στο Τμήμα Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών χωρίζονται σε δύο βασικές κατηγορίες:

Μαθήματα Εργαστηρίων Εικαστικών Και Εφαρμοσμένων Τεχνών

Τα μαθήματα των Εργαστηρίων Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών οργανώνονται ως εξής:

- **Μαθήματα Εικαστικών Εργαστηρίων:**
  - A) Ζωγραφικής** (τρία Εργαστήρια)
  - B) Γλυπτικής** (ένα Εργαστήριο)
  - Γ) Χαρακτικής** (ένα Εργαστήριο)

- **Μαθήματα Εργαστηρίων Εφαρμοσμένων Τεχνών**

Οι Εφαρμοσμένες Τέχνες οργανώθηκαν σε τρία εργαστήρια:

- A) **Ψηφιακές Τέχνες:** περιλαμβάνουν μαθήματα όπως φωτογραφία, εικονογράφηση, επεξεργασία κινούμενης εικόνας και ήχου (video), παραγωγή και επεξεργασία τριδιάστατων γραφικών (3D animation), διαδραστικές πολυμεσικές εφαρμογές, ηλεκτρονική επεξεργασία εντύπου, ψηφιακές γραφικές τέχνες (graphic design).
- B) **Τρισδιάστατες Εφαρμογές-Αντικείμενα και Χώρος:** περιλαμβάνουν μαθήματα όπως σκηνογραφία, κόσμημα, τυποποίηση προϊόντων, κεραμική, μακέτα, διαφημιστικά είδη, κεριά,

αντικείμενα και διακόσμηση εσωτερικού χώρου.

Γ) **Εκκλησιαστικές Τέχνες:** περιλαμβάνουν μαθήματα όπως εκκλησιαστική ζωγραφική (φορητή εικόνα, τοιχογραφία), ψηφιδωτό, ξυλογλυπτική, βιτρώ.

Η ανάπτυξη των Εργαστηρίων των Εφαρμοσμένων Τεχνών θα γίνει σταδιακά και κάθε εξάμηνο θα ανακοινώνονται τα αντικείμενα που πρόκειται να διδαχθούν.

Τα μαθήματα της κατηγορίας αυτής οργανώνονται ως εξής σε μαθήματα :

1. Μαθήματα Εισαγωγικού Κύκλου
2. Μαθήματα Κατεύθυνσης
3. Μαθήματα Εργαστηρίων (Εικαστικών και Εφαρμοσμένων) Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικών

Θεωρητικά Μαθήματα

Τα Θεωρητικά Μαθήματα οργανώνονται ως εξής:

• Θεωρητικά Μαθήματα

Στα Θεωρητικά Μαθήματα περιλαμβάνονται μαθήματα από τα εξής επιστημονικά πεδία: Μαθήματα Ιστορίας της Τέχνης, Ιστορίας της Αρχιτεκτονικής, Αισθητικής, Θεωρίας της Τέχνης, Κοινωνιολογίας της Τέχνης, Μουσειολογίας, Πολιτιστικής Διαχείρισης, Παιδαγωγικής, Διδακτικής Μεθοδολογίας.

• Θεωρητικά - Εργαστηριακά μαθήματα

Πρόκειται για μαθήματα Θεωρίας-Εργαστηρίου από τα εξής επιστημονικά πεδία: Αρχιτεκτονική, Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές, Θεωρίες και Εφαρμογές των Εικαστικών Τεχνών, καθώς και μαθήματα από διαφορετικούς τομείς που υποστηρίζουν τα μαθήματα των Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Εργαστηρίων.

• Ξένη Γλώσσα

Οργάνωση Μαθημάτων Εργαστηρίων (Εικαστικών και Εφαρμοσμένων)

Εισαγωγικός Κύκλος Εργαστηρίων

Η φοίτηση στον Εισαγωγικό Κύκλο έχει διάρκεια τεσσάρων εξαμήνων και οργανώνεται ως εξής:

Στον κύκλο αυτό όλοι οι φοιτητές/τριες φοιτούν σε όλα τα εργαστήρια ανά ένα εξάμηνο. Για τη διευκόλυνση του προγράμματος οι φοιτητές/τριες χωρίζονται σε τέσσερις ομάδες και από τη Δευτέρα έως το πρωί της Τετάρτης φοιτούν στο ένα από τα δύο εργαστήρια, ενώ από το μεσημέρι της Τετάρτης έως την Παρασκευή στο δεύτερο εργαστήριο.

Στο πρώτο εξάμηνο του κύκλου αυτού:

- η πρώτη ομάδα φοιτά στο Εργαστήριο Ζωγραφικής 1 και σε κάποια ειδικότητα από τις Εφαρμοσμένες Τέχνες (Εργαστήριο Ψηφιακών Τεχνών)
- η δεύτερη ομάδα φοιτά στο Εργαστήριο Ζωγραφικής 2 και σε κάποια ειδικότητα από τις

Εφαρμοσμένες Τέχνες (Εργαστήριο Τρισδιάστατων Εφαρμογών-Αντικείμενα και Χώρος)

- η τρίτη ομάδα φοιτά στο Εργαστήριο Ζωγραφικής 3 και σε κάποια ειδικότητα από τις Εφαρμοσμένες Τέχνες (Εργαστήριο Εκκλησιαστικών Τεχνών).
- η τέταρτη ομάδα φοιτά στο Εργαστήριο Γλυπτικής και στο Εργαστήριο Χαρακτικής

Στο δεύτερο, τρίτο και τέταρτο εξάμηνο του κύκλου αυτού οι ομάδες αλλάζουν κυκλικά στα παραπάνω εργαστήρια. Με τη λήξη του των δύο πρώτων ετών οι φοιτητές/τριες θα έχουν παρακολουθήσει συνολικά και τα οκτώ Εργαστήρια.

Για να μπορέσει ο/η φοιτητής/τρια να επιλέξει κατεύθυνση θα πρέπει να έχει ολοκληρώσει και τα τέσσερα εξάμηνα του Κύκλου, έχοντας επιτυχώς βαθμολογηθεί και στα οκτώ εργαστήρια. Σε διαφορετική περίπτωση δεν επιλέγει Εργαστήριο Κατεύθυνσης, αλλά παρακολουθεί και πάλι όσα δεν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς.

Ειδικά για το Εργαστήριο Γλυπτικής, εάν κάποιος/α φοιτητής/τρια εκδηλώσει πρόθεση από το πρώτο εξάμηνο να επιλέξει τη Γλυπτική ως Κατεύθυνση, τότε θα έχει το δικαίωμα να φοιτήσει στα τρία από τα εξάμηνα του Κύκλου στο Εργαστήριο Γλυπτικής και σε ένα Εργαστήριο Ζωγραφικής της επιλογής του. Οι αντιστοιχίες με τα εργαστήρια Εφαρμοσμένων Τεχνών θα παραμένουν και γι αυτόν οι ίδιες, όπως και στους/στις υπόλοιπους/ες φοιτητές/τριες.

Κύκλος Κατευθύνσεων

Οι βασικές κατευθύνσεις για τη λήψη πτυχίου είναι η κατεύθυνση της ζωγραφικής και της γλυπτικής σύμφωνα με όσα ορίζονται από τον ιδρυτικό νόμο του Τμήματος και σε συνδυασμό με τις προϋποθέσεις που ορίζει ο Α.Σ.Ε.Π. για τη συμμετοχή στο διαγωνισμό επιλογής εκπαιδευτικών για τη δημόσια εκπαίδευση. Η Π.Γ.Σ. του Τμήματος έχει προβεί σε ενέργειες προς το Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, ώστε να αναγνωριστούν ως κατευθύνσεις που θα δίνουν στους αποφοίτους του Τμήματος το δικαίωμα συμμετοχής στο διαγωνισμό του Α.Σ.Ε.Π. οι κατευθύνσεις της Χαρακτικής και των Εργαστηρίων των Εφαρμοσμένων Τεχνών. Μέχρι την τελική έγκριση των παραπάνω προβλέπονται τα εξής:

Η φοίτηση στον Κύκλο των Κατευθύνσεων έχει διάρκεια έξι εξαμήνων και οργανώνεται ως εξής:

Στον κύκλο αυτό οι φοιτητές/τριες επιλέγουν ένα μόνο Εργαστήριο Κατεύθυνσης:

- Εργαστήριο Ζωγραφικής 1 ή
- Εργαστήριο Ζωγραφικής 2 ή
- Εργαστήριο Ζωγραφικής 3 ή
- Εργαστήριο Γλυπτικής

το οποίο ακολουθούν μέχρι το τέλος των σπουδών τους.

Όσοι/ες φοιτητές/τριες επιθυμούν μπορούν κατά την διάρκεια της Κατεύθυνσης να φοιτούν κατά το ήμισυ της διδακτικής εβδομάδας στο Εργαστήριο Χαρακτικής ή σε ένα από τα τρία Εργαστήρια Εφαρμοσμένων Τεχνών. Η φοίτησή τους σε αυτά θα πιστοποιείται από βεβαίωση που θα τους δοθεί παράλληλα με το Πτυχίο Κατεύθυνσης.

Η βεβαίωση θα δίνεται για τη Χαρακτική ή για το Εργαστήριο Εφαρμοσμένων Τεχνών, που τελικά

επέλεξε να παρακολουθήσει ο/η φοιτητής/τρια, εφόσον η Διπλωματική του Εργασία έχει ως αντικείμενο τη Χαρακτική ή ένα από τα μαθήματα του Εργαστηρίου Εφαρμοσμένων Τεχνών στο οποίο επέλεξε να εργαστεί.

Μαθήματα Εργαστηρίων (Εικαστικών και Εφαρμοσμένων) Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά

Τα μαθήματα αυτά γίνονται στην απογευματινή ζώνη και αντιστοιχούν με ένα μάθημα Κατ' Επιλογήν. Τα μαθήματα που προσφέρονται ανακοινώνονται στην αρχή κάθε εξαμήνου.

Για το ακαδημαϊκό έτος 2010 – 11 προσφέρονται τα μαθήματα

Εσχ.2α	Χαρακτική	3 ΔΜ	4 ECTS
Εσχ.2β	Εικονογράφηση	3 ΔΜ	4 ECTS
Εσχ.2γ	Ψηφιακές Εικαστικές Εφαρμογές	3 ΔΜ	4 ECTS
Εσχ.2δ	Φωτογραφία	3 ΔΜ	4 ECTS
Εσχ.2ε	Κόσμημα	3 ΔΜ	4 ECTS
Εσχ.2στ	Σκηνογραφία	3 ΔΜ	4 ECTS
Εσχ.2ζ	Σχεδιασμός αντικειμένου (design).	3 ΔΜ	4 ECTS
Εσχ.2η	Μακέτα	3 ΔΜ	4 ECTS
Εσχ.2θ	Εκκλησιαστική ζωγραφική	3 ΔΜ	4 ECTS
Εσχ.2ι	Ψηφιδωτό	3 ΔΜ	4 ECTS

ΜΟΝΤΕΛΟ ΝΥΚΤΟΣ

Το Μοντέλο Νυκτός είναι ένα ανοικτό εργαστήριο που λειτουργεί τις απογευματινές ώρες και επιτρέπει στους/στις φοιτητές/τριες να εργαστούν μελετώντας το μοντέλο επιπλέον ώρες από αυτές στις οποίες εργάζονται στα Εικαστικά Εργαστήρια. Με την συμμετοχή τους στο Μοντέλο Νυκτός οι φοιτητές/τριες εμβαθύνουν τη γνώση της ανθρώπινης μορφής και πειραματίζονται σε τεχνικές και μεθόδους απεικόνισης της φιγούρας. Η εργασία τους στο μάθημα αυτό ενισχύει το επίπεδο του καλλιτεχνικού τους έργου και συντελεί στη βελτίωση της γενικής επίδοσής τους, χωρίς να βαθμολογείται και χωρίς να αναγνωρίζονται διδακτικές μονάδες.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ

Εισαγωγικός Κύκλος Εργαστηρίων

1 ^ο εξ	ΕζωΑ.1 (1ο Εργαστήριο Ζωγραφικής)	&	Εψεφ.1 (Εργαστήριο Ψηφιακών Τεχνών)	20 ΔΜ	16 ECTS
2 ^ο εξ	ΕζωΒ.1 (2ο Εργαστήριο Ζωγραφικής)	&	Ετεφ.1 (Εργαστήριο Τρισδιάστατων Εφαρμογών - Αντικείμενα και Χώρος)	20 ΔΜ	16 ECTS
3 ^ο εξ	ΕζωΓ.1 (3 ^ο Εργαστήριο Ζωγραφικής)-	&	Εεκεφ.1 (Εργαστήριο Εκκλησιαστικών Τεχνών)	20 ΔΜ	16 ECTS
4 ^ο εξ	Εγλ.1 (Εργαστήριο Γλυπτικής)	&	Εχα.1 (Εργαστήριο Χαρακτικής)	20 ΔΜ	16 ECTS

Κατεύθυνση

5 ^ο εξ.	ΕζωΑ.2 ή ΕζωΒ.2 ή ΕζωΓ.2 ή Εγλ.2			20 ΔΜ	16 ECTS
6 ^ο εξ.	ΕζωΑ.3 ή ΕζωΒ.3 ή ΕζωΓ.3 ή Εγλ.3			20 ΔΜ	16 ECTS
7 ^ο εξ.	ΕζωΑ.4 ή ΕζωΒ.4 ή ΕζωΓ.4 ή Εγλ.4			20 ΔΜ	16 ECTS
8 ^ο εξ.	ΕζωΑ.5 ή ΕζωΒ.5 ή ΕζωΓ.5 ή Εγλ.5			20 ΔΜ	16 ECTS
9 ^ο εξ.	ΕζωΑ.Δ1 ή ΕζωΒ.Δ1 ή ΕζωΓ.Δ1 ή ΕζωΓ Δ1 ή Εγλ.Δ1			20 ΔΜ	16 ECTS
10 ^ο εξ.ο	ΕζωΑ.Δ2 ή ΕζωΒ.Δ2 ή ΕζωΓ.Δ2 ή ΕζωΓ. Δ2 ή Εγλ.Δ2			20 ΔΜ	16 ECTS

ΘΕΩΡΗΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Η οργάνωση των θεωρητικών μαθημάτων σκοπό έχει να προσφέρει στους φοιτητές/τριες θεωρητικές γνώσεις που θα υποστηρίξουν την παραγωγή του καλλιτεχνικού έργου. Τα μαθήματα χωρίζονται σε Υποχρεωτικά και Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά και αντιστοιχούν σε διαφορετικά πεδία των επιστημών της τέχνης και του πολιτισμού, όπως μαθήματα Ιστορίας της Τέχνης και Αρχιτεκτονικής που καλύπτουν διαχρονικά τις εκφάνσεις των τεχνών στον διεθνή και ελληνικό χώρο. Για τη θεωρητική κατάρτιση και την εξοικείωση των φοιτητών/τριών με θέματα που αφορούν τους θεσμούς στο χώρο της τέχνης περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα μαθήματα Φιλοσοφίας, Αισθητικής, Θεωρίας της Τέχνης, Κοινωνιολογίας της Τέχνης, Μουσειολογίας, Μουσειοπαιδαγωγικής και Πολιτισμικής Διαχείρισης. Βασική κατηγορία των Θεωρητικών Μαθημάτων αποτελούν τα μαθήματα της Παιδαγωγικής και της Διδακτικής Μεθοδολογίας τα οποία μαζί με την Πρακτική Άσκηση προετοιμάζουν τους/τις φοιτητές/τριες για τη διδασκαλία στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση.

Μαθήματα Θεωρητικά Υποχρεωτικά

Θ.001	Ιστορία της Τέχνης1: Ιστορία της Τέχνης της Αρχαιότητας	1 ^ο εξ. 3 ΔΜ	4 ECTS
Θ.002	Ιστορία της Τέχνης 2: Ιστορία της Μεσαιωνικής και της Βυζαντινής Τέχνης	2 ^ο εξ. 3 ΔΜ	4 ECTS
Θ.003	Ιστορία της Τέχνης 3: Αναγέννηση και Μπαρόκ	3 ^ο εξ. 3 ΔΜ	4 ECTS
Θ.004	Ιστορία της Τέχνης 4: Η Τέχνη στην Ευρώπη τον 19 ^ο και 20 ^ο αιώνα	4 ^ο εξ. 3 ΔΜ	4 ECTS
Θ.005	Ιστορία της Τέχνης 5: Ευρωπαϊκές Πρωτοπορίες στον 20 ^ο αιώνα	5 ^ο εξ. 3 ΔΜ	4 ECTS
Θ.006	Ιστορία της Τέχνης 6: Ιστορία Εφαρμοσμένων Τεχνών τον 19 ^ο και 20 ^ο αιώνα	6 ^ο εξ. 3 ΔΜ	4 ECTS
Θ.007	Ιστορία της Τέχνης 7: Ελληνική Τέχνη του 18 ^{ου} και 19 ^{ου} αιώνα	7 ^ο εξ. 3 ΔΜ	4 ECTS
Θ.008	Ιστορία της Τέχνης 8: Ελληνική Τέχνη του 20 ^{ου} αιώνα – Σύγχρονη ελληνική τέχνη	8 ^ο εξ. 3 ΔΜ	4 ECTS
Θ.009	Φιλοσοφία - Αισθητική	6 ^ο εξ. 3 ΔΜ	4 ECTS
Θ.010	Μουσειολογία, Μουσειοπαιδαγωγική και Πολιτισμική Διαχείριση	7 ^ο εξ. 3 ΔΜ	4 ECTS
Θ.014	Τεχνολογία Υλικών - Νέες Τεχνολογίες και Διαγνωστική Έργων Τέχνης	8 ^ο εξ. 3 ΔΜ	4 ECTS
Θ.011	Παιδαγωγική I	5 ^ο εξ. 3 ΔΜ	4 ECTS

Θ.012	Διδακτική της Ιστορίας της Τέχνης	6 ^ο εξ.	3 ΔΜ	4 ECTS
Θ.013	Διδακτική των Εικαστικών Τεχνών	7 ^ο εξ.	3 ΔΜ	4 ECTS

Διδακτική Μεθοδολογία – Πρακτική Άσκηση

ΠΑ.1	Διδακτική Μεθοδολογία – Πρακτική Άσκηση I	9 ^ο εξ.	6 ΔΜ	6 ECTS
ΠΑ.2	Διδακτική Μεθοδολογία – Πρακτική Άσκηση II	10 ^ο εξ.	6 ΔΜ	6 ECTS

Μαθήματα Θεωρητικά Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά

ΕπΘ.01	Ελληνική λαϊκή τέχνη Νεότερων Χρόνων	1 ^ο , 3 ^ο εξ	3 ΔΜ	4 ECTS
ΕπΘ.02	Ιστορία Αρχιτεκτονικής	2 ^ο , 4 ^ο εξ.	3 ΔΜ	4 ECTS
ΕπΘ.03	Ιστορία Βιομηχανικού Σχεδιασμού	1 ^ο , 3 ^ο εξ.	3 ΔΜ	4 ECTS
ΕπΘ.04	Χώρος και Αρχιτεκτονική	5 ^ο , 7 ^ο , 9 ^ο εξ.	3 ΔΜ	4 ECTS
ΕπΘ.06	Θεωρία της Τέχνης - Κοινωνιολογία της Τέχνης	5 ^ο , 7 ^ο , 9 ^ο εξ.	3 ΔΜ	4 ECTS
ΕπΘ.07	Δημιουργική Γραφή	2 ^ο , 4 ^ο , 6 ^ο εξ.	3 ΔΜ	4 ECTS

ΘΕΩΡΗΤΙΚΑ - ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Τα μαθήματα αυτά χωρίζονται σε Υποχρεωτικά και Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά. Τα μαθήματα αυτά προέρχονται από επιστημονικά πεδία όπως Αρχιτεκτονική, Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές, Θεωρίες και Εφαρμογές των Εικαστικών Τεχνών, καθώς και από διαφορετικούς τομείς που σχετίζονται με τις εικαστικές και εφαρμοσμένες τέχνες και υποστηρίζουν τα μαθήματα των Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Εργαστηρίων.

Μαθήματα Θεωρητικά -Εργαστηριακά Υποχρεωτικά

ΕΘ.100	Γραμμικό Σχέδιο	1 ^ο εξ.	3 ΔΜ	4 ECTS
ΕΘ.101	Αρχιτεκτονική Σύνθεση	2 ^ο εξ.	3 ΔΜ	4 ECTS
ΕΘ.102	Ρυθμολογία	3 ^ο εξ.	3 ΔΜ	4 ECTS
ΕΘ.104	Προοπτική και Σκιαγραφία	4 ^ο εξ.	3 ΔΜ	4 ECTS
ΕΘ.103	Εισαγωγή στους Υπολογιστές	1 ^ο εξ.	3 ΔΜ	4 ECTS
ΕΘ.107	Τέχνη στο Δημόσιο Χώρο	5 ^ο εξ.	3 ΔΜ	4 ECTS
ΕΘ.108	Performance: Θεωρία και Πράξη	8 ^ο εξ.	3 ΔΜ	4 ECTS

Μαθήματα Θεωρητικά -Εργαστηριακά Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά

Επε.01	Καλλιτεχνική Ανατομία	4 ⁰ , 6 ⁰ εξ.	3 ΔΜ	4 ECTS
Επε.02	Χρωματολογία – Σχεδιολογία	2 ⁰ , 4 ⁰ εξ.	3 ΔΜ	4 ECTS
Επε.03	Εισαγωγή στις Τέχνες Βιβλίου	5 ⁰ , 7 ⁰ , 9 ⁰ εξ.	3 ΔΜ	4 ECTS
Επε.04	Νέα Μέσα (New media Art)	6 ⁰ , 8 ⁰ , 10 ⁰ εξ.	3 ΔΜ	4 ECTS
Επε.05	Ψηφιακές δράσεις σε Επιλεγμένους Τόπους	5 ⁰ , 7 ⁰ , 9 ⁰ εξ.	3 ΔΜ	4 ECTS
Επε.06	Περιβαλλοντική Τέχνη	5 ⁰ , 7 ⁰ , 9 ⁰ εξ.	3 ΔΜ	4 ECTS
Επε.07	Μεθοδολογικές Προσεγγίσεις στην Τέχνη	6 ⁰ , 8 ⁰ , 10 ⁰ εξ.	3 ΔΜ	4 ECTS

ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ

Τα μαθήματα της Ξένης Γλώσσας είναι Υποχρεωτικά, διδάσκονται στα τέσσερα πρώτα εξάμηνα και σκοπό έχουν να δώσουν τη δυνατότητα στους/στις φοιτητές/τριες να χρησιμοποιούν ξενόγλωσση βιβλιογραφία, να ενημερώνονται σχετικά με τις διεθνείς καλλιτεχνικές εξελίξεις, να συμμετέχουν σε προγράμματα Erasmus και ενδεχομένως να προετοιμάζονται για μεταπτυχιακές σπουδές σε πανεπιστημιακά ιδρύματα του εξωτερικού. Η επιτυχής παρακολούθηση αποτελεί προϋπόθεση για τη λήψη του πτυχίου και πιστώνεται με διδακτικές μονάδες. Η Ξένη Γλώσσα που προσφέρεται μέχρι στιγμής είναι η Αγγλική

- ΑΓΛ.1** Αγγλική γλώσσα 1 1⁰ εξ. 3 ΔΜ 4 ECTS
- ΑΓΛ.2** Αγγλική γλώσσα 2 2⁰ εξ 3 ΔΜ 4 ECTS.
- ΑΓΛ.3** Αγγλική γλώσσα 3 3⁰ εξ. 3 ΔΜ 4 ECTS
- ΑΓΛ.4** Αγγλική γλώσσα 4 4⁰ εξ. 3 ΔΜ 4 ECTS

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΕΚΔΡΟΜΕΣ

Σύμφωνα με απόφαση της Π.Γ. Συνέλευσης για τις Διδακτικές μονάδες από εκδρομές για το έτος 2009/10 προβλέπονται δύο (2) διδακτικές μονάδες (3 ECTS) από τη συμμετοχή των φοιτητών/τριών σε εκπαιδευτική εκδρομή και την εκπόνηση εργασίας για το μάθημα στο πλαίσιο του οποίου πραγματοποιήθηκε ή εκδρομή.

Κωδικός για το έτος 2009/10: **Εκπ 1**

Γενικότερα προβλέπεται μία πολυήμερη εκπαιδευτική εκδρομή ανά έτος. Οι φοιτητές/τριες που συμμετέχουν μπορούν να παίρνουν τις διδακτικές μονάδες από εκδρομή που οργανώνεται σε μάθημα ή σε μαθήματα του εξαμήνου στο οποίο φοιτούν. Η εκδρομή είναι δυνατόν να οργανώνεται με τη συνεργασία των διδασκόντων στο πλαίσιο περισσότερων του ενός μαθημάτων. Η εργασία που θα εκπονούν οι φοιτητές/τριες θα βαθμολογείται από τον διδάσκοντα του αντίστοιχου μαθήματος.

Οι φοιτητές/τριες παίρνουν 3 διδακτικές μονάδες (4 ECTS) από πολυήμερη εκδρομή που δίνονται από τη συμμετοχή και την εκπόνηση εργασίας. Στη διάρκεια των σπουδών θα μπορεί ο/η

φοιτητής/τρια να παίρνει συνολικά 6 διδακτικές μονάδες (8 ECTS) από εκδρομές με τον παραπάνω τρόπο σε αντικατάσταση μαθημάτων Κατ'Επιλογήν Υποχρεωτικών. Οι μονάδες αυτές θα συνοδεύονται από βαθμολογία των εργασιών και μπορούν να χρεωθούν ως μονάδες από μαθήματα Κατ'επιλογήν Υποχρεωτικών οποιασδήποτε κατηγορίας.

Κωδικός για τον οδηγό σπουδών 2010/11 **Εκ 1, Εκ 2**

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΔΙΕΥΡΥΜΕΝΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΆΣΚΗΣΗΣ (Δ.Π.Α.)

Το Τμήμα Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών θεωρεί σκόπιμη τη συμμετοχή σε προγράμματα «ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ», προσφέροντας μαθήματα στα πεδία πρακτικής άσκησης, με στόχο τη σύζευξη της εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας. Για το λόγο αυτό προβλέπεται στο πλαίσιο ενός προγράμματος Πρακτικής Άσκησης συνεργασία με καλλιτεχνικούς, εκπαιδευτικούς και επαγγελματικούς και φορείς όπως: Μουσεία, Αίθουσες Τέχνης, Καλλιτεχνικές Ενώσεις και Επιμελητήρια, φορείς της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Δημόσιας Εκπαίδευσης, Πολιτιστικούς Οργανισμούς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Συλλόγους και Οργανισμούς πολιτιστικού χαρακτήρα.

Στα πεδία Δ.Π.Α. μπορούν να συμμετάσχουν φοιτητές/τριες όλων των εξαμήνων. Κάθε πεδίο Δ.Π.Α., σε κάθε κύκλο του, δεν μπορεί να εξασκεί παραπάνω από 20 φοιτητές/τριες. Κάθε κύκλος ενός πεδίου της Δ.Π.Α. ολοκληρώνεται σε δύο φάσεις ως εξής:

Α' φάση: Θεωρητική προετοιμασία.

Β' φάση: Πρακτική άσκηση στο φορέα υποδοχής.

Κατά τη διάρκεια της Δ.Π.Α. παρέχεται στις φοιτήτριες και στους φοιτητές αμοιβή και ασφαλιστική κάλυψη.

Η συμμετοχή σε πεδίο της Δ.Π.Α. αντιστοιχεί με παρακολούθηση μαθήματος «Κατ' επιλογήν» οποιασδήποτε κατηγορίας. Από τη συμμετοχή σε πρόγραμμα Διευρυμένης Πρακτικής Άσκησης οι φοιτητές/τριες παίρνουν τρεις (3) διδακτικές μονάδες (4 ECTS) και βαθμολογία που παραδίδει ο επιβλέπων καθηγητής της άσκησης.

Κωδικός για τη Διευρυμένη Πρακτική Άσκηση: **ΔΠΑ**

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ERASMUS

Το Τμήμα πρόκειται να αναπτύξει τα επόμενα ακαδημαϊκά έτη, στα πλαίσια του ευρωπαϊκού προγράμματος Erasmus για την ανταλλαγή φοιτητών/τριών και διδακτικού προσωπικού, συνεργασία με αντίστοιχα Α.Ε.Ι. που συμμετέχουν στο πρόγραμμα.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΕΠΑΡΚΕΙΑ

Σύμφωνα με το νόμο 3848/2010 άρθρο 2 στο διαγωνισμό του Α.Σ.Ε.Π. γίνονται δεκτοί όσοι διαθέτουν τα ειδικά τυπικά προσόντα για το διορισμό στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, καθώς και όσοι διαθέτουν πιστοποιημένη παιδαγωγική και διδακτική επάρκεια που προκύπτει κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 3.

Ειδικότερα στην παράγραφο 3β ορίζεται ότι η παιδαγωγική επάρκεια πιστοποιείται «με την κατοχή πτυχίου Α.Ε.Ι. το πρόγραμμα σπουδών του οποίου εξασφαλίζει την προς τούτο αναγκαία θεωρητική

κατάρτιση και πρακτική άσκηση...». Ορίζεται επίσης ότι «Το πρόγραμμα σπουδών αξιολογείται ως προς την εξασφάλιση της παιδαγωγικής και διδακτικής επάρκειας μετά το πρώτο έτος λειτουργίας του, εν συνεχεία δε κάθε τέσσερα έτη σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 1 έως 9 του ν.3374/2005. Ως προς την εξασφάλιση της παιδαγωγικής και διδακτικής επάρκειας εκδίδεται διαπιστωτική απόφαση από τον Υπουργό Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων ύστερα από γνώμη του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου».

Προκειμένου να προσαρμοστεί το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος στα δεδομένα αυτά και λαμβάνοντας υπ' όψιν το ψήφισμα της 64^{ης} Συνόδου των Πρυτάνεων των Α.Ε.Ι. (25,26 Ιουνίου 2010) για την παιδαγωγική επάρκεια γίνεται ως εξής η οργάνωση των μαθημάτων, ώστε να συγκεντρωθούν 30 διδακτικές μονάδες που προτείνεται να απαιτούνται για την παιδαγωγική και διδακτική επάρκεια:

Μαθήματα – Πρακτική Άσκηση

5ο εξάμηνο:	Θ.011 Παιδαγωγική Ι	3 ΔΜ	4 ECTS
6ο εξάμηνο	Θ.012 Διδακτική της Ιστορίας της Τέχνης	3 ΔΜ	4 ECTS
7ο εξάμηνο	Θ.013 Διδακτική των Εικαστικών Τεχνών	3 ΔΜ	4 ECTS
7ο εξάμηνο	Θ.010 Μουσειολογία, Μουσειοπαιδαγωγική και Πολιτισμική Διαχείριση	3 ΔΜ	4 ECTS
9ο εξάμηνο	ΠΑ.1 Διδακτική Μεθοδολογία – Πρακτική Άσκηση Ι	6 ΔΜ	4 ECTS
10ο εξάμηνο	ΠΑ.2 Διδακτική Μεθοδολογία – Πρακτική Άσκηση ΙΙ	6 ΔΜ	4 ECTS

Παιδαγωγικές Εφαρμογές στα Εργαστήρια

Ο φοιτητής/τρια στο πλαίσιο της φοίτησής του στο εργαστήριο της κατεύθυνσης ασκείται σε παιδαγωγικές εφαρμογές, που αφορούν το κύριο αντικείμενο του εργαστηρίου κατεύθυνσης και υπό την επίβλεψη του υπεύθυνου καθηγητή της κατεύθυνσης. Η άσκηση αυτή αντιστοιχεί σε τρεις (3) διδακτικές μονάδες στο 7^ο και τρεις (3) διδακτικές μονάδες στο 8^ο εξάμηνο που αποτελούν μέρος των είκοσι (20) διδακτικών μονάδων που αντιστοιχούν στο εργαστήριο της κατεύθυνσης ανά εξάμηνο.

Οι μονάδες για την παιδαγωγική επάρκεια κατά κατηγορία μαθημάτων είναι:

4 x 3 =12 ΔΜ από θεωρητικά μαθήματα

2 x 6 =12 ΔΜ από τη Διδακτική Μεθοδολογία - Πρακτική Άσκηση

2 x 3=6 ΔΜ από παιδαγωγικές εφαρμογές Εργαστηρίου Κατεύθυνσης

Σύνολο 30 ΔΜ

ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΑ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Για να τελειώσει τις σπουδές του ο φοιτητής/τρια πρέπει να συγκεντρώσει τις εξής Διδακτικές Μονάδες

200 από Εργαστήρια Εικαστικά ή Εφαρμοσμένα (160 ECTS)

54 από Θεωρητικά Υποχρεωτικά μαθήματα (68 ECTS)

21 από Θεωρητικά - Εργαστηριακά Υποχρεωτικά μαθήματα (28 ECTS)

12 από την Ξένη Γλώσσα (16 ECTS)

18 από Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά μαθήματα (Θεωρητικά ή Θεωρητικά- Εργαστηριακά ή Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά Μαθήματα Εργαστηρίων) (24 ECTS)

Σύνολο 305 διδακτικές μονάδες (296 ECTS)

Η κατ' εξαμήνο διασπορά των εργαστηρίων και μαθημάτων είναι:

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ

ΚΩΔ.		ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ / ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΑ	ΘΕΩΡΗΤΙΚΑ - ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ΘΕΩΡΗΤΙΚΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ΣΥΝΟΛΟ		
					ΔΜ	ECTS	
1^ο ΕΞΑΜΗΝΟ							
ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ		Εισαγωγικός Κύκλος	20 ΔΜ			16	
	ΕΘ.100	Γραμμικό Σχέδιο		3 ΔΜ		4	
	Θ.001	Ιστορία Τέχνης 1: Ιστορία της Τέχνης της Αρχαιότητας			3 ΔΜ	4	
	ΕΘ.103	Εισαγωγή στους Υπολογιστές		3 ΔΜ		4	
	Αγλ.1	Ξένη Γλώσσα			3 ΔΜ	4	
		Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό				3	4
		ΣΥΝΟΛΟ				35	36

	ΚΩΔ.		ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ / ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΑ	ΘΕΩΡΗΤΙΚΑ - ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ΘΕΩΡΗΤΙΚΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ΣΥΝΟΛΟ	
						ΔΜ	ECTS
2^ο ΕΞΑΜΗΝΟ							
ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ		Εισαγωγικός Κύκλος	20 ΔΜ				16
	ΕΘ.101	Αρχιτεκτονική Σύνθεση		3 ΔΜ			4
	Θ.002	Ιστορία Τέχνης 2: Ιστορία Μεσαιωνικής - Βυζαντινής Τέχνης			3 ΔΜ		4
	Αγλ.2	Ξένη Γλώσσα			3 ΔΜ		4
		Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό				3	4
		ΣΥΝΟΛΟ				32	32

	ΚΩΔ.		ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ / ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΑ	ΘΕΩΡΗΤΙΚΑ - ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ΘΕΩΡΗΤΙΚΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ΣΥΝΟΛΟ	
						ΔΜ	ECTS
3^ο ΕΞΑΜΗΝΟ							
ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ		Εισαγωγικός Κύκλος	20 ΔΜ				16
	ΕΘ.102	Ρυθμολογία		3 ΔΜ			4
	Θ.003	Ιστορία Τέχνης 3: Αναγέννηση και Μπαρόκ			3 ΔΜ		4
	Αγλ.3	Ξένη Γλώσσα			3 ΔΜ		4
		Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό				3	4
		ΣΥΝΟΛΟ				32	32

	ΚΩΔ.		ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ / ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΑ	ΘΕΩΡΗΤΙΚΑ - ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ΘΕΩΡΗΤΙΚΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ΣΥΝΟΛΟ	
						ΔΜ	ECTS
4^ο ΕΞΑΜΗΝΟ							
ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ		Εισαγωγικός Κύκλος	20 ΔΜ				16
	ΕΘ.104	Προοπτική και Σκιαγραφία		3 ΔΜ			4
	Θ.004	Ιστορία Τέχνης 4: Τέχνη στην Ευρώπη το 19ο και 20ο αι			3 ΔΜ		4
	Αγλ.4	Ξένη Γλώσσα			3 ΔΜ		4
		Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό				3	4
		ΣΥΝΟΛΟ				32	32

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ

	ΚΩΔ.		ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ / ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΑ	ΘΕΩΡΗΤΙΚΑ - ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ΘΕΩΡΗΤΙΚΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ΣΥΝΟΛΟ	
						ΔΜ	ECTS
5^ο ΕΞΑΜΗΝΟ							
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ		Κατεύθυνση	20 ΔΜ				16
	Θ.005	Ιστορία Τέχνης 5:Ευρωπαϊκές Πρωτοπορίες στον 20ο αι			3 ΔΜ		4
	Θ.011	Παιδαγωγική Ι			3 ΔΜ		4
	ΕΘ.107	Τέχνη στο Δημόσιο Χώρο		3 ΔΜ			4
		Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό				3	4
		ΣΥΝΟΛΟ				32	32

	ΚΩΔ.		ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ / ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΑ	ΘΕΩΡΗΤΙΚΑ - ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ΘΕΩΡΗΤΙΚΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ΣΥΝΟΛΟ	
						ΔΜ	ECTS
6^ο ΕΞΑΜΗΝΟ							
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ		Κατεύθυνση	20 ΔΜ				16
	Θ.006	Ιστορία Τέχνης 6: Ιστ. Εφαρμοσμένων Τεχνών 19ο και 20ο αι.			3 ΔΜ		4
	Θ.012	Διδακτική της Ιστορίας της Τέχνης			3 ΔΜ		4
	Θ.009	Φιλοσοφία - Αισθητική			3 ΔΜ		4
		Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό				3	4
		ΣΥΝΟΛΟ				32	32

	ΚΩΔ.		ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ / ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΑ	ΘΕΩΡΗΤΙΚΑ - ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ΘΕΩΡΗΤΙΚΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ΣΥΝΟΛΟ	
						ΔΜ	ECTS
7^ο ΕΞΑΜΗΝΟ							
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ		Κατεύθυνση	20 ΔΜ				16
	Θ.007	Ιστορία Τέχνης 7: Ελληνική Τέχνη 18 ^{ου} και 19ου αι.			3 ΔΜ		4
	Θ.013	Διδακτική των Εικαστικών Τεχνών			3 ΔΜ		4
	Θ.010	Μουσειολογία, Μουσειοπαιδαγωγική και Πολιτιστική Διαχείριση			3 ΔΜ		4
		ΣΥΝΟΛΟ					29

	ΚΩΔ.		ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ / ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΑ	ΘΕΩΡΗΤΙΚΑ - ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ΘΕΩΡΗΤΙΚΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ΣΥΝΟΛΟ	
						ΔΜ	ECTS
8^ο ΕΞΑΜΗΝΟ							
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ		Κατεύθυνση	20 ΔΜ				16
	Θ.008	Ιστορία Τέχνης 8: Ελληνική Τέχνη 20ου αι. - Σύγχρονη Ελληνική Τέχνη			3 ΔΜ		4
	ΕΘ.108	Performance: Θεωρία και Πράξη		3 ΔΜ			4
	Θ.014	Τεχνολογία Υλικών - Νέες Τεχνολογίες και Διαγνωστική Έργων Τέχνης			3 ΔΜ		4
		ΣΥΝΟΛΟ					29

	ΚΩΔ.		ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ / ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΑ	ΘΕΩΡΗΤΙΚΑ - ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ΘΕΩΡΗΤΙΚΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ΣΥΝΟΛΟ	
						ΔΜ	ECTS
9^ο ΕΞΑΜΗΝΟ							
ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ		Διπλωματική Εργασία	20 ΔΜ				16
	ΠΑ.1	Διδακτική Μεθοδολογία- Πρακτική Άσκηση Ι	6 ΔΜ				6
		ΣΥΝΟΛΟ				26	22

	ΚΩΔ.		ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ / ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΑ	ΘΕΩΡΗΤΙΚΑ - ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ΘΕΩΡΗΤΙΚΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ΣΥΝΟΛΟ	
						ΔΜ	ECTS
10^ο ΕΞΑΜΗΝΟ							
ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ		Διπλωματική Εργασία	20 ΔΜ				16
	ΠΑ.1	Διδακτική Μεθοδολογία- Πρακτική Άσκηση ΙΙ	6 ΔΜ				6
		ΣΥΝΟΛΟ				26	22

Σύνολο Διδακτικών Μονάδων: **305**

Σύνολο ECTS: **296**

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Το ακαδημαϊκό έτος αρχίζει την 1η Σεπτεμβρίου κάθε χρόνου και λήγει την 31η Αυγούστου του επομένου. Το διδακτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους διαρθρώνεται χρονικά σε δύο εξάμηνα, στο χειμερινό και το εαρινό. Κάθε εξάμηνο περιλαμβάνει τουλάχιστον δεκατρείς (13) πλήρεις εβδομάδες για διδασκαλία και δύο (2) για εξετάσεις. Το πρώτο εξάμηνο, το χειμερινό, αρχίζει το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Σεπτεμβρίου και το δεύτερο, το εαρινό, λήγει το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Ιουνίου. Σε ειδικές περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν συμπληρώνεται ο ελάχιστος αριθμός διδακτικών εβδομάδων, είναι δυνατό με απόφαση του Τμήματος να συνεχιστούν τα μαθήματα τον Ιανουάριο ή τον Ιούνιο.

Για τη λήψη πτυχίου απαιτούνται τουλάχιστον δέκα (10) εξάμηνα. Οι εξεταστικές περίοδοι είναι τρεις: του Ιανουαρίου - Φεβρουαρίου, του Ιουνίου και του Σεπτεμβρίου. Αν για οποιονδήποτε λόγο ο αριθμός των ωρών διδασκαλίας που πραγματοποιήθηκαν σ' ένα μάθημα είναι μικρότερος από τα 4/5 του προβλεπόμενου στο πρόγραμμα για εργάσιμες ημέρες του αντίστοιχου εξαμήνου, το αντίστοιχο μάθημα θεωρείται ότι δε διδάχθηκε.

ΔΙΑΚΟΠΕΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΡΓΙΕΣ

Τα μαθήματα διακόπτονται:

- από την παραμονή των Χριστουγέννων μέχρι και την επομένη των Θεοφανείων (διακοπές των Χριστουγέννων)
- από την Πέμπτη της Τυροφάγου μέχρι και την επομένη της Καθαρής Δευτέρας (διακοπές της Αποκριάς)
- από τη Μεγάλη Δευτέρα μέχρι την Κυριακή του Θωμά (διακοπές του Πάσχα)
- την ημέρα των γενικών φοιτητικών εκλογών
- την ημέρα των πρυτανικών εκλογών

Επίσης, μαθήματα δεν γίνονται και κατά τις παρακάτω αργίες:

- εθνική εορτή της 28ης Οκτωβρίου
- επέτειος της απελευθέρωσης της Φλώρινας, 8 Νοεμβρίου
- επέτειος του Πολυτεχνείου, 17 Νοεμβρίου
- εορτή των Τριών Ιεραρχών, 30 Ιανουαρίου
- εθνική επέτειος της 25ης Μαρτίου
- 1η Μαΐου

- του Αγίου Πνεύματος

Οι μήνες Ιούλιος και Αύγουστος ορίζονται ως περίοδος θερινών διακοπών.

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Η παρακολούθηση των μαθημάτων στο Τμήμα Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας είναι υποχρεωτική. Ο τρόπος τήρησης των απουσιών είναι ομοιόμορφος για όλα τα μαθήματα των Εργαστηρίων και καθορίζεται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης κάθε ακαδημαϊκό έτος.

Ειδικότερα:

Η Παρακολούθηση στα Εργαστήρια

Εφόσον η σπουδή στα εργαστήρια είναι ιδιαίτερα σημαντική για ένα Τμήμα Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών, κρίνεται απαραίτητη και υποχρεωτική η παρουσία των φοιτητών/τριών για συγκεκριμένες ώρες, σύμφωνα με τους ακόλουθους κανόνες:

Τα εργαστήρια είναι ανοιχτά από τις 8.30 το πρωί μέχρι τις 9 το βράδυ. Σε αυτά υπάρχει διδάσκων τουλάχιστον 20 ώρες την εβδομάδα.

Για τον εισαγωγικό κύκλο εργαστηρίων ο/η φοιτητής/τρια είναι υποχρεωμένος να φοιτήσει, σε διάρκεια τεσσάρων εξαμήνων, σε όλα τα διαθέσιμα εργαστήρια (από ένα εξάμηνο) σύμφωνα με το πρόγραμμα που ανακοινώνεται από τη γραμματεία. (βλ. Μαθήματα Εργαστηρίων)

Για την κατεύθυνση ο/η φοιτητής/τρια επιλέγει μόνον ένα εργαστήριο και σπουδάζει σε αυτό επί έξι (6) εξάμηνα. Στο εργαστήριο αυτό είναι υποχρεωμένος να είναι παρών τουλάχιστον είκοσι (20) ώρες την εβδομάδα. Όσοι/ες φοιτητές/τριες επιθυμούν μπορούν κατά την διάρκεια της Κατεύθυνσης να φοιτούν κατά το ήμισυ της διδακτικής εβδομάδας στο εργαστήριο της Χαρακτικής ή σε ένα από τα τρία Εφαρμοσμένα Εργαστήρια.

Ο/η φοιτητής/τρια θα πρέπει να συμπληρώσει σ' αυτά αριθμό παρουσιών που να αντιστοιχεί στα 4/5 τουλάχιστο του συνολικού αριθμού των ωρών διδασκαλίας του συγκεκριμένου μαθήματος. Σε αντίθετη περίπτωση επαναλαμβάνει το εξάμηνο όποτε αυτό προσφέρεται.

Αλλαγή κατεύθυνσης

Αλλαγή Εργαστηρίου Κατεύθυνσης χωρίς επίπτωση στη συνολική διάρκεια σπουδών επιτρέπεται μόνο μέχρι την ολοκλήρωση του 6ου εξαμήνου σπουδών (του δεύτερου εξαμήνου στην Κατεύθυνση). Μετά το 6ο εξάμηνο σπουδών (δεύτερο εξάμηνο στην Κατεύθυνση) δεν είναι εφικτή η αλλαγή Εργαστηρίου Κατεύθυνσης.

Αντίστοιχα με το Εργαστήριο Κατεύθυνσης υπάρχει η δυνατότητα αλλαγής Εργαστηρίου Εφαρμοσμένων Τεχνών, χωρίς επίπτωση στη συνολική διάρκεια σπουδών μέχρι την ολοκλήρωση του 6ου εξαμήνου σπουδών (του δεύτερου εξαμήνου στην Κατεύθυνση). Μετά το 6ο εξάμηνο σπουδών (δεύτερο εξάμηνο στην Κατεύθυνση) δεν είναι εφικτή η αλλαγή Εργαστηρίου Εφαρμοσμένων Τεχνών.

Σε κάθε περίπτωση η αλλαγή γίνεται με απόφαση της Γ.Σ. του Τμήματος μετά από αίτηση του/της φοιτητή/τριας και επαρκή αιτιολόγηση του αιτήματός του.

Η Παρακολούθηση στα Θεωρητικά-Εργαστηριακά Μαθήματα

Τα εργαστηριακά μαθήματα είναι τρίωρα. Η φοίτηση σε αυτά είναι υποχρεωτική. Ο/η φοιτητής/τρια θα πρέπει να συμπληρώσει σ' αυτά αριθμό παρουσιών που να αντιστοιχεί στα 4/5 τουλάχιστο του συνολικού αριθμού των ωρών διδασκαλίας του συγκεκριμένου μαθήματος. Σε αντίθετη περίπτωση επαναλαμβάνει το μάθημα όποτε αυτό προσφέρεται.

Η Παρακολούθηση στα Θεωρητικά Μαθήματα

Τα θεωρητικά μαθήματα είναι προαιρετικής παρακολούθησης με εξαίρεση τις περιπτώσεις που λόγω της φύσης του συγκεκριμένου μαθήματος ο διδάσκων γνωστοποιήσει την ανάγκη υποχρεωτικής παρακολούθησης ολοκλήρου ή μέρος του μαθήματος.

ΔΗΛΩΣΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Στην αρχή του εξαμήνου και μέσα σε διάστημα δυο εβδομάδων ο φοιτητής/τρια καταθέτει στη Γραμματεία του Τμήματος δήλωση, η οποία περιέχει τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών που αποφάσισε να παρακολουθήσει κατά το συγκεκριμένο εξάμηνο. Το έντυπο της δήλωσης διατίθεται από τη Γραμματεία. Κατά τη δήλωση των μαθημάτων, κυρίως των Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικών, ο/η φοιτητής/τρια θα πρέπει να λάβει υπόψη του το ωρολόγιο πρόγραμμα, προκειμένου να μη συμπίπτουν οι ώρες διδασκαλίας των μαθημάτων που προτίθεται να επιλέξει. Ο/η φοιτητής/τρια έχει δικαίωμα να παραλάβει δωρεάν τα σχετικά διδακτικά συγγράμματα και να εξεταστεί μόνο στα μαθήματα τα οποία δήλωσε κατά το συγκεκριμένο εξάμηνο. Εννοείται ότι ο/η φοιτητής/τρια δε δικαιούται να εξεταστεί σε μάθημα το οποίο δεν έχει συμπεριλάβει στη Δήλωση Μαθημάτων που υποβάλλει στην αρχή της χρονιάς. Τα συγγράμματα χορηγούνται σύμφωνα με όσα ορίζονται από το πρόγραμμα «Εύδοξος». Σε περίπτωση αποτυχίας σε Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό μάθημα, ο φοιτητής υποχρεώνεται ή να το επαναλάβει σε επόμενα εξάμηνα ή να το αντικαταστήσει με άλλο Κατ' Επιλογήν μάθημα.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Η διδασκαλία των μαθημάτων του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών γίνεται σύμφωνα με το ωρολόγιο πρόγραμμα που καταρτίζεται από τη Γραμματεία του Τμήματος με ευθύνη του Προέδρου. Η διδασκαλία των Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικών μαθημάτων είναι υποχρεωτική εφόσον εγγραφούν έξι άτομα στο καθένα. Η Γενική Συνέλευση αποφασίζει αν θα πρέπει να διδαχθεί μάθημα Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό και με λιγότερους από έξι φοιτητές/τριες.

Οι φοιτητές/τριες δικαιούνται να χρησιμοποιούν για τις ανάγκες των μαθημάτων τη βιβλιοθήκη, τα αναγνωστήρια, τα εργαστήρια και τον υπόλοιπο εξοπλισμό της Σχολής.

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

Η αξιολόγηση της επίδοσης του/της φοιτητή/τριας βασίζεται κυρίως στην τελική εξέταση μετά τη λήξη του εξαμήνου.

Ο/η φοιτητής/τρια έχει δικαίωμα να προσέλθει στις εξετάσεις εφόσον έχει συμπληρώσει τον αριθμό παρουσιών που απαιτείται για κάθε μάθημα υποχρεωτικής παρακολούθησης. Σε αντίθετη περίπτωση ο φοιτητής/τρια επαναλαμβάνει την φοίτηση το επόμενο εξάμηνο ή όποτε αυτό προσφέρεται.

Η εξέταση μπορεί να είναι - κατά την κρίση του διδάσκοντα - με φάκελο εργασιών, γραπτή ή προφορική ή άλλου είδους. Ο/η φοιτητής/τρια δικαιούται να εξεταστεί κατά την περίοδο του Σεπτεμβρίου στα μαθήματα και των δύο εξαμήνων, χειμερινού και εαρινού, ενώ κατά τις περιόδους Ιανουαρίου - Φεβρουαρίου και Ιουνίου μόνο στα μαθήματα του αντίστοιχου εξαμήνου. Σε περίπτωση αποτυχίας σε μάθημα Εργαστηρίου, Θεωρητικό Υποχρεωτικό ή Θεωρητικό-Εργαστηριακό Υποχρεωτικό και στις δυο εξεταστικές περιόδους ο/η φοιτητής/τρια οφείλει να το δηλώσει ξανά σε επόμενο εξάμηνο, ώστε να αποκτήσει εκ νέου το δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις του συγκεκριμένου μαθήματος. Σε περίπτωση αποτυχίας σε Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό μάθημα, ο/η φοιτητής/τρια υποχρεούται να το επαναλάβει στο αντίστοιχο χειμερινό ή εαρινό εξάμηνο ή να το αντικαταστήσει με άλλο Κατ' Επιλογήν μάθημα.

Αν ο/η φοιτητής/τρια αποτύχει τουλάχιστον τέσσερις φορές σε εξετάσεις οποιουδήποτε μαθήματος, η Γενική Συνέλευση του Τμήματος μπορεί, ύστερα από αίτηση του/της φοιτητή/τριας, να ορίσει τριμελή επιτροπή επανεξέτασης στην οποία συμμετέχει υποχρεωτικά και ο εξεταστής εφόσον ανήκει στους διδάσκοντες και δεν έχει αποχωρήσει για οποιονδήποτε λόγο.

Σε περίπτωση που ο υπεύθυνος διδασκων Εργαστηρίου ή Εργαστηριακού Μαθήματος κρίνει ότι ο/η φοιτητής/τρια δεν έχει ικανοποιητικό επίπεδο έργου κατά την διάρκεια της εξέτασης του εξαμήνου, υπάρχουν οι παρακάτω επιλογές:

1. Να του ζητηθεί να προσκομίσει ένα φάκελο εργασίας στην ημερομηνία εξέτασης του μαθήματος τον Σεπτέμβριο.
2. Να του ζητηθεί να προσέλθει το Σεπτέμβριο για εξέταση μιας, δύο ή τριών εβδομάδων στα εργαστήρια του Τμήματος ανάλογα με τις ελλείψεις. Στη εξέταση αυτή ο/η φοιτητής/τρια θα επεξεργαστεί τις θεματικές που θα του δώσει ο υπεύθυνος διδασκων στην αρχή της περιόδου.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ

Η επίδοση στα μαθήματα εκτιμάται και εκφράζεται με βαθμούς. Κάθε μάθημα ή διπλωματική εργασία βαθμολογείται σε ακέραιες ή και μισές μονάδες. Η βαθμολογική κλίμακα ορίζεται από το μηδέν έως το δέκα: 0-1 = κακώς, 2 - 4 = μετρίως, 5 - 6 = καλώς, 7 - 8 = λίαν καλώς, 9-10 = άριστα. Ελάχιστος ικανοποιητικός βαθμός είναι το πέντε (5). Τα αποτελέσματα των εξετάσεων ανακοινώνονται από το διδάσκοντα και αποστέλλονται στη Γραμματεία του Τμήματος το πολύ μέσα σε δεκαπέντε ημέρες από την εξέταση του μαθήματος. Επανεξέταση ή αναθεώρηση δεν επιτρέπεται. Κατ' εξαίρεση το Τμήμα μπορεί να αποφασίσει επανεξέταση σε μάθημα σε περίπτωση αποτυχίας ποσοστού μεγαλύτερου του 85% των φοιτητών/τριών που εξετάστηκαν.

Για όσους θα παρακολουθήσουν ευρωπαϊκά προγράμματα εκπαίδευσης, όπως το ERASMUS, αναγνωρίζεται ως χρόνος πραγματικής φοίτησης ο χρόνος του προγράμματος και η αντίστοιχη

βαθμολογία, αφού μετατραπεί στην προαναφερόμενη βαθμολογική κλίμακα. Επίσης, τους αναγνωρίζονται οι πιστωτικές μονάδες που αντιστοιχούν στο φόρτο εργασίας των μαθημάτων τα οποία παρακολούθησαν στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού προγράμματος.

ΒΑΘΜΟΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η Διπλωματική Εργασία εκπονείται το 9ο και 10ο εξάμηνο. Κύριος επιβλέπων της εργασίας είναι ο υπεύθυνος του Εργαστηρίου Κατεύθυνσης. Στην περίπτωση που ο/η φοιτητής/τρια επέλεξε να εκπονήσει την εργασία του στη Χαρακτική ή σε Εργαστήριο Εφαρμοσμένων Τεχνών, κύριος επιβλέπων είναι ο διδάσκων του μαθήματος του Εργαστηρίου Εφαρμοσμένων Τεχνών στο οποίο εκπονείται η εργασία.

Ο βαθμός της ολοκληρωμένης Διπλωματικής Εργασίας μετά το τέλος του 10ου εξαμήνου προκύπτει ως αξιολόγηση από τους εξής τρεις βαθμολογητές:

- Τον επιβλέποντα της Διπλωματικής Εργασίας
- Έναν από τους διδάσκοντες του Τμήματος σε Μαθήματα Εργαστηρίων (Εικαστικών ή Εφαρμοσμένων) που προτείνει ο επιβλέπων της Διπλωματικής Εργασίας και εγκρίνει η Γενική Συνέλευση του Τμήματος. Ειδικά στην περίπτωση πρόσθετης φοίτησης στη Χαρακτική ή σε Εφαρμοσμένο Εργαστήριο ένας από τους βαθμολογητές είναι υποχρεωτικά ο διδάσκων του Εργαστηρίου Κατεύθυνσης που παρακολουθεί ο/η φοιτητής/τρια.
- Έναν από τους διδάσκοντες του Τμήματος σε Θεωρητικά Μαθήματα που επιλέγει η Γενική Συνέλευση του Τμήματος.

Ο βαθμός της Διπλωματικής Εργασίας προκύπτει ως μέσος όρος του βαθμού των τριών βαθμολογητών.

ΠΤΥΧΙΟ - ΒΑΘΜΟΣ ΠΤΥΧΙΟΥ

Ο/η φοιτητής/τρια ολοκληρώνει τις σπουδές του και παίρνει πτυχίο όταν έχει φοιτήσει δέκα (10) εξάμηνα, έχει επιτύχει στα προβλεπόμενα μαθήματα και έχει συγκεντρώσει τριακόσιες πέντε (305) Δ.Μ. ή διακόσιες ενενήντα έξι (296) ECTS. Στο πτυχίο αναγράφεται ο βαθμός σε δεκαδική μορφή, η οποία μπορεί να έχει έως δύο δεκαδικά ψηφία. Ο βαθμός μπορεί να κυμαίνεται από το πέντε (5) έως το δέκα (10). Η βαθμολογία από 5 έως 6,4 αντιστοιχεί στο χαρακτηρισμό «καλώς», από 6,5 έως 8,4 στο «λίαν καλώς» και από 8,5 έως 10 στο «άριστα».

Η βαθμολογία του κάθε μαθήματος πολλαπλασιάζεται με ένα συντελεστή ο οποίος είναι ίδιος με τις Δ.Μ. κάθε μαθήματος και το άθροισμα ανάγεται στην κλίμακα με άριστα το δέκα (10).

Υπέρβαση των Δ.Μ. των Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικών μαθημάτων ακυρώνεται μέχρι την οροφή των 305 Δ.Μ. και 296 ECTS

Ειδικές περιπτώσεις προβλημάτων που δεν αναφέρονται στον παρόντα ΟΔΗΓΟ ΣΠΟΥΔΩΝ λύνονται με αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ

1ο Εργαστήριο Ζωγραφικής

Η ζωγραφική είναι μια γλώσσα εικαστικής έκφρασης που καθορίζεται από δύο συνιστώσες: πρώτον από την ιστορικότητά της (το απόθεμα εικόνων και τεχνικών που έχουν συσσωρευτεί στη μνήμη της κατά την διάρκεια της μακρόχρονης πορεία της) και δεύτερον από τη δυνατότητά της ως μέσου να εκφράζει με αναγωγικό τρόπο διαχρονικές ποιητικές, φιλοσοφικές και δομικές έννοιες. Η πρώτη συνιστώσα προσεγγίζεται με την σπουδή των υλικών χαρακτηριστικών της ζωγραφικής: χρώμα, σύνθεση, ζωγραφική ύλη, επιφάνεια, μελέτη της φύσης. Η δεύτερη συνιστώσα προσεγγίζεται με την διδασκαλία του διευρυμένου ρόλου της σύγχρονης ζωγραφικής: κατασκευές, εγκαταστάσεις, φωτογραφία, νέα μέσα, υβριδικές μορφές τέχνης. Με την συνδυαστική αυτή διδακτική μεθοδολογία θα μπορέσει ο/η φοιτητής/τρια να σχηματίσει τον προσωπικό του κόσμο εικόνων και καλλιτεχνικής έκφρασης μέσα από την ενδυνάμωση των τεχνικών του δεξιοτήτων. Σημαντικό μέρος της διδασκαλίας αποτελεί η κοινωνική συνειδητοποίηση του/της φοιτητή/τριας με τις δράσεις που οργανώνει το 1^ο Εργαστήριο (*Εικαστική Πορεία προς τις Πρέσπες, Παρατηρητήριο Εικαστικής Λογοκρισίας*).

ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΕζωΑ.1 Ασκήσεις παρατήρησης, χρωματολογίας (συμπληρωματικά, θερμά-ψυχρά, εξουδετερωμένα). Σπουδή εκ του φυσικού. Εισαγωγή στην προσέγγιση του ζωγραφικού συστήματος ως κώδικα. Διδασκαλία των εικαστικών συστημάτων του μοντερνισμού. Ασκήσεις σε έννοιες της εικαστικής αντίληψης (πεδίο, ισορροπία, μετάβαση από το ρεαλιστικό στο ανεικονικό). Προσωπικό έργο.

ΕζωΑ.2 Σπουδή εκ του φυσικού, ασκήσεις από το μοντέλο και στην φύση. Εισαγωγή σε σύγχρονες προσεγγίσεις σχηματισμού της ζωγραφικής επιφάνειας και εικόνας. Εργασία σε μια θεματική με εικαστικές και εννοιολογικές προεκτάσεις (ιστορία/μνήμη). Προσωπικό έργο. Κείμενο ατομικού στοχασμού.

ΕζωΑ.3 Σπουδή εκ του φυσικού, ασκήσεις από το μοντέλο και στη φύση. Έμφαση στις δυνατότητες ερμηνείας του πραγματικού. Εισαγωγή σε σύγχρονες προσεγγίσεις της ζωγραφικής επιφάνειας. Εργασία σε μια θεματική με εικαστικές και εννοιολογικές προεκτάσεις (χώρος/χρόνος). Προσωπικό έργο. Κείμενο ατομικού στοχασμού. Διάλεξη σε μια εικαστική θεματική που να σχετίζεται με το έργο του/της φοιτητή/τριας.

ΕζωΑ.4 Σπουδή εκ του φυσικού, ασκήσεις από το μοντέλο και στη φύση. Έμφαση στις δυνατότητες ερμηνείας του πραγματικού. Προσεγγίσεις μετασχηματισμού της εικόνας, εισαγωγή στις προσεγγίσεις της ζωγραφικής ως ενός διευρυμένου πεδίου. Εργασία σε μια θεματική με εικαστικές και εννοιολογικές προεκτάσεις (κοινωνικό πλαίσιο). Συμμετοχή σε μια από τις συλλογικές διαδικασίες που διοργανώνει το Εργαστήριο (*Εικαστική Πορεία προς τις Πρέσπες, Παρατηρητήριο Εικαστικής Λογοκρισίας*). Προσωπικό έργο. Κείμενο ατομικού στοχασμού. Παιδαγωγικές Εφαρμογές

ΕζωΑ.5 Επιλογή ενός θέματος που θα επεξεργαστεί ο/η φοιτητής/τρια και θα μελετήσει τις προσεγγίσεις των προηγούμενων εξαμήνων. Έμφαση στις δυνατότητες ερμηνείας του πραγματικού. Προσεγγίσεις μετασχηματισμού της εικόνας, εισαγωγή στις προσεγγίσεις της ζωγραφικής ως ενός διευρυμένου πεδίου. Εργασία σε μια θεματική με εικαστικές και εννοιολογικές προεκτάσεις (αυτοαναφορικότητες/αυτοπροσδιορισμοί). Συμμετοχή σε μια από τις συλλογικές διαδικασίες που διοργανώνει το Εργαστήριο (*Εικαστική Πορεία προς τις Πρέσπες, Παρατηρητήριο Εικαστικής Λογοκρισίας*). Προσωπικό έργο. Κείμενο ατομικού στοχασμού. Παιδαγωγικές Εφαρμογές

ΕζωΑ.Δ1 Ο/η φοιτητής/τρια προτείνει την θεματική της διπλωματικής. Ατομική εργασία με κάθε φοιτητή/τρια. Διερεύνηση των δυνατοτήτων της θεματικής, επίλυση τεχνικών προβλημάτων, μελέτη των εννοιολογικών προεκτάσεων. Συμμετοχή σε μια από τις συλλογικές διαδικασίες που διοργανώνει το Εργαστήριο (*Εικαστική Πορεία προς τις Πρέσπες, Παρατηρητήριο Εικαστικής Λογοκρισίας*). Κείμενο ατομικού στοχασμού.

ΕζωΑ.Δ2 Ολοκλήρωση της διπλωματικής. Ατομική εργασία με κάθε φοιτητή/τρια. Κείμενο ατομικού στοχασμού.

2ο Εργαστήριο Ζωγραφικής

Το 2^ο εργαστήριο ζωγραφικής είναι ένα εργαστήριο προσανατολισμένο στην ενδεδειγμένη σπουδή-ανάδειξη της ζωγραφικής, στις διάφορες εκφάνσεις της. Δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στις βασικές αρχές της ζωγραφικής, ώστε οι σπουδαστές να κατακτήσουν τεχνικές δεξιότητες και αισθητικό προβληματισμό που απαιτείται, για να διευρύνουν τον ορίζοντα των μορφοπλαστικών δυνατοτήτων τους.

Η ένταξη και η μελέτη του φυσικού περιβάλλοντος της περιοχής στην εκπαιδευτική διαδικασία, ενθαρρύνεται από το εργαστήριο.

Μέσα από παρουσιάσεις καλλιτεχνών, επισκέψεις σε εκθέσεις και ομαδικές κριτικές επιδιώκεται η δημιουργία ερεθισμάτων και ταυτόχρονα η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας των φοιτητών/τριών.

Η εκπαιδευτική διαδικασία πρέπει να έχει μια διάσταση ιστορικότητας με διαρκείς αναφορές στην τρέχουσα τέχνη και στην ιστορία της τέχνης. Βασικός στόχος παραμένει η ανανέωση της εικαστικής, ζωγραφικής πράξης μακριά από συμβάσεις και εύκολους εντυπωσιασμούς, αλλά και η ανάδειξη της ιδιαιτερότητας και της προσωπικής έκφρασης κάθε σπουδαστή.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΕζωΒ.1 Έμφαση στις βασικές αρχές της ζωγραφικής. Η έννοια της σύνθεσης. Σχέση φιγούρας χώρου, κατανόηση της οργάνωσης συνολικά της ζωγραφικής επιφάνειας, κατανόηση της ζωγραφικής πραγματικότητας σε σχέση με την φυσική πραγματικότητα. Σχέση Σχεδίου και Χρώματος. Ασκήσεις από μοντέλο, νεκρές φύσεις και το φυσικό περιβάλλον της περιοχής. Σχολιασμός του έργου καλλιτεχνών, ομαδικές κριτικές.

ΕζωΒ.2 Συνέχεια των προβληματισμών του προηγούμενου εξαμήνου. Γνωριμία με τα ποικίλα υλικά της ζωγραφικής, διερεύνηση των τεχνικών και αισθητικών δυνατοτήτων τους, πειραματισμός.

Εικαστική διερεύνηση του φυσικού χώρου της περιοχής. Οι εικαστικές ποιότητες στη φύση, (χρώματα, σχήματα γραφές, το αφαιρετικό και το συγκεκριμένο στοιχείο, το οργανικό και φυσικό, το τυχαίο).

ΕζωΒ.3 Συνέχεια των προβληματισμών του προηγούμενου εξαμήνου, πιο ενδελεχής μελέτη της καλλιτεχνικής πράξης. Ανάδειξη και ενθάρρυνση της ιδιαιτερότητας και της προσωπικής ματιάς και γραφής κάθε σπουδαστή στην προσέγγιση του. Σχολιασμός έργων καλλιτεχνών, επισκέψεις σε εκθέσεις, ομαδικές κριτικές.

ΕζωΒ.4 Συνέχεια των προβληματισμών του προηγούμενου εξαμήνου. Σύνδεση του έργου του σπουδαστή με την ιστορία της τέχνης και την τρέχουσα καλλιτεχνική πραγματικότητα. Παιδαγωγικές Εφαρμογές

ΕζωΒ.5 Μεγαλύτερη εμβάθυνση στους προβληματισμούς και στα τεχνικά ζητήματα που έχουν τεθεί στα προηγούμενα εξάμηνα. Παιδαγωγικές Εφαρμογές

ΕζωΒ.Δ1 Σπουδή σε βάθος, ανάπτυξη και διατύπωση προσωπικής γραφής που θα οδηγήσουν στην πτυχιακή εργασία. Τεκμηρίωση της καλλιτεχνικής πρότασης.

ΕζωΒ.Δ2 Το εξάμηνο αυτό είναι αφιερωμένο στην ολοκλήρωση της πτυχιακής εργασίας η οποία θα πρέπει να είναι η απόρροια και το καταστάλαγμα όλων των κατακτήσεων τεχνικών και αισθητικών των προηγούμενων εξαμήνων.

3ο Εργαστήριο Ζωγραφικής

Το Εικαστικό Εργαστήριο συντονίζει ερευνητικές διαδικασίες αναλογικού και αναφορικού σχεδίου εκ του φυσικού σε διευρυμένες χρήσεις υλικών και εικαστικών επινοήσεων. Τέχνη δεν είναι αυτό που φαίνεται, αλλά αυτό που αναδύεται. Ο/η φοιτητής/τρια μετασχηματίζει το από σε μια εικαστική πραγματικότητα: Παρατηρώ, Μιλώ, Ζωγραφίζω εκ του φυσικού, εκ του πραγματικού και εκ του νου.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΕζωΓ.1 «Βλέπω σημαίνει βλέπομαι». Είμαι πρώτα θεατής μετά δημιουργός. Εκούσια αυτοπαρατήρηση (Ενδυματολογικό χρωματολόγιο). Συνθέσεις εκ του φυσικού. Ασκήσεις φόρμας και διατύπωσης εννοιών σε ανθρωπιστικά μεταδομημένα παραδείγματα:

α. Η ταύτιση συμβόλων με το συμβολιζόμενο είναι φετιχισμός; Προσεγγίζοντας εικαστικά το φωτογραφικό αρχείο στην ταβέρνα Αγγούρι Β.Δ. της Φλώρινας.

β. Συμμετέχοντας σε αμφισημίες. Αποκοπές χώρου-χρόνου. Οι τελευταίες στιγμές πριν το θάνατο του Φορτίνο Σαμάνο γίνονται τραγούδι από το Θανάση Παπακωνσταντίνου.

ΕζωΓ.2 Εξωτερική όραση. Κατασκευή και ανάγνωση εικόνων. Η Σχηματική λειτουργία των εικόνων. Η ιμπρεσιονιστική όραση ως ένα επιτυχημένο πείραμα της εξωτερικής εμφάνισης των πραγμάτων.

ΕζωΓ.3 Εσωτερική όραση. Οι Νοητικές Αρχές της τέχνης. Δίνοντας έμφαση στην εσωτερική εμφάνιση των πραγμάτων. Αυτογνωσία. Η εισβολή της κοινωνίας στον εαυτό (ένα παράδειγμα «Η σπηλιά του Πλάτωνα»). Αυτοθεραπεία (το παράδειγμα του Χαλεπά).

ΕζωΓ.4 Ταυτίζοντας την Τέχνη με την Ζωή. Εικαστικές θεατρικές φόρμες αντιρουτίνας, αντιγραφειοκρατίας (Καταστασιακοί ή περίπτωση Joseph Beuys). Παιδαγωγικές Εφαρμογές

ΕζωΓ.5 Αναθεώρηση της Επιτρεπτικότητας (Η περίπτωση του Gustave Courbet). Η λατρεία της αυθεντικότητας (Αντόλφο Μπιόι Κασάρες, «Η εφεύρεση του Μορέλ»). Το αντίγραφο και το πρωτότυπο (Walter Benjamin και οι ιδέες του). Παιδαγωγικές Εφαρμογές

ΕζωΓ.Δ1 Εκπόνηση Διπλωματικής Εργασίας. Το άγχος της ουτοπίας. Χαρτογραφώντας την ολότητα. Εκπροσωπώντας τον Καλλιτέχνη Εαυτό. Κείμενα Τεκμηρίωσης.

ΕζωΓ.Δ2 Χωροθετική προσαρμογή της διπλωματικής εικαστικής εργασίας ως συναισθησιακής εμπειρίας.

Εργαστήριο Γλυπτικής

Η εργαστηριακή διδασκαλία και η πρακτική άσκηση, τόσο στον Εισαγωγικό Κύκλο όσο και στην Κατεύθυνση περιλαμβάνει τις παρακάτω βασικές ενότητες:

- Προτομή από εκμαγείο ή εκ του φυσικού.
- Σχέδια από φυσικό μοντέλο ή πρότυπο.
- Στήσιμο & Σπουδή φιγούρας από φυσικό πρωτότυπο σε κλίμακα, η οποία σταδιακά (ανά εξάμηνο) φτάνει 1/1
- Ασκήσεις πλαστικής – γλυπτικής, ελεύθερες αλλά και μέσα από συγκεκριμένη θεματολογία.
- Ελεύθερη πλαστική απόδοση μοντέλου σε οποιοδήποτε μέγεθος, υλικό και τεχνοτροπία.
- Ελεύθερες συνθέσεις.
- Κατασκευές.

Οι φοιτητές/τριες εξασκούνται και πειραματίζονται μέσα από τη χρήση διάφορων υλικών και τεχνικών. Διδάσκονται: Ανάγλυφο, Μεταλλοτεχνία, Γυψοτεχνία και ήδη από το τρέχον εξάμηνο λειτουργεί Εργαστήριο Μαρμάρου.

Εκτός από την πρακτική άσκηση και τις τεχνικές γνώσεις που αποκτούν οι φοιτητές/τριες στο Εργαστήριο, οι διδάσκοντες εκτιμούν ότι ο διάλογος με την Ιστορία, η σύγχρονη έρευνα και αναζήτηση, η επικοινωνία με άλλα συναφή ή μη αντικείμενα, συμβάλλουν με καθοριστικό τρόπο στην αναβάθμιση των σπουδών. Για τον λόγο αυτό ο υπεύθυνος καθηγητής του Εργαστηρίου ανακοινώνει κάθε εξάμηνο, πρόγραμμα επισκέψεων και εκδηλώσεων.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Εγλ.1 Σχέδιο από φυσικό μοντέλο ή πρότυπο. Μακέτα σε πηλό. Κεφάλι σε φυσικό μέγεθος (μοντέλο), μεταφορά σε γύψο, κατασκευή καλουπιού.

Εγλ.2 Σπουδή εκ του φυσικού, ασκήσεις μέσα από την παρατήρηση μοντέλου.(δημιουργία προτομής αλλά και σκίτσα - μελέτες από πηλό με έμφαση στην απόδοση του πραγματικού). Εισαγωγή στη προσέγγιση του γλυπτικού έργου στο δημόσιο χώρο. Διδασκαλία του τρόπου μεταφοράς μιας πρότασης, ιδέας η μακέτας του/της φοιτητή/τριας σε ολοκληρωμένη τρισδιάστατη κατασκευή με τη χρήση διαφόρων υλικών. (γύψος, μέταλλο, ξύλο, μάρμαρο, κ.τ.λ) Προσωπικό έργο.

Εγλ.3 Σπουδή εκ του φυσικού, ασκήσεις μέσα από την παρατήρηση μοντέλου.(δημιουργία προτομής, σκίτσα - μελέτες από πηλό με έμφαση στην απόδοση του πραγματικού). Σπουδή φιγούρας από φυσικό πρωτότυπο σε.1/2 του φυσικού μεγέθους. Ασκήσεις σε μια θεματική με φορμαλιστική και εννοιολογική προσέγγιση (αρνητικό-θετικό, επαναλαμβανόμενο σχήμα). Διδασκαλία των βασικών αρχών του ανάγλυφου και παράλληλη εκμάθηση της τεχνικής της μεταφοράς του πρωτότυπου έργου από τον πηλό στο γύψο ή τερακότα (καλούπια, εκμαγεία). Προσωπικό έργο.

Εγλ.4 Σπουδή εκ του φυσικού, ασκήσεις μέσα από την παρατήρηση μοντέλου (δημιουργία προτομής, σκίτσα - μελέτες από πηλό με έμφαση στην απόδοση του πραγματικού). Σπουδή φιγούρας από φυσικό πρωτότυπο σε.1/2 του φυσικού μεγέθους. Ασκήσεις σε μια θεματική αλλά και προτάσεις θεματολογίας από τους φοιτητές. Παρουσίαση του καλλιτεχνικού έργου καλλιτεχνών που σχετίζονται με την θεματική που επιλέγει να εργαστεί κάθε φοιτητής/τρια. Συμμετοχή όλων των φοιτητών/τριων στις δράσεις-επισκέψεις, που διοργανώνει το Εργαστήριο. Προσωπικό έργο. Παιδαγωγικές Εφαρμογές

Εγλ.5 Σπουδή εκ του φυσικού, ασκήσεις μέσα από την παρατήρηση μοντέλου, (δημιουργία προτομής, σκίτσα - μελέτες από πηλό με έμφαση στην απόδοση του πραγματικού). Σπουδή φιγούρας από φυσικό πρωτότυπο σε φυσικό μέγεθος. Ασκήσεις σε μια θεματική αλλά και προτάσεις θεματολογίας από τους/τις φοιτητές/τριες. Παρουσίαση του καλλιτεχνικού έργου καλλιτεχνών που σχετίζονται με τη θεματική που θέλει να εργαστεί ο/η κάθε φοιτητής/τρια. Συμμετοχή όλων των φοιτητών/τριων στις δράσεις-επισκέψεις, που διοργανώνει το Εργαστήριο και συζήτηση επ' αυτών. Παιδαγωγικές Εφαρμογές

Εγλ.Δ1 Ο/η φοιτητής/τρια επιλέγει το θέμα της διπλωματικής εργασίας του/της. Εξατομικευμένη συνεργασία των διδασκόντων με τον/την κάθε φοιτητή/τρια για την επίλυση των τεχνικών ζητημάτων αλλά και για την πληρέστερη εμπάθυση και απόδοση του θέματος της διπλωματικής εργασίας που έχει επιλέξει.

Εγλ.Δ2 Ολοκλήρωση – παρουσίαση της διπλωματικής εργασίας.

Εργαστήριο Χαρακτικής

Εχα.1 Το εργαστήριο προτείνει:

Διευρυμένη άποψη για τη γνώση της διαδικασίας της χάραξης και της εκτύπωσης σε παραλληλισμό και διάλογο με τις άλλες διαδικασίες παραγωγής εικόνας (ζωγραφική-γλυπτική- video art κ.λ.π.)

Ερευνητική προσέγγιση στα υλικά και στις τεχνικές έτσι ώστε η προσωπική εικαστική αναζήτηση του/της φοιτητή/τριας να τροφοδοτείται με νέα δεδομένα και να προκύπτουν νέες προτάσεις.

Τεχνικές χάραξης υψιτυπίας, βαθυτυπίας και ποικίλες μορφές επιπεδοτυπίας (ξυλογραφία, λινόλεουμ, χαλκογραφία, και μελλοντικά λιθογραφία και μεταξοτυπία)

Εργασίες απλής επεξεργασίας της ψηφιακής εικόνας με στόχο την ψηφιακή εκτύπωση ως μετεξέλιξη της χαρακτηριστικής εκτύπωσης καθώς και την φωτοχαρακτική εκτύπωση της εικόνας.

Τη χαρακτηριστική ως αφετηρία για τη δημιουργία αρχειοθέτησης δεδομένων εικόνας.

Στοιχεία ιστορίας της χαρακτηριστικής και θέματα που αφορούν τη σύγχρονη χαρακτηριστική (παγκόσμια και ελληνική).

Συνεργασία με τα άλλα εργαστήρια για συγχρονισμένες έρευνες και δραστηριότητες.

Δραστηριότητες που αφορούν στην κοινωνική διάσταση του χαρακτηριστικού έργου και τη λειτουργία του στον κοινωνικό ιστό της πόλης, καθώς και συμμετοχή σε προγράμματα κοινωνικού ενδιαφέροντος .

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ

Οι παιδαγωγικές Εφαρμογές πραγματοποιούνται το 7^ο και 8^ο εξάμηνο στα Εργαστήρια Κατεύθυνσης και εντάσσονται στα μαθήματα που εξασφαλίζουν παιδαγωγική επάρκεια. (Βλ. και στην ενότητα «Παιδαγωγική Επάρκεια»)

Παιδαγωγικές Εφαρμογές στα Εργαστήρια 1

Στόχος του μαθήματος: Η παιδαγωγική προσαρμογή των ατομικών ενδιαφερόντων και των εργασιών του φοιτητή με τη μορφή που ο ίδιος δημιουργεί στο εργαστήριο της κατεύθυνσης που έχει επιλέξει.

Περιεχόμενο του μαθήματος: Το μάθημα στηρίζεται στην εφαρμογή των προαπαιτούμενων παιδαγωγικών γνώσεων του φοιτητή σχετικά με το πώς μπορεί να επανασχεδιάσει και να επαναπαρουσιάσει τις ατομικές εργασίες του ίδιου, με κριτήριο την μεταποίηση των έργων του ως εικαστική παιδαγωγική ενότητα. Κατά την διάρκεια των ατομικών συναντήσεων του ίδιου με τους συνυπεύθυνους καθηγητές συζητούνται οι προτάσεις και ιδέες οι οποίες αναφέρονται στις εργασίες του φοιτητή που γίνονται κατά τη διάρκεια του εξαμήνου στα παραπάνω εργαστήρια και οι οποίες μπορούν να αποτελέσουν θέματα για συγκεκριμένη σχολική τάξη της πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. ΟΙ προτάσεις αποτελούν ειδικά πλάνα πορείας διδασκαλίας με σαφείς στόχους, κατάλληλα υλικά, απλοποιημένους τρόπους κατασκευής με παιδαγωγικά ισοδύναμα και δειγματικό υλικό που προηγουμένως κατασκευάζεται στο εργαστήριο παιδαγωγικών εφαρμογών. Ακολουθεί σχεδιασμός της διδασκαλίας και γραπτή πορεία, καθώς και το εικαστικό αποτέλεσμα το οποίο θα κατασκευάσει ως εποπτεία της διδασκαλίας σε σχολείο. Το μάθημα γίνεται με γενικές θεωρητικές εισηγήσεις των διδασκόντων και με ατομικές συζητήσεις τους με τους φοιτητές. Οι

διδάσκοντες που είναι συνυπεύθυνοι για την διδασκαλία και την αξιολόγηση του φοιτητή ορίζονται από τη Γ.Σ. του Τμήματος και ένας είναι υποχρεωτικά ο διδάσκων στο εργαστήριο και ο άλλος ένας από τους διδάσκοντες παιδαγωγικά του τμήματος.

Βιβλιογραφία:

Βάος Αντώνης, *Εικαστική αγωγή στην ελληνική εκπαίδευση. Ιστορική αναδρομή: Προσεγγίσεις στη διδασκαλία της τέχνης*, Ελληνικά Γράμματα, 2000

Τσιούρης, Γιώργος, *Το σχέδιο και το χρώμα μας αποκαλύπτουν*, Ίων 2003

Σάλλα - Δοκουμετζίδη Τιτίκα, *Δημιουργική φαντασία και παιδική τέχνη*, Εξάντας 1996

Παιδαγωγικές Εφαρμογές στα Εργαστήρια 2

Όμοια με τα παραπάνω

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΤΕΧΝΩΝ

Εργαστήριο Ψηφιακών Τεχνών

Τα μαθήματα του εργαστηρίου ψηφιακών τεχνών πραγματεύονται τη πολυμορφική διάδραση που συντελείται μεταξύ της τέχνης και της ηλεκτρονικής εποχής, σε μια σειρά διαφορετικών πεδίων αντίστοιχων με τις πολυμορφικές εκφάνσεις της σύγχρονης τέχνης. Στόχος είναι η παρουσίαση των εννοιών της πλαστικής γλώσσας της ψηφιακής εικόνας και ήχου όπως αυτές αναπτύσσονται στα πολλαπλά πεδία διαχείρισης και επικοινωνίας τους σήμερα (φωτογραφία, video, design, animation, διαδίκτυο κ.α.), η κατάκτηση των απαραίτητων τεχνικών γνώσεων για την ανάδειξη των ποιοτικών δυνατοτήτων του ψηφιακού υλικού, η γνωριμία μεθόδων επεξεργασίας και διασύνδεσης της οπτικοακουστικής πληροφορίας στον εικονικό και πραγματικό χώρο, η έρευνα της εννοιολογικής υπόστασης του ψηφιακού έργου μέσα από τη βοήθεια διαλέξεων, προβολών, ασκήσεων και συζητήσεων και η σύνδεση των παραγόμενων έργων με το κοινωνικό και εικαστικό γίγνεσθαι. Οι περιοχές εμβάθυνσης του εργαστηρίου είναι η ψηφιακή φωτογραφία, το video, το τρισδιάστατο και δισδιάστατο animation, οι διαδραστικές πολυμεσικές εφαρμογές, η ηλεκτρονική επεξεργασία εντύπου, οι ψηφιακές γραφικές τέχνες και η εικονογράφηση.

Εψεφ.1 Μάθημα Εργαστηρίου: *Ψηφιακές Τέχνες (Τέχνη και Ηλεκτρονική Εποχή)*

Το μάθημα είναι μια εισαγωγή στην διεύρυνση των διαστάσεων του εικαστικού έργου στον χρόνο, τον ήχο και το κείμενο. Έμφαση δίνεται στη εννοιολογική διερεύνηση των σχέσεων ανάμεσα στην εικόνα, τον ήχο και το κείμενο. Στο μάθημα αναπτύσσονται πρακτικές συλλογής ηχητικής και οπτικής πληροφορίας (σκίτσα, σχέδια, φωτογραφία, video, κείμενα) και δημιουργίας δισδιάστατης κινούμενης εικόνας και ήχου (2d animation, ηλεκτρονικός ήχος), μέσα από ασκήσεις πάνω σε επιλεγμένες θεματικές καθημερινών πρακτικών και σκηνοθετημένων δράσεων. Γίνεται παρουσίαση των βασικών εννοιών της πλαστικής γλώσσας της εικόνας και του ήχου μέσα από επιλεγμένα παραδείγματα καθώς και των μεθόδων επεξεργασίας, σύνθεσης του πολυμεσικού υλικού. Γίνεται παρουσίαση διαφορετικών τρόπων επικοινωνίας της ψηφιακής πληροφορίας είτε στον πραγματικό

χώρο σε μορφή γραμμικών και μη γραμμικών χωρικών εγκαταστάσεων είτε στον εικονικό χώρο διαμέσου του διαδικτύου ή άλλων μέσων διανομής, ανάλογα με τον σχεδιασμό και την εννοιολογική ταυτότητα του έργου. Το μάθημα διεξάγεται με διαλέξεις, παρουσιάσεις και κριτικές εργασιών.

Προαπαιτούμενο: Εισαγωγή στους υπολογιστές

Εργαστήριο Τρισδιάστατων Εφαρμογών-Αντικείμενα και Χώρος

Το εργαστήριο πραγματεύεται το χώρο και τη δημιουργία τρισδιάστατων αντικειμένων. Βασικός στόχος είναι να εμβαθύνει ο/η φοιτητής/τρια τόσο στην έρευνα, όσο και στην πρακτική εφαρμογή - από τον πειραματισμό στο σχεδιασμό και την τελική υλοποίηση - καθώς επίσης στην έρευνα μιας ευρείας γκάμας υλικών και πρακτικών, μέσα από ένα δημιουργικό τρόπο σκέψης, που θα του επιτρέπει να λειτουργεί με γνώμονα όχι μόνο την προσωπική αντίληψη του για το χώρο και τα αντικείμενα που τον περιβάλλουν, αλλά και τις κοινωνικές του προεκτάσεις στη σύγχρονη εποχή.

Οι φοιτητές/τριες εργάζονται σε projects που έχουν ως στόχο να ενθαρρύνουν και να αναπτύξουν τις προσωπικές τους τάσεις και να τους βοηθήσουν να αποκτήσουν τις αναγκαίες γνώσεις, ώστε να παράγουν μία σειρά έργων υλοποιημένων έργων, επαγγελματικού επιπέδου, τα οποία θα υποστηρίζουν τόσο σε επίπεδο σχεδιασμού, όσο και σε επίπεδο ιδεολογικού περιεχομένου.

Οι εφαρμογές είναι ποικίλες και αφορούν στα παρακάτω αντικείμενα / εργαστηριακά μαθήματα:

Αντικείμενο - Εφαρμογές στο Χώρο - Εγκατάσταση

Σχεδιασμός Αντικειμένου – Design (Έπιπλα – Φωτιστικό)

Σκηνογραφία

Κόσμημα

Κεραμική (υπό σχεδιασμό)

Τυποποίηση προϊόντων βιομηχανικής, βιοτεχνικής και αγροτικής παραγωγής (υπό σχεδιασμό)

Ετεφ.1 Μάθημα Εργαστηρίου: *Αντικείμενο - Εφαρμογές στο Χώρο - Εγκατάσταση*

Το εργαστήριο πραγματεύεται το χώρο και την δημιουργία τρισδιάστατων αντικειμένων μέσα σε αυτόν. Η έρευνα του χώρου και των αντικειμένων επιχειρείται μέσω διαφορετικών "projects" που εξετάζουν και αναλύουν τη "γλώσσα" των αντικειμένων και τις έννοιες του χώρου στη σύγχρονη εποχή.

Οι προσεγγίσεις είναι ποικίλες συνδυάζοντας οπτικές οι οποίες άλλοτε θα βαραίνουν προς στις εφαρμοσμένες τέχνες και άλλοτε προς στις εικαστικές τέχνες και αφορούν στα παρακάτω αντικείμενα:

α) Τρισδιάστατες εφαρμογές (αντικείμενο, κατασκευή)

β) Εφαρμογές σε εσωτερικούς ή εξωτερικούς χώρους

γ) Εγκαταστάσεις σε συγκεκριμένους χώρους.

Δίνοντας έμφαση στην προσωπική έρευνα, τον πειραματισμό, το σχεδιασμό και τη δημιουργικότητα, καθώς επίσης στην έρευνα μιας ευρείας γκάμας υλικών και πρακτικών αλλά και τις νέες τεχνολογίες, το εργαστήριο επιχειρεί να ωθήσει τον/την φοιτητή/τρια σε ένα δημιουργικό αλλά και αναλυτικό τρόπο σκέψης που θα του επιτρέψει να αναπτύξει τις ιδέες του μέσα από μία σφαιρική μεθοδολογία, ώστε να είναι ικανός να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις της σύγχρονης εποχής.

Εργαστήριο Εκκλησιαστικών Τεχνών

Εεκεφ. 1 Αντικείμενο του εργαστηρίου είναι οι Εικαστικές Τέχνες που έχουν αναπτυχθεί και ασκούνται εξ αφορμής του εκκλησιαστικού γεγονότος στην μακράιωνη διαχρονία του (Ιερά και Λαϊκή εικαστική Παράδοση).

Σκοπός του εργαστηρίου είναι η εκπαίδευση του/της φοιτητή/τριας στο εύρος της θεωρίας και πράξης των Λειτουργικών Τεχνών, εμπλουτίζοντας την εικαστική του παιδεία με την θεματολογία τους, παρέχοντας παράλληλα επαγγελματική εξειδίκευση στην άσκησή τους.

Η διαμόρφωση της εκπαίδευσης του/της φοιτητή/τριας συνίσταται στα εξής: α. να εξοικειωθεί με τις ιδιαιτερότητες των υλικών και τεχνικών, για να γίνει «μάστορας» προτού μεταμορφωθεί σε καλλιτέχνη β. να αντιληφθεί τις σημερινές ανάγκες αυτών των Τεχνών και γ. να επιχειρήσει εν τέλει την προσωπική του πρόταση ως σύγχρονος καλλιτέχνης.

Το τμήμα παρέχει προς το παρόν τα εργαστηριακά μαθήματα της Εκκλησιαστικής Ζωγραφικής (φορητή εικόνα, εγκαυστική, τοιχογραφία) και Ψηφιδωτού, ενώ προβλέπονται μελλοντικά, Ξυλογλυπτική, Βιτρό, γενικές αρχές Συντήρησης και Τεχνολογία Υλικών.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ (ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ) ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ

Εσχ.2α Χαρακτική

Εισαγωγή παρουσίαση βασικών τεχνικών :

Υψιτυπία : Λινόλαιο ,mdf (συνθετικό ξύλο), ξύλο.

Βαθυτυπία: Ξηρή χάραξη σε πλεξιγκλάς, τσίγκο, σίδερο.

Aqua forte, aqua tinta.

Μονοτυπία – πειραματισμός.

Εφαρμογή, δραστηριότητα:

Προτείνονται εναλλακτικές λύσεις και δίνονται απαντήσεις σε πρακτικά προβλήματα που αφορούν την εφαρμογή και ολοκλήρωση του έργου.

Εξάντληση των παραπάνω τεχνικών και προέκταση τους σε πειραματικό και ερευνητικό επίπεδο έτσι ώστε να ωφελεί την προσωπική εικαστική αναζήτηση.

Σημεία αναφοράς και παραδείγματα από την ιστορία της χαρακτηριστικής τέχνης, δίνοντας τη δυνατότητα εξέλιξης εικαστικά και τεχνικά.

Συνεργασία με άλλα εργαστήρια για συγχρονισμένες έρευνες και δραστηριότητες.

Εσχ.2β Εικονογράφηση

Η "εικονογράφηση" είναι ένας γενικός όρος που λεξικογραφικά αναφέρεται σε ένα ευρύ φάσμα εννοιών και τεχνών. Στις εικαστικές τέχνες ειδικότερα χρησιμοποιείται με διάφορες μορφές για να αποδώσει το γραπτό λόγο ή το λόγο που μπορεί να καταγραφεί, μέσα από τις εικόνες.

Οι σπουδαστές του εργαστηρίου σε κάθε εξάμηνο εργάζονται πάνω σε κάποιο επιλεγμένο από τον διδάσκοντα κείμενο με προοδευτική αύξηση των απαιτήσεων και τη βοήθεια παρουσιάσεων σημειώσεων και προτάσεων. Αν και η επιλογή του υλικού ή της τεχνικής είναι ελεύθερη, η διδασκαλία εστιάζεται κυρίως στις «ελαφρές ύλες» με παράλληλες προσωπικές προτάσεις σχετικές τόσο με την κατασκευή όσο και με την νοητική επεξεργασία της εικόνας που τελικά αυτοί επιλέγουν. Στο τέλος του κάθε εξαμηνιαίου κύκλου παρουσιάζουν υπόδειγμα σελιδοποίησης σε ένΑ.16σέλιδο προς αξιολόγηση, το οποίο μπορούν αργότερα να χρησιμοποιήσουν σαν «δείγμα εργασίας» σε υποψήφιους εργοδότες.

Εσχ.2γ Ψηφιακές Εικαστικές Εφαρμογές

Οι ηλεκτρονικοί υπολογιστές είναι μια νέα διάσταση στο χώρο της τέχνης. Παρά το γεγονός ότι χρησιμοποιούνται στην εικαστική δημιουργία εδώ και τρεις δεκαετίες, η απουσία εύχρηστου και εύκολου στην εκμάθηση λογισμικού επέτρεπε μόνο στους γνώστες να δημιουργούν με τη βοήθεια του υπολογιστή. Πλέον, στις μέρες μας, η διαδικασία αυτή είναι εφικτή ακόμα και από τον αρχάριο χρήστη.

Στόχος του μαθήματος είναι οι φοιτητές/τριες να γνωρίσουν τους ορίζοντες που ανοίγει η νέα τεχνολογία στις εικαστικές τέχνες και να εισαχθούν στις βασικές ψηφιακές μεθόδους δημιουργίας.

Αναλυτικότερα μέσω των εργαστηριακών ασκήσεων, οι φοιτητές/τριες θα ασχοληθούν με την επεξεργασία ψηφιακής εικόνας, τον σχεδιασμό κόμικ και τη δημιουργία animation, ηλεκτρονικό έντυπο κλπ.

Θα γίνει συνδυασμός των παραδοσιακών μεθόδων δημιουργίας, όπως το σχέδιο και η ζωγραφική, με τις νέες δυνατότητες που προσφέρει ο ηλεκτρονικός υπολογιστής.

Βιβλιογραφία:

Βασιλειάδης, Γ. (2006). *Animation*. Αθήνα: Αιγόκερως.

Negroponte, N. (1995), *Ψηφιακός Κόσμος*. Αθήνα: Καστανιώτη.

Εσχ.2δ Φωτογραφία

Ο ρόλος της φωτογραφίας δεν περιορίζεται στην οπτική μεταφορά προκατασκευασμένου περιεχομένου, αλλά εκτείνεται στη διαμόρφωση ανεξάρτητων αξιών μέσω της δημιουργίας εικόνων. Κεντρικό αντικείμενο του εργαστηριακού μαθήματος είναι η πρακτική και θεωρητική εξέταση του μέσου με φόντο την ιστορία του στο περιβάλλον των μέσων και στα κοινωνικά συμφραζόμενα. Αναλύονται στρατηγικές της καταγραφής και της σκηνοθεσίας, της κατασκευής πραγματικοτήτων ανεξάρτητα ή σχετικά με την εφαρμογή και τις δυνατότητες ηλεκτρονικής επεξεργασίας εικόνας.

Το εργαστήριο βασίζεται σε πρακτικές εργασίες (projects). Ιδιαίτερες τεχνικές προσφέρονται ανάλογα με τις απαιτήσεις του κάθε project. Η οργάνωση της προσωπικής έρευνας, η μεθοδολογία στην παραγωγή και τη δημιουργική διαδικασία, η εξοικείωση με την επαγγελματική πράξη και συμπεριφορά, αποτελούν ουσιαστικά εφόδια για την επιτυχία.

Βασικός στόχος είναι να συνδυάζει ο/η φοιτητής/τρια την ανάπτυξη αυτόνομης προσέγγισης στο μέσο και τη διαμόρφωση μιας καλλιτεχνικής γραφής με την αντίστοιχη θεωρητική υποστήριξη του έργου προκειμένου να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις της σύγχρονης εποχής.

Εσχ.2ε Κόσμημα

Στόχος του μαθήματος είναι να δοθεί στους/στις φοιτητές/τριες η δυνατότητα να διαμορφώσουν μια προσωπική φιλοσοφία σχεδιασμού και να ενθαρρυνθούν να αναπτύξουν τις δημιουργικές τους ικανότητες σχετικά με τον σχεδιασμό κοσμημάτων. Το μάθημα επίσης βοηθά τους φοιτητές/τριες να εξοικειωθούν με μηχανήματα και εργαλεία σχετικά με την επεξεργασία μετάλλων και άλλων υλικών. Ολοκληρώνοντας με επιτυχία αυτό το εντατικό μάθημα, ο/η φοιτητής/τρια θα έχει αποκτήσει γνώσεις και εμπειρία, ώστε να μπορεί να επεξεργάζεται οποιοδήποτε υλικό επιλέξει στο μέλλον.

Εσχ.2στ Σκηνογραφία

Το μάθημα διερευνά τη δόμηση του εικαστικού λεξιλογίου του παραστατικού φαινομένου. Με κύριους εκφραστές το σκηνικό και το κοστούμι η έρευνα αποσκοπεί στην ανάλυση και σύνθεση όλων των επιμέρους στοιχείων που ορίζουν το εικαστικό-αισθητικό πλαίσιο της παράστασης. Καλλιεργείται η συστηματική μελέτη της σύγχρονης και πολυδιάστατης αντιμετώπισης του σχεδιασμού σκηνογραφικών και ενδυματολογικών προτάσεων για τις Παραστατικές Τέχνες (θέατρο, όπερα, μπαλέτο, χορός). Επίσης δίνεται η δυνατότητα για έρευνα στα σκηνογραφικά και ενδυματολογικά πεδία του Κινηματογράφου και των μη θεατρικών χώρων. Περιοχές μελέτης που εξετάζονται ιδιαίτερα είναι η σχέση του χώρου με το σώμα, η σχέση του χώρου με το χρόνο και η σχέση της εικόνας με το νόημα.

Παράλληλα μελετάται η ανατομία της σκηνής, όπως αυτή εκφράζεται στις βασικές τυπολογίες της, και η εξέλιξη του σκηνικού και ευρύτερα θεατρικού χώρου από την αρχαιότητα έως τις μέρες μας.

Δίνεται επίσης έμφαση στην εξοικείωση των φοιτητών/τριών με το παραστατικό φαινόμενο στο ιστορικό, θεωρητικό και πρακτικό του πλαίσιο. Πέραν της εργαστηριακής δραστηριότητας το μάθημα εμπλουτίζεται και με εξω-εργαστηριακές δραστηριότητες, οι οποίες περιλαμβάνουν επισκέψεις σε θεατρικούς χώρους, εργαστήρια, ξεναγήσεις, καθώς και παρακολουθήσεις παραστάσεων.

Βιβλιογραφία

Βαροπούλου, Ε. (2002). *Το ζωντανό θέατρο, Δοκίμιο για τη Σύγχρονη Σκηνή*. Αθήνα: Εκδόσεις Άγρα.

Μαρτινίδης, Π. (1999). *Μεταμορφώσεις του Θεατρικού Χώρου*. Αθήνα: Νεφέλη.

Μποζιζιο, Π. (2006). *Ιστορία του Θεάτρου (τόμος Α και Β)*. Μετάφραση και επιμέλεια Ελίνα Νταρακλίτσα. Αθήνα: Αιγόκερως.

Payne, B., Winakor G. και Farrell – Beck, J. (2009). *Ενδυματολογία, Ιστορία της Ενδυμασίας*. Αθήνα: Εκδόσεις Ίων.

Εσχ.2ζ Σχεδιασμός αντικειμένου (design)

Το μάθημα αυτό βοηθάει τον/τη φοιτητή/τρια να αποκτήσει τις θεωρητικές, αισθητικές και πρακτικές γνώσεις που θα τον στηρίξουν σε όλη την σχεδιαστική του πορεία, από το αρχικό στάδιο της έρευνας και της διατύπωσης των σωστών ερωτήσεων, έως την τελική εφαρμογή των ιδεών του, έτσι ώστε να είναι σε θέση να ανάγει ένα σχεδιαστικό πρόβλημα σε λειτουργικό αισθητικό έργο.

Η διδασκαλία του μαθήματος γίνεται μέσω project που καλύπτουν τις εξής περιοχές έρευνας:

- κατανόηση του πεδίου δράσης του product designer
- κατανόηση του ρόλου του βιομηχανικού αντικειμένου
- μελέτη των χαρακτηριστικών του χρήστη
- έρευνα αγοράς και προσδιορισμός του target group.
- διαδικασία σχεδιασμού από την αρχική ιδέα ως το τελικό παραγόμενο προϊόν
- υλικά και τεχνικές παραγωγής
- τεχνικές παρουσίασης

Κάθε project συνοδεύεται από διαλέξεις, θεωρητική υποστήριξη και προβολή σχετικού οπτικού υλικού και υλοποιημένων παραδειγμάτων.

Εσχ.2η Μακέτα

Το μάθημα αποσκοπεί στην προσέγγιση της τρισδιάστατης απόδοσης των αντικειμένων με σκοπό την κατανόηση του όγκου τους. Επιχειρείται η κατασκευή μακέτας από διάφορα υλικά, ώστε να γίνουν αντιληπτές οι λεπτομέρειες του προς σχεδίαση αντικειμένου.

Εσχ.20 Εκκλησιαστική Ζωγραφική

Το εργαστηριακό μάθημα αποσκοπεί στην εξοικείωση του/της φοιτητή/τριας με την θεωρία και την πράξη της Εκκλησιαστικής Ζωγραφικής, όπως έχει διαμορφωθεί από την ύστερη αρχαιότητα, τις βυζαντινές περιόδους και την μεταβυζαντινή, μέχρι σήμερα. Η μαθητεία αφορά στην εκμάθηση των παραδοσιακών και σύγχρονων τεχνικών της φορητής και της επιτοίχιας ζωγραφικής (εγκαυστική, υποστρώματα, προετοιμασίες, χρυσώματα, σχέδιο, χρώμα, αυγοτέμπερα, σύγχρονες τέμπερες, fresco, secco), στην εντύπωση στα μορφοπλαστικά-αναπαραστατικά, αλλά και στα θεολογικά-φιλοσοφικά ζητήματα της έκφρασης του ιερού μέσω της Λειτουργικής Ζωγραφικής.

Εσχ.21 Ψηφιδωτό

Στο εργαστηριακό μάθημα του Ψηφιδωτού ο/η φοιτητής/τρια έρχεται σε επαφή κατ' αρχήν με το υλικό και την ιδιαίτερη τεχνική του και βέβαια με τις εγγενείς μορφοπλαστικές και εκφραστικές του δυνατότητες. Διδάσκεται τις παραδοσιακές αλλά και τις σύγχρονες τεχνικές σ' όλα τα βήματα της δημιουργίας ενός έργου (θεματική επιλογή, δημιουργία σχεδίου, επιλογή των υλικών της ψηφίδας, χρήση των εργαλείων κοπής, τεχνικές της άμεσης και έμμεσης ψηφοθέτησης για φορητά, επιτοίχια ή επιδαπέδια ψηφιδωτά) καθώς επιδιώκεται μεν η τεχνική αρτιότητα των έργων αλλά και η ανάδειξη της ολοκληρωμένης, αυτόνομης αισθητικής τους.

Ο/η φοιτητής/τρια, καθώς γίνεται κάτοχος της τεχνικής, ενθαρρύνεται στην έκφραση των προσωπικών του εικαστικών αναζητήσεων με αυτήν και στην δημιουργία σύγχρονων έργων.

ΘΕΩΡΗΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ

Θ.001 Ιστορία της Τέχνης 1: Ιστορία της Τέχνης της Αρχαιότητας

Βασικά και ουσιαστικά χαρακτηριστικά κάθε περιόδου, μνημείων (αρχιτεκτονική, γλυπτική, αγγειογραφία) και έργου των σημαντικών δημιουργών της αρχαίας ελληνικής τέχνης. Με σύντομες εισαγωγές επισημαίνονται οι μεταβολές στην τέχνη, στο πλαίσιο των συνθηκών κάθε εποχής. Εξετάζεται η τέχνη της Μινωικής και Μυκηναϊκής εποχής, Γεωμετρικής εποχής, Αρχαϊκής εποχής, Κλασικής εποχής, Ελληνιστικής εποχής, Ρωμαϊκής εποχής.

Βιβλιογραφία

Κοκκορού-Αλευρά, Γ. (1995). *Η Τέχνη της Αρχαίας Ελλάδας*. Αθήνα: Καρδαμίτσα.

Richter, G. M. A. (1974). *Ελληνική Τέχνη*, (Κ.Γ. Κορρέ, Μετάφ.) Αθήνα: Καρδαμίτσα.

Gombrich, E. H. (1998). *Το χρονικό της Τέχνης* (Χ.Κληρίδης, Μετάφ., κεφ. 1-5). Αθήνα: ΜΙΕΤ.

Θ.002 Ιστορία της Τέχνης 2: Ιστορία της Μεσαιωνικής και της Βυζαντινής Τέχνης

Στο πρώτο μέρος του μαθήματος θα μελετηθεί η βυζαντινή τέχνη στις διάφορες μορφές της (αρχιτεκτονική, ψηφιδωτά, τοιχογραφίες, φορητές εικόνες, χειρόγραφα), όπως εξελίσσεται από την

παλαιοχριστιανική περίοδο μέχρι και την υστεροβυζαντινή εποχή. Συγκεκριμένα, θα γίνει ανάλυση της ζωγραφικής των χριστιανικών κατακομβών, των κωνσταντίνειων βασιλικών και του ψηφιδωτού διακόσμου των σπουδαιότερων παλαιοχριστιανικών εκκλησιών της Ρώμης, της Ραβέννας και της Θεσσαλονίκης. Στη συνέχεια θα παρουσιαστούν τα σημαντικότερα μνημεία θρησκευτικής και κοσμικής αρχιτεκτονικής της εποχής των Μακεδόνων, των Κομνηνών και των Παλαιολόγων στην Ελλάδα και την Κωνσταντινούπολη, καθώς και ο ζωγραφικός διάκοσμος αυτών. Θα γίνει επίσης αναφορά στο μεταβυζαντινό στυλ.

Στο δεύτερο μέρος του μαθήματος θα μελετηθεί η μεσαιωνική τέχνη της μεροβίγγειας και της καρολίγγειας εποχής στη Γαλλία και θα παρουσιαστούν αναλυτικά τα πιο αντιπροσωπευτικά μνημεία της ρομανικής και γοτθικής τέχνης στη Γαλλία, την Ιταλία και την Αγγλία.

Βιβλιογραφία

Πανσελήνου, Ν. (2000). *Βυζαντινή ζωγραφική. Η βυζαντινή κοινωνία και οι εικόνες της*. Αθήνα: Καστανιώτη.

Talbot-Rice, D. (1994). *Βυζαντινή τέχνη*. Αθήνα: Υποδομή.

Gombrich, E. H. (1998). *Το χρονικό της Τέχνης* (Χ.Κληρίδης, Μετάφ.). Αθήνα: ΜΙΕΤ.

Θ.003 Ιστορία της Τέχνης 3: Αναγέννηση και Μπαρόκ

Το μάθημα στοχεύει στην εξοικείωση των φοιτητών/τριών με την τέχνη (ζωγραφική, γλυπτική, αρχιτεκτονική, χαρακτηριστική) της αναγέννησης, του μανιερισμού και του μπαρόκ. Μέσα από την περιγραφή, τον τεχνοτροπικό σχολιασμό και τη σύγκριση αντιπροσωπευτικών έργων σημαντικών δημιουργών παρουσιάζονται οι κύριες καλλιτεχνικές τάσεις κατά το 15ο, 16ο και 17ο αιώνα σε διάφορες περιοχές της Ευρώπης. Παράλληλα, εξετάζονται ζητήματα όπως η κοινωνική θέση των καλλιτεχνών και η σχέση της παραγωγής και διακίνησης των έργων με τις οικονομικές, πολιτικές και ιδεολογικές συνθήκες της εποχής τους.

Βιβλιογραφία

Gombrich, E. H. (1998). *Το χρονικό της Τέχνης* (Χ.Κληρίδης, Μετάφ.). Αθήνα: ΜΙΕΤ.

Honour, H. & Fleming, J. (1988). *Ιστορία της Τέχνης*. Αθήνα: Υποδομή.

Λαμπράκη-Πλάκα, Μ. (2004). *Ιταλική Αναγέννηση: Τέχνη και Κοινωνία-Τέχνη και Αρχαιότητα*. Αθήνα: Καστανιώτης.

Θ.004 Ιστορία της Τέχνης 4: Η Τέχνη στην Ευρώπη τον 19ο και 20ο αιώνα

Σκοπός του μαθήματος είναι να εξοικειωθούν οι φοιτητές/τριες με την τέχνη του 19ου αιώνα και να κατανοήσουν με τη διερεύνηση των κοινωνικών και πολιτικών συνθηκών τις προϋποθέσεις για τη διαμόρφωση των μοντερνιστικών κινημάτων μέχρι την έναρξη του Α' παγκοσμίου πολέμου. Στο μάθημα παρουσιάζεται η μετάβαση από την αυλική τέχνη των ευρωπαϊκών κρατών στον κλασικισμό, η διαμόρφωση των καλλιτεχνικών ρευμάτων και ο ρόλος των Ακαδημιών, ο ρομαντισμός και η θέση του καλλιτέχνη στην κοινωνία του 19ου αι. Παρουσιάζονται επίσης οι εκδηλώσεις του ρεαλισμού, του ιμπρεσιονισμού, του συμβολισμού, της art nouveau και οι μετιμπρεσιονιστικές τάσεις. Εξετάζεται

η ζωγραφική του Σεζάν και ορισμένα από τα βασικά κινήματα των αρχών του 20ου αιώνα, όπως ο φωβισμός, ο εξπρεσιονισμός, ο κυβισμός.

Βιβλιογραφία

Argan, G. C. (1998). *Η Μοντέρνα Τέχνη* (Λ. Παπαδημήτρη, Μετάφ.). Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.

Arnason, H. H. (2006). *Ιστορία της Σύγχρονης Τέχνης* (Μ. Παπανικολάου, Επιμ., Φ. Κοκαβέσης, Μετάφ.). Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.

Χαραλαμπίδης, Α. (1995). *Η Τέχνη του 20ου αιώνα* (3η εκδ.). Θεσσαλονίκη: University Studio Press.

Θ.005 Ιστορία της Τέχνης 5: Ευρωπαϊκές πρωτοπορίες στον 20ο αιώνα

Το μάθημα επικεντρώνεται στις πρωτοπορίες του 20ού αιώνα στον χώρο των εικαστικών τεχνών. Εξετάζονται τα σημαντικότερα κινήματα του Μοντερνισμού τα οποία αναδύονται τις πρώτες δεκαετίες του αιώνα, προτείνουν νέες πραγματικότητες και δεδομένα, επαναπροσδιορίζουν τον ρόλο και τη λειτουργία της τέχνης και του καλλιτέχνη, ανατρέπουν και έρχονται σε ολοκληρωτική ρήξη με τις παραδοσιακές αξίες –Μεταφυσική Ζωγραφική, Φουτουρισμός, Αφαίρεση, Νταντά, Σουπρεματισμός, Κονστρουκτιβισμός, Σουρεαλισμός, Νέα Αντικειμενικότητα, κ.ά. Οι πρωτοπορίες της μεταπολεμικής περιόδου προσεγγίζονται μέσα από την πολλαπλότητα, τη δυναμική και την ευρύτητα των προτάσεων και των πειραματισμών τους, ενώ έργα και δημιουργοί εντάσσονται στο γενικότερο κοινωνικό, πολιτικό, ιδεολογικό και πολιτισμικό πλαίσιο της εποχής τους.

Βιβλιογραφία

Arnason, H. H. (2006). *Ιστορία της Σύγχρονης Τέχνης* (Μ. Παπανικολάου, Επιμ., Φ. Κοκαβέσης, Μετάφ.). Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.

Χαραλαμπίδης, Α. (1995). *Η Τέχνη του 20ου αιώνα* (3η εκδ., Τόμοι Α, Β, Γ). Θεσσαλονίκη: University Studio Press.

Martin-Gropius-Bau, Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης-Συλλογή Λούντβιχ, Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης-Συλλογή Κωστάκη. (2004). *Φως και Χρώμα στη Ρωσική Πρωτοπορία: Η Συλλογή Κωστάκη του Κρατικού Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης στη Θεσσαλονίκη* (κατάλογος έκθεσης, Μ. Παπανικολάου, Επιμ.). Κολωνία: Dumont.

Θ.006 Ιστορία της Τέχνης 6: Ιστορία Εφαρμοσμένων Τεχνών τον 19ο και 20ο αιώνα

Το μάθημα επικεντρώνεται στην ιστορική εξέλιξη των Εφαρμοσμένων Τεχνών, όπως διαμορφώθηκε από τα τέλη κυρίως του 19ου αιώνα, με την ανάπτυξη της σύνδεσης τέχνης-βιομηχανίας και τη δημιουργία σχολών Εφαρμοσμένων Τεχνών. Εξετάζονται οι συνθήκες που οδήγησαν στην «ανάγκη» των εφαρμοσμένων τεχνών, η κριτική που ασκήθηκε στη σύνδεση τέχνης και βιομηχανίας και τα διάφορα κινήματα που σχετίζονται με αυτόν τον τομέα της Ιστορίας της Τέχνης. Στο πλαίσιο του μαθήματος θα επικεντρωθούμε σε ποικίλους καλλιτεχνικούς τομείς (φωτογραφία, χαρακτηριστική, ψηφιακές και διακοσμητικές τέχνες, βιομηχανικός σχεδιασμός κ.ά.), αλλά και σε συγκεκριμένα

καλλιτεχνικά κινήματα και Σχολές (Arts and Crafts, Art Nouveau, Art Déco, Bauhaus κ.ά.) που επηρέασαν την ανάπτυξη των εφαρμοσμένων τεχνών.

Βιβλιογραφία

Gere, Ch. & Whiteway, M. (1994). *Nineteenth-century design from Pugin to Mackintosh*. Νέα Υόρκη: Abrams.

Ουίτφορντ, Φ. (1993). *Μπάουχαους* (Ανδρέας Παππάς, Μεταφ.). Αθήνα: Υποδομή.

Λαμπράκη-Πλάκα, Μ. (1986). *Μπάουχαους*. Αθήνα: Νεφέλη.

Θ.007 Ιστορία της Τέχνης 7: Ελληνική Τέχνη του 18ου & 19ου αιώνα

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τους όρους που διαμορφώνουν τη νεότερη ελληνική τέχνη, καθώς και με τις εκδηλώσεις της από το 18ο έως και τα τέλη του 19ου αιώνα. Παρουσιάζεται η Επτανησιακή τέχνη, οι εκδηλώσεις της λαϊκής τέχνης και η προσπάθεια για τη δημιουργία θεσμών που θα υποστηρίξουν την ακαδημαϊκή τέχνη μετά την ίδρυση του ελληνικού κράτους. Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται στη «Σχολή του Μονάχου» και στη διαμόρφωση ακαδημαϊκού ύφους στο έργο των ελλήνων καλλιτεχνών. Επίσης παρουσιάζεται το έργο των καλλιτεχνών που έρχονται σε επαφή με τα ευρωπαϊκά καλλιτεχνικά ρεύματα που εισάγουν νέους τρόπους στην απόδοση του ορατού (ιμπρεσιονισμός, μετιμπρεσιονιστικές τάσεις) και δημιουργούν τις προϋποθέσεις για την υιοθέτηση των μοντερνιστικών κινήματων.

Βιβλιογραφία

Κωτίδης, Α. (1995). *Ελληνική Τέχνη. Ζωγραφική του 19ου αιώνα*. Αθήνα: Εκδοτική Αθηνών.

Λυδάκης, Σ. (1976). *Η Ιστορία της Νεοελληνικής Ζωγραφικής*. Αθήνα: Μέλισσα.

Μυκονιάτης, Η. (1996). *Ελληνική Τέχνη. Νεοελληνική Γλυπτική*. Αθήνα: Εκδοτική Αθηνών.

Παπανικολάου, Μ. (2005). *Η Ελληνική Τέχνη του 18ου και 19ου αιώνα*. Θεσσαλονίκη: Βάνιας.

Θ.008 Ιστορία της Τέχνης 8: Ελληνική Τέχνη του 20ου αιώνα – Σύγχρονη ελληνική τέχνη

Σκοπός του μαθήματος είναι να εξοικειωθούν οι φοιτητές/τριες με τις εκδηλώσεις της ελληνικής τέχνης στη διάρκεια του 20ου αιώνα και να έρθουν σε επαφή με το καλλιτεχνικό έργο που παράγεται στον ελληνικό χώρο, καθώς και εκείνο των ελλήνων καλλιτεχνών της διασποράς που εντάσσεται στο πεδίο της σύγχρονης τέχνης κατά τη μετάβαση στον 21ο αιώνα. Ειδικότερα εξετάζεται η σχέση της ελληνικής τέχνης με το μοντερνισμό την εποχή του Μεσοπολέμου και το αίτημα για σύνδεση με την διαχρονική πολιτισμική παράδοση του ελληνισμού. Στο πλαίσιο της μεταπολεμικής τέχνης παρουσιάζονται οι τάσεις της Αφαίρεσης, η τέχνη της δεκαετίας του '70 σε σχέση με την πολιτική κατάσταση που διαμορφώνεται στην Ελλάδα και οι νέες μορφές τέχνης των επόμενων δεκαετιών (εγκαταστάσεις, καλλιτεχνικές δράσεις, μορφές ψηφιακής τέχνης).

Βιβλιογραφία

Αδαμοπούλου, Α. (2000). *Ελληνική Μεταπολεμική Τέχνη, Εικαστικές Παρεμβάσεις στο Χώρο*.

Θεσσαλονίκη: University Studio Press.

Παπανικολάου, Μ. (2005). *Η Ελληνική Τέχνη του 20ου αιώνα. Θεσσαλονίκη*: Βάνιας.
Χρήστου, Χ. (1996). *Ελληνική Τέχνη. Ζωγραφική του 20ου αιώνα. Αθήνα*: Εκδοτική Αθηνών.

Θ.009 Φιλοσοφία - Αισθητική

Αισθητική είναι ο κλάδος της φιλοσοφίας που μελετά το ωραίο στη φύση και την τέχνη. Πιο συγκεκριμένα, η αισθητική ερευνά τη δημιουργία και την αποτύπωση του ωραίου στην τέχνη και στο σύνολο της εμπειρίας μας. Ξεδιπλώνοντας λοιπόν την ιστορία της αισθητικής από τον Πλάτωνα μέχρι τον μεταμοντερνισμό, το μάθημα αυτό αποτελεί μια εισαγωγή στο πως να σκεφτόμαστε κριτικά το ωραίο σε σχέση με τις αισθήσεις, τα συναισθήματα και τις αντιλήψεις μας. Παράλληλα, αφού αποσαφηνιστεί η έννοια της αισθητικής εμπειρίας, καθώς και η σχέση της τέχνης, με την ασχήμια, την αλήθεια και την ηθική, στόχος του μαθήματος είναι να υπογραμμίσει τη δυνατότητα δημιουργίας νέων τρόπων προσέγγισης της πραγματικότητας.

Βιβλιογραφία

Beardsley, C. M. (1989). *Ιστορία των Αισθητικών Θεωριών* (Δ. Κούρτοβικ & Π. Χριστοδουλίδης, Μετάφ.). Αθήνα: Νεφέλη.
Eagleton, T. (2006). *Η Ιδεολογία του Αισθητικού* (Π. Ρηγοπούλου, Επιμ.). Αθήνα: Πολύτροπον.
Ουμπέρτο, Έκο (2004). *Ιστορία της Ομορφιάς*. (Δ. Δότση & Χρ. Ρομποτής, Μετάφ.). Αθήνα: Καστανιώτης.

Θ.010 Μουσειολογία, Μουσειοπαιδαγωγική και Πολιτισμική Διαχείριση

Το μάθημα εξετάζει θέματα διαχείρισης, στρατηγικού σχεδιασμού, εκπαίδευσης κι επικοινωνίας των μουσείων με το κοινό τους. Γίνεται μια αναδρομή στην ιστορία και την εξέλιξη των μουσείων από τις πρώτες συλλογές και τα cabinets de curiosités στους σύγχρονους πολιτιστικούς οργανισμούς. Εξετάζονται τα θεωρητικά κινήματα που αφορούν τη μελέτη του υλικού πολιτισμού και τα ζητήματα ερμηνείας των αντικειμένων. Γίνεται αναφορά στους εθνικούς και διεθνείς φορείς που καθορίζουν τη μουσειακή πολιτική. Εξετάζονται τα διαφορετικά είδη μουσείων, οι ρόλοι, τα χαρακτηριστικά και οι ιδιαιτερότητές τους, καθώς και οι διαφορετικές ειδικότητες που εργάζονται για την εύρυθμη λειτουργία τους. Αναλύονται οι αρχές οργάνωσης των συλλογών, λειτουργίας των μουσείων, επικοινωνίας τους με το ευρύ κοινό και εκπλήρωσης του εκπαιδευτικού τους ρόλου. Τέλος, εξετάζονται ζητήματα που αφορούν τις έρευνες επισκεπτών και αξιολόγησης του μουσειακού έργου, καθώς και τις εφαρμογές των Νέων Τεχνολογιών της Πληροφορικής στα μουσεία.

Βιβλιογραφία

Οικονόμου, Μ. (2003). *Μουσείο: Αποθήκη ή ζωντανός οργανισμός*. Αθήνα: Κριτική.
Κόνσολα, Ν. Ν. (2006). *Πολιτιστική ανάπτυξη και πολιτική*. Αθήνα: Παπαζήση.
Νικονάνου, Ν. (2010). *Μουσειοπαιδαγωγική. Από τη Θεωρία στην Πράξη*. Αθήνα: Πατάκης.

Θ.014 Τεχνολογία Υλικών - Νέες Τεχνολογίες και Διαγνωστική Έργων Τέχνης

Το μάθημα επικεντρώνεται στην παρουσίαση και εξοικείωση με τις πιο σημαντικές και ήδη εφαρμοσμένες φυσικοχημικές μεθόδους διάγνωσης και προληπτικής συντήρησης των έργων τέχνης – μεθόδους κυρίως μη καταστρεπτικές. Μέσα από αυτές καθορίζεται με ακρίβεια και αποτελεσματικότητα η σύσταση διαφόρων βασικών υλικών δομής, όπως είναι οι χρωστικές, οι διάφορες κόλλες, τα βερνίκια, κ.ά. Η μελέτη και η γνώση τους οδηγεί στον προσδιορισμό των παραγόντων φθοράς και αλλοίωσης των υλικών αυτών και κατ' επέκταση και των έργων, έτσι ώστε να λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα προστασίας και διατήρησής τους. Το μάθημα συνδυάζει την θεωρητική με την πρακτική προσέγγιση ενός κρίσιμου ζητήματος που αφορά στα έργα τέχνης.

Βιβλιογραφία

Αλεξοπούλου Αγοράνου, Α. & Χρυσουλάκης, Γ. (1993). *Θετικές επιστήμες και έργα τέχνης*. Αθήνα: Γκόνη.

Μιχαλόπουλος, Δ. (1990). *Μέτρηση του χρώματος των χρωματικών στρωμάτων με τη βοήθεια συστήματος λήψης και επεξεργασίας εικόνας* [Διπλωματική εργασία]. Αθήνα: Ε.Μ.Π.

Parini, P.L. (1986). *Science and Conservation*. Μιλάνο:Arcadia Edizioni.

Θ.011 Παιδαγωγική Ι

Στόχος του μαθήματος: Οι φοιτητές, αφού έχουν παρακολουθήσει το μάθημα, θα πρέπει να είναι σε θέση: να ορίζουν την Παιδαγωγική Επιστήμη και τους βασικούς τεχνικούς της όρους, να γνωρίζουν και να αναφέρουν τα βασικά ανθρωπολογικά δεδομένα που θεμελιώνουν την αναγκαιότητα της αγωγής ως φαινομένου ανθρωπολογικής τάξης, να γνωρίζουν τα κοινωνικά δεδομένα που οδήγησαν στη θεσμοθέτηση φορέων αγωγής και εκπαίδευσης, να διακρίνουν τις βασικές επιστημολογικές κατευθύνσεις, να ανάγουν συγκεκριμένες ερευνητικές εργασίες στις αντίστοιχες επιστημολογικές κατευθύνσεις, να γνωρίζουν τους κλάδους της παιδαγωγικής επιστήμης, να κατανοούν την αναγκαιότητα συγκρότησης ενός διεπιστημονικού πεδίου για τη διερεύνηση των παιδαγωγικών φαινομένων, να συσχετίζουν σε ένα πρώτο επίπεδο την επιστημονική θεωρία με την εκπαιδευτική πραγματικότητα μέσα από τη μελέτη περιπτώσεων.

Περιεχόμενο του μαθήματος: Ορισμός και έργο της Παιδαγωγικής Επιστήμης, εννοιολόγηση των βασικών παιδαγωγικών όρων. Θεωρητική θεμελίωση της Παιδαγωγικής Επιστήμης. Τα ανθρωπολογικά και κοινωνικά δεδομένα που θεμελιώνουν την αναγκαιότητα της αγωγής. Τα όρια και οι δυνατότητες της αγωγής. Επιστημολογικές κατευθύνσεις: από τα παραδοσιακά παραδείγματα στις νέες τάσεις. Κλάδοι της Παιδαγωγικής Επιστήμης. Η συνεργασία με άλλες επιστήμες για τη συγκρότηση ενός διεπιστημονικού πεδίου έρευνας και μελέτης του αντικειμένου της.

Βιβλιογραφία:

Κρίβας, Σ. (1998). *Παιδαγωγική Επιστήμη. Βασική θεματική*. Αθήνα: Gutenberg

Ξωχέλλης, Π. (1999). *Εισαγωγή στην Παιδαγωγική, θεμελιώδη προβλήματα της Παιδαγωγικής Επιστήμης, 6η βελτ. και συμπληρωμένη έκδ.* Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη. Πυργιωτάκης, Ε.Ι.(2000).

Εισαγωγή στην Παιδαγωγική Επιστήμη. Αθήνα: Ελληνικό Γράμματα.

Στο πλαίσιο του μαθήματος Παιδαγωγική Ι οι φοιτητές/τριες μέσα από τις εισηγήσεις των διδασκόντων (διαλέξεις, προβολές, ερωτήματα) και μέσα από συζητήσεις θα εισαχθούν στους όρους και τις έννοιες του πεδίου της Παιδαγωγικής Επιστήμης, θα ενημερωθούν για τις μεθόδους έρευνας του εν λόγω επιστημονικού πεδίου, θα κατανοήσουν τις κοινωνικές συνθήκες που οδήγησαν στην καθιέρωση του θεσμού του σχολείου, θα προσεγγίσουν τους άξονες και τις διαστάσεις της επικοινωνίας και της παιδαγωγικής αλληλεπίδρασης στη σχολική τάξη, θα γνωρίσουν τη λειτουργικότητα των όρων της θεσμοθετημένης αγωγής (π.χ., σκοποί και ιδεώδη της Παιδείας, προγράμματα σπουδών, διδακτικά μοντέλα, θεωρίες μάθησης, αξιολόγηση, σχολικά εγχειρίδια) και θα αντιληφθούν ότι η παιδαγωγική ατμόσφαιρα είναι σημαντικό συστατικό της σχολικής τάξης.

Αξιολόγηση: Γραπτές ή προφορικές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου.

Βιβλιογραφία

- Πυργιωτάκης, Ι. (2000). *Εισαγωγή στην Παιδαγωγική*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Χατζηδήμου, Δ. (2006). *Εισαγωγή στην Παιδαγωγική*. Θεσσαλονίκη: Αφοι Κυριακίδη.
- Ξωχέλλης, Π. (1999). *Εισαγωγή στην Παιδαγωγική – Θεμελιώδη προβλήματα της Παιδαγωγικής Επιστήμης*. Θεσσαλονίκη: Αφοι Κυριακίδη.

Θ.012 Διδακτική της Ιστορίας της Τέχνης

Στόχος του μαθήματος: Η διδασκαλία του μαθήματος αποσκοπεί στην εμβάθυνση του φοιτητή με τα ευρύτερα μεθοδολογικά και εννοιολογικά προβλήματα που θέτει η μελέτη της ιστορίας της τέχνης. Για το σκοπό αυτό αναλύονται οι σύγχρονες προσεγγίσεις του έργου τέχνης μέσω των παιδαγωγικών θεωριών της γενικής διδακτικής και ειδικότερα οι προσαρμογές που μπορεί να εφαρμοστούν στο ειδικό αντικείμενο της ιστορίας της τέχνης.

Περιεχόμενο του μαθήματος Η τέχνη αντιμετωπίζεται ως σημαντικό στοιχείο του πολιτισμού μιας εποχής ή ενός λαού, όπως άλλωστε και όλες οι υπόλοιπες κοινωνικές, πολιτικές και κοινωνικές δραστηριότητες. Η τέχνη μπορεί να συμβάλλει στην κατανόηση των ιστορικών γεγονότων μιας εποχής, των αντιλήψεων και στάσεων των ανθρώπων και είναι ιδιαίτερα χρήσιμο να αντιμετωπίζεται έτσι στο πλαίσιο του μαθήματος της Διδακτικής της Ιστορίας της Τέχνης. Θέματα που μπορούν να συζητηθούν:

- Το αντικείμενο της Ιστορίας της Τέχνης (διαρκής επαναπροσδιορισμός)
- Αναγνώσεις έργων τέχνης (μορφολογικές αναλύσεις των στοιχείων του εικαστικού κώδικα).
- Ερμηνευτικές προσεγγίσεις σε συνάρτηση με την πολιτική, κοινωνική και οικονομική ιστορία, τη φιλοσοφία, την κοινωνική ανθρωπολογία, την ψυχανάλυση, τις φεμινιστικές θεωρίες κ.λπ.
- Διερεύνηση των λόγων που διαφοροποιούν τη μορφή, το περιεχόμενο, τη λειτουργία και τους τρόπους υποδοχής των έργων τέχνης στις διάφορες εποχές και πολιτισμούς.
- Αξιοποίηση των έργων τέχνης στην εκπαιδευτική διαδικασία : Τυπική Εκπαίδευση: Διαθεματικές προσεγγίσεις έργων τέχνης στα Αναλυτικά Προγράμματα και στα σχολικά εγχειρίδια

- Άτυπη εκπαίδευση και εκπαιδευτική πολιτική των μουσείων στη διαδικασία προσέγγισης της τέχνης από σχολικές ομάδες και από το γενικό κοινό.

Βιβλιογραφία:

- Burke, Peter (2003) *Αυτοψία. Οι χρήσεις των εικόνων ως ιστορικών μαρτυριών*. Αθήνα, 2003, Μεταίχμιο (μετάφραση Αντρέας Π. Ανδρέου).
- Βάος, Αντώνης (2008) *Ζητήματα διδακτικής των εικαστικών τεχνών. Το καλλιτεχνικό εγχείρημα ως παιδαγωγική πράξη*. Εκδόσεις Τόπος: Αθήνα
- Husbunds, Ch. (2004) *Τι σημαίνει διδασκαλία της ιστορίας; Γλώσσα, ιδέες και νοήματα*. Μεταίχμιο: Αθήνα.
- Μαυροσκούφης, Δημ. Κ. (2005) *Αναζητώντας τα ίχνη της ιστορίας. Ιστοριογραφία, διδακτική μεθοδολογία και ιστορικές πηγές*. Αφοί Κυριακίδη: Θεσσαλονίκη.
- Κόκκινος, Γ. (2000) *Διδακτικές προσεγγίσεις στο μάθημα της Ιστορίας*. Μεταίχμιο: Αθήνα.
- Νικονάνου, Ν. (2010) *Μουσειοπαιδαγωγική. Από τη θεωρία στην πράξη*. Πατάκης: Αθήνα.

Θ.013 Διδακτική των Εικαστικών Τεχνών

Στόχος του μαθήματος: Οι φοιτητές να γνωρίσουν τα κυριότερα διδακτικά μοντέλα των εικαστικών τεχνών και να μπορούν να τα εφαρμόζουν εναλλακτικά στη σχολική τάξη. Να μπορούν να οργανώνουν διδασκαλίες με βάση τα ενδιαφέροντα των μαθητών και την παιδαγωγική καταλληλότητα. Να συνδέουν τις εικαστικές δραστηριότητες με τα άλλα μαθήματα και δημιουργούν ενδιαφέροντα διαθεματικά projects αλλά και αυτόνομες δράσεις.

Περιεχόμενο του μαθήματος: Διδάσκονται: Βιβλιογραφική ενημέρωση για τη Διδακτική του μαθήματος. Αναγκαιότητα και σκοποί του μαθήματος. Ιστορική εξέλιξη του μαθήματος. Ψυχολογικές προϋποθέσεις του μαθητή. Σχολικά εγχειρίδια κατά τάξη. Μέθοδος διδασκαλίας του μαθήματος (διάρθρωση της διδασκαλίας, μορφές εργασίας και επικοινωνίας). Μέσα διδασκαλίας του μαθήματος και χρήση τους. Παρατήρηση και ανάλυση μαγνητοσκοπημένων διδασκαλιών. Το Ενιαίο Πλαίσιο Προγράμματος Σπουδών Εικαστικής Αγωγής. Διδακτικά μοντέλα των εικαστικών τεχνών. Αυτόνομο και διαθεματικό παιδικό δημιούργημα. Οι ατομικές και οι ομαδικές εργασίες. Η παραγοντοποίηση του σχεδιασμού και η γραμμική διδασκαλία. Εικαστικά-μορφικά στοιχεία / εικαστικές αρχές/έννοιες. Μορφές εικαστικών τεχνών. Γνωριμία με πίνακες και καλλιτέχνες Απλά στοιχεία αισθητικής, κριτικής και ανάλυσης έργου. Τριμερισμός της διδακτικής πορείας (παρατήρηση φύσης, εικαστική δραστηριοποίηση, μουσειακή πιστοποίηση). Τα όρια της εμπλοκής του διδάσκοντα. Αισθητική ανάλυση και αξιολόγηση. Τα παιδαγωγικά εικαστικά ισοδύναμα. Τα υλικά οι τεχνικές και οι κίνδυνοι. Κριτική, αυτοκριτική και ετεροκριτική. Τρόποι αξιολόγησης της επίδοσης των μαθητών και έλεγχος αποτελεσμάτων της διδασκαλίας. Η βαθμολογία. Το παιδικό έργο τέχνης ως έκθεμα τάξης. Λογική ανάλυση και απόλαυση. Θέμα-περιεχόμενο- νόημα

Βιβλιογραφία:

- Charpman, Laura. *Διδακτική της τέχνης (προσεγγίσεις στην καλλιτεχνική αγωγή)* . Αθήνα Νεφέλη 1993
- Ardouin, Isabelle. *Η καλλιτεχνική αγωγή στο σχολείο*. Αθήνα, Νεφέλη, 2000.

Τόμας Γ. & Σιλκ Α. *Ψυχολογία του Παιδικού Σχεδίου*, Καστανιώτη, 1997
Κάνιστρα Μάχη, *Η σύγχρονη εικαστική αγωγή στο σχολείο*, Σμίλη, 1991
Πολύζος Γεώργιος, *Αισθητική αγωγή Α' τάξη ενιαίου λυκείου*, Ίων 1999

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ - ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ

ΠΑ.1 Διδακτική Μεθοδολογία - Πρακτική Άσκηση Ι

(*πρώτη επαφή με τη σχολική τάξη - παρατήρηση*)

Στόχος του μαθήματος: Το μάθημα αποβλέπει στην συλλογή εμπειριών και γνώσεων με μια πρώτη επαφή του φοιτητή με τη σχολική τάξη βάσει προγράμματος που σχηματίζεται από τον υπεύθυνο διδάσκοντα και τους αντίστοιχους διευθυντές της εκπαίδευσης. Αυτό επιτυγχάνεται με παρακολούθηση δια ζώσης διδασκαλιών οι οποίες πραγματοποιούνται σε σχολικές τάξεις της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. καθώς και ανάλυση και αξιολόγηση των διδασκαλιών.

Περιεχόμενο του μαθήματος: Θεωρητικά το μάθημα στηρίζεται στα αναλυτικά προγράμματα σπουδών των διαφόρων επιπέδων της εκπαίδευσης (πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας) τα οποία προσφέρουν ένα ικανοποιητικό οδηγό για την εκτέλεση των «εικαστικών» που είναι ένα πολύπλευρο και πολυδιάστατο μάθημα, που απαιτεί δραστήριο και δημιουργικό εκπαιδευτικό, αλλά και μαθητές με τα ίδια χαρακτηριστικά.

Ειδικότερα ο φοιτητής πρέπει να επικεντρώνει τη προσοχή του:

Στη δημιουργικότητα και τη δράση του μαθητή, τη παραγωγή καλλιτεχνικού έργου από μέρους του, τη συμμετοχή του στις εικαστικές τέχνες.

Στη γνώση και τη χρήση των υλικών, των μέσων, των εργαλείων και των πηγών σε ποικίλες εικαστικές μορφές.

Στην ευαίσθητη ανταπόκριση, η κατανόηση, η κριτική προσέγγιση και η ανάλυση του εικαστικού έργου αλλά και του φαινομένου της Τέχνης γενικότερα. και

Στη κατανόηση της πολιτιστικής διάστασης και της συμβολής της τέχνης στην εξέλιξη της κοινωνίας διαχρονικά και συγχρονικά.

Βιβλιογραφία:

Βάος Αντώνης. *Ζητήματα διδακτικής των εικαστικών τεχνών. Το καλλιτεχνικό εγχείρημα ως παιδαγωγική πράξη*, Τόπος 2008-Παιδαγωγικό Ινστιτούτο

http://www.pi-schools.gr/lessons/aesthetics/eikastika/depps-aps/depps-aps_eikastikon_dimotiou_gymnasiou.pdf

-Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου

<http://www.e-epimorfosi.ac.cy/img/files/dimotiki%20texni%2001%20K07D.pdf>

http://www.e-epimorfosi.ac.cy/img/files/mesi_geniki_texni_01_K07M.pdf

ΠΑ.2 Διδακτική Μεθοδολογία - Πρακτική Άσκηση ΙΙ

(πραγματοποίηση διδασκαλιών)

Στόχος του μαθήματος: Η πρακτική εφαρμογή των εμπειριών και γνώσεων του φοιτητή με ατομικές διδασκαλίες τις οποίες πραγματοποιεί σε σχολεία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Το ζητούμενο από τις ατομικές διδασκαλίες του φοιτητή είναι να καταρτίσει τους μαθητές ώστε να είναι σε θέση: (Π.Ι.)

Να αντλούν ιδέες από την άμεση οπτική και απτική εμπειρία, τη μνήμη και τη φαντασία.

Να συνειδητοποιούν τις δυνατότητες έκφρασης που προκύπτουν από τον πειραματισμό με κάθε είδους υλικά, τεχνικές και μέσα, σε όλες τις διαστάσεις (επίπεδο, όγκος, χώρος, χρόνος).

Να πειραματίζονται και να εκφράζονται με κάθε είδους οπτικό και εποπτικό υλικό (βιβλία, φωτογραφίες, διαφάνειες, φωτοτυπίες, αφίσες και άλλα) από διαφορετικές πηγές (μουσεία, αρχαιολογικούς χώρους, αίθουσες τέχνης, σύγχρονη τεχνολογία και αλλού), ώστε να καταλήγουν σε ιδέες που να ωθούν στην παραγωγή προσωπικού έργου.

Να βελτιώνουν μέσα από την παρατήρηση τις δεξιότητες, καθώς και τις ικανότητες καταγραφής, επιλογής και ανάλυσης ερεθισμάτων πράγμα που θα βοηθήσει στην οργάνωση και την παραγωγή του έργου τους.

Να κατανοούν τη σημασία της εκ νέου επεξεργασίας και της εξέλιξης ενός έργου τους - κάτω από το πρίσμα της τροποποίησης της αρχικής ιδέας τους είτε από τους ίδιους είτε από τους άλλους - ως αποτέλεσμα συζήτησης, κριτικής και επιρροής.

Να μεταφέρουν και να προσαρμόζουν την εμπειρία και τη γνώση από τα έργα καλλιτεχνών στην παραγωγή προσωπικών έργων.

Να προσεγγίζουν αισθητικά τα έργα της ελληνικής, της ευρωπαϊκής και της παγκόσμιας τέχνης διαφορετικών εποχών, ανακαλύπτοντας και αναγνωρίζοντας τις σχέσεις ανάμεσά τους.

Να αναγνωρίζουν τις διαφορετικές μεθόδους προσέγγισης και επεξεργασίας μιας ιδέας από τους διάφορους καλλιτέχνες και να τις συσχετίζουν με το νόημα του έργου, κατανοώντας ότι οι αντιλήψεις που είναι διαφορετικές σε κάθε εποχή επιδρούν στη μορφή, στο περιεχόμενο και στον επικοινωνιακό χαρακτήρα κάθε έργου.

Να αναγνωρίζουν τις αισθητικές αξίες του φυσικού και του δομημένου περιβάλλοντος, να αναπτύσσουν κριτική στάση απέναντι στις ενέργειες που τους επηρεάζουν αλλά και να προσδιορίζουν τη μεταξύ τους σχέση.

Να επικοινωνούν με έργα των εικαστικών τεχνών αλλά και με κάθε εικόνα, ώστε να αισθανθούν και να αξιολογήσουν την εντύπωση και την επίδραση που αυτά ασκούν στην προσωπικότητά τους.

Να εκφράζονται και να επικοινωνούν λεκτικά χρησιμοποιώντας την κατάλληλη ορολογία πάνω σε θέματα Τέχνης.

Να αντιλαμβάνονται ότι οι τέχνες και οι εφαρμογές τους σχετίζονται με πολλά επαγγέλματα.

Να προσεγγίζουν το πολύπλοκο φαινόμενο της Τέχνης σφαιρικά και να αντιλαμβάνονται την αμφίδρομη σχέση και αλληλεπίδραση θεωρίας και πράξης.

Να εντοπίζουν τις σχέσεις ανάμεσα στα εικαστικά έργα και στα έργα των υπόλοιπων τεχνών και των επιστημών, και ευρύτερα στα θέματα και τα προβλήματα που σχετίζονται με τον άνθρωπο, την κοινωνία και τη φύση

Διδασκαλίες φοιτητών: Ο φοιτητής σχεδιάζει μόνος του μια διδακτική ενότητα. Για το σκοπό αυτό φροντίζει να επισκεφτεί προηγουμένως την τάξη στην οποία θα διδάξει. Κατ' αυτόν τον τρόπο συγκεντρώνει στοιχεία και πληροφορίες που θα χρειαστεί για το σχεδιασμό της διδασκαλίας του. Αφού καθοριστεί, σε συνεργασία με το δάσκαλο της τάξης, η ενότητα που θα διδάξει, ο φοιτητής προετοιμάζεται ως προς το περιεχόμενο της ενότητας, κάνει τις μεθοδολογικές επιλογές του και σχεδιάζει τη διδασκαλία του. Ο φοιτητής διδάσκει την ενότητά του στο σχολείο. Τον παρακολουθούν οι συμμαθητές της ομάδας του, ο υπεύθυνος αποσπασμένος εκπαιδευτικός και ο αρμόδιος καθηγητής. Η ανάλυση γίνεται διαφοροποιημένα ως προς τους στόχους, το περιεχόμενο, τη μέθοδο, τα μέσα κ.λπ. Με αφορμή προβλήματα και δυσκολίες που συναντούν οι φοιτητές κατά το σχεδιασμό και τη διεξαγωγή της διδασκαλίας τους, αναπτύσσονται από τον καθηγητή και τους συνεργάτες του αποσπασμένους εκπαιδευτικούς ενδεικτικά θέματα, τα οποία αναφέρονται τόσο στο περιεχόμενο όσο και στη μεθοδολογία του συγκεκριμένου μαθήματος. Αξιολόγηση του μαθήματος: Η τελευταία συνάντηση του εξαμήνου αφιερώνεται στην αποτίμηση των εργασιών του εξαμήνου και στην αξιολόγηση του προγράμματος του μαθήματος από όλους τους συμμετέχοντες και ιδιαίτερα από τους φοιτητές. Εκφράζονται οι κριτικές παρατηρήσεις για τους στόχους, τα περιεχόμενα και τον τρόπο οργάνωσης του μαθήματος, συνάγονται συμπεράσματα και γίνονται προτάσεις για τη βελτίωση του μαθήματος.

Βιβλιογραφία:

Πολύζος Γεώργιος, *Τα καλλιτεχνικά στο γυμνάσιο*, Μακεδονικές Εκδόσεις, 1998

Συγγραφέας : Ομάδα Εκπαιδευτικών – Παιδαγωγών. Διαγωνισμοί πρόσληψης εκπαιδευτικών Α.Σ.Ε.Π., κλάδος καλλιτεχνικών μαθημάτων, Πελεκάνος 2004

ΑΠΣ Μαθημάτων Αισθητικής Αγωγής Λυκείου (ΦΕΚ 131/Τ. Β' /07-02-2002, Άρθρα 39, 40, 42)

Παιδαγωγικό Ινστιτούτο

http://www.pi-schools.gr/lessons/aesthetics/eikastika/depps-aps/depps-aps_eikastikon_dimotiou_gymnasiou.pdf-Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου

<http://www.e-epimorfosi.ac.cy/img/files/dimotiki%20texni%2001%20K07D.pdf>

http://www.e-epimorfosi.ac.cy/img/files/mesi_geniki_texni_01_K07M.pdf

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΑ ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ

ΕπΘ.01 Ελληνική Λαϊκή Τέχνη Νεότερων Χρόνων

Σκοπός του μαθήματος είναι να εξοικειωθούν οι φοιτητές/τριες με τις εκδηλώσεις της λαϊκής τέχνης στον Ελλαδικό χώρο. Στο μάθημα διερευνάται ο όρος «λαϊκή τέχνη» και οι συνθήκες που ευνόησαν την ανάπτυξη του φαινομένου στο πλαίσιο του παραδοσιακού πολιτισμού κατά το 18ο και 19ο αιώνα. Παρουσιάζονται έργα ζωγραφικής, ξυλογλυπτικής, λιθογλυπτικής, μεταλλοτεχνίας, υφαντικής, κεντητικής και εξετάζονται τα θέματα και οι διαφορετικές καλλιτεχνικές παραδόσεις που ενσωματώνονται στα έργα της λαϊκής τέχνης, καθώς και η παράλληλη εφαρμογή των εκδηλώσεών της σε κοσμικά και εκκλησιαστικά κτήρια. Γίνεται επίσης αναφορά σε θέματα επαγγελματικής δράσης και μαθητείας των τεχνιτών.

Βιβλιογραφία

- Γεωργιάδου-Κούντουρα, Ε. (1992). *Η Λαϊκή Τέχνη της Μακεδονίας*. Στο *Ι. Κολιόπουλος & Ι. Χασιώτης (Επιμ.), Η Νεότερη και Σύγχρονη Μακεδονία (Τομ. Α, σελ.308-325)*. Θεσσαλονίκη: Παρατηρητής & Παπαζήσης.
- Ζώρα, Π. (1994). *Λαϊκή Τέχνη*. Αθήνα: Εκδοτική Αθηνών.
- Σταμέλος, Δ. (1993). *Νεοελληνική Λαϊκή Τέχνη*. Αθήνα: Guttenberg
- Φιλιππίδης, Δ. (1998). *Διακοσμητικές Τέχνες*. Αθήνα: Μέλισσα

ΕπΘ.02 Ιστορία Αρχιτεκτονικής

Το μάθημα περιλαμβάνει την παρουσίαση των αρχιτεκτονικών στοιχείων και ρευμάτων που αναπτύχθηκαν κατά την περίοδο 18ου – 20ου αιώνα. Επαναστατική αρχιτεκτονική, Νεοκλασικισμός, Ιστορισμός, Εκλεκτικισμός στην Ευρώπη και την Αμερική, Art Nouveau και μοντέρνο κίνημα, κονστρουκτιβισμός, εξπρεσιονισμός. Αρχιτεκτονική στην Ελλάδα το 19ο και 20ο αιώνα. Το μάθημα περιλαμβάνει θεωρητικές παρουσιάσεις και διαλέξεις ειδικών στην ιστορία της αρχιτεκτονικής που εξετάζεται. Η βαθμολογία προκύπτει από την επιτυχή συμμετοχή στις εξετάσεις.

Βιβλιογραφία

- Φιλιππίδης Δ. (1994). *Νεοελληνική αρχιτεκτονική*. Αθήνα: Μέλισσα.
- Λάββας Γ. (2002). *Επίτομη ιστορία της αρχιτεκτονικής*. Θεσσαλονίκη: University Studio Press.
- Frampton K. (1987). *Μοντέρνα αρχιτεκτονική: ιστορία και κριτική*. Αθήνα: Θεμέλιο.

ΕπΘ.03 Ιστορία Βιομηχανικού Σχεδιασμού

Στο μάθημα εξετάζεται η Ιστορία του Βιομηχανικού Σχεδιασμού. Αν και ο άνθρωπος παράγει αντικείμενα εδώ και δυο εκατομμύρια χρόνια, ο όρος βιομηχανικός σχεδιασμός εμφανίστηκε μόλις στο πρώτο μισό του 20ου αιώνα, προσπαθώντας να περιγράψει την ιδιαίτερη προσπάθεια για σχεδιασμό χρηστικών αντικειμένων, και όχι μόνο, που να ελκύουν αισθητικά και να ακολουθούν έναν ορθολογικό τρόπο κατασκευής. Ξεκινώντας από την περίοδο του κινήματος Arts and Crafts, εξετάζονται οι άνθρωποι, οι ιδέες και το πολιτισμικό πλαίσιο γύρω από το οποίο αναπτύχθηκαν τα σημαντικότερα κινήματα της Ιστορίας του Βιομηχανικού Σχεδιασμού.

Βιβλιογραφία

Fiell, C. & P. (1999). *Design of the 20th Century*. New York: Taschen.

Forty A. (1992). *Objects of Desire: Design and Society since 1750*. New York: Thames and Hudson.

Jervis S. (1984). *The Penguin Dictionary of Design and Designers*. London: Penguin.

ΕπΘ.04 Χώρος και Αρχιτεκτονική

Το μάθημα περιλαμβάνει τη μελέτη των διαδικασιών παραγωγής του χώρου, έτσι όπως αναπτύχθηκαν από την εποχή της βιομηχανικής επανάστασης στην Ευρώπη και τις αλλαγές που έγιναν στο επίπεδο της πολεοδομίας και της αρχιτεκτονικής των πόλεων. Θεωρίες για τον αστικό χώρο. Το μάθημα περιλαμβάνει θεωρητικές παρουσιάσεις και διαλέξεις ειδικών στη ιστορία των πόλεων και των αστικών πολιτισμών, καθώς και ασκήσεις με θέμα την οργάνωση του χώρου επιλεγμένης περιοχής. Η τελική βαθμολογία προκύπτει από την ολοκλήρωση των σχεδιαστικών θεμάτων και την κατάθεση εργασίας.

Βιβλιογραφία

Rossi A., (1991). *Η αρχιτεκτονική της πόλης* (Λ. Παπαδόπουλος, Γ. Παπακώστας & Σ. Τσιτριδίου, Επιμ., Β. Πετρίδου, Μετ.). Θεσσαλονίκη: University Studio Press.

Stevenson D. (2007). *Πόλεις και αστικοί πολιτισμοί*. Αθήνα: Κριτική.

Δημητριάδης Ε. (1995). *Ιστορία της πόλης και της πολεοδομίας*. Θεσσαλονίκη: Α.Π.Θ.

ΕπΘ.06 Θεωρία της Τέχνης - Κοινωνιολογία της Τέχνης

Το μάθημα Θεωρία της Τέχνης-Κοινωνιολογία της Τέχνης διερευνά όλα τα πεδία της σύνδεσης τέχνης και κοινωνίας, όπως και τα κοινωνιολογικά στοιχεία στη γέννηση και πρόσληψη του καλλιτεχνικού έργου και στην οργάνωση της καλλιτεχνικής ζωής. Κατά τη διάρκεια του μαθήματος θα ασχοληθούμε με την προέλευση και τον χαρακτήρα της τέχνης, τη σύνδεση τέχνης και ιδεολογίας, την κοινωνική αποστολή της τέχνης, καθώς και τη μελέτη της τέχνης στα δυο βασικά κοινωνικά συστήματα του 20ου αιώνα, καπιταλισμό και σοσιαλισμό. Εξάλλου θα μελετηθούν οι σημαντικότερες κοινωνιολογικές θεωρίες που αφορούν σε θέματα τέχνης, πολιτισμού και κουλτούρας, από τον Marx και τον Weber, μέχρι τον Durkheim και τους εκπροσώπους της Σχολής της Φρανκφούρτης.

Βιβλιογραφία

Philip, S. (2006). *Πολιτισμική Θεωρία. Μια εισαγωγή*. Αθήνα: Κριτική.

Ζορμπαλάς, Σ. (1998). *Τέχνη και Κοινωνία*. Αθήνα: Σύγχρονη Εποχή.

Bourdieu, P. (2006). *Οι κανόνες της τέχνης*. Αθήνα: Πατάκης.

ΕπΘ.07 Δημιουργική Γραφή

Περιεχόμενο μαθήματος: Προφορικός και γραπτός λόγος. Τα είδη του λόγου. Η γραφή ως περιγραφικός τρόπος: ως «γραμμικό» και ως «ελεύθερο σχέδιο». Ασκήσεις ύφους. Μέθοδοι διδασκαλίας: Διαλέξεις, μικρές ατομικές ή/και ομαδικές εργασίες, φροντιστηριακές ασκήσεις σε ομάδες.

Βιβλιογραφία

Σουλιώτης, Μ. (2009). *Μου αφήνεις 50 δραχμές για τσιγάρα;*. Θεσσαλονίκη: Πανεπιστήμιο Μακεδονίας.

Τσέχωφ, Α. (2007). *Η τέχνη της γραφής* (Ρ. Brunello, Επιμ., Β. Ντινόπουλος, Μεταφ.). Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΑ-ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΑ

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΑ-ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ

ΕΘ.100 Γραμμικό Σχέδιο

Το μάθημα του Γραμμικού σχεδίου αναφέρεται στην προκατάρτιση των φοιτητών στις αρχιτεκτονικές σχεδιάσεις. Ασχολείται με τις γεωμετρικές μεθόδους απεικόνισης του χώρου στη σχεδιαστική επιφάνεια. Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τις βασικές απεικονίσεις τρισδιάστατων αντικειμένων (κάτοψη, όψη, τομή) και την έννοια της κλίμακας. Ακόμη το μάθημα στοχεύει στην απόκτηση ικανότητας δημιουργίας νέων μορφών με γεωμετρικές κατασκευές και μετασχηματισμούς και στην εξοικείωση του/της φοιτητή/τριας με τις βασικές έννοιες του αρχιτεκτονικού λεξιλογίου.

Διεξαγωγή του μαθήματος: Η διεξαγωγή του μαθήματος θα γίνει με σειρά θεωρητικών διαλέξεων και εκπόνηση ασκήσεων εφαρμογής στα αντίστοιχα θέματα.

Βιβλιογραφία

Γεωργίου, Ε. (1998). *Γραμμικό Σχέδιο*. Αθήνα: Ίων.

ΕΘ.101 Αρχιτεκτονική Σύνθεση

Το μάθημα ασχολείται με την ανάλυση της έννοιας της κλίμακας και της αποτύπωσης χώρων. Εξετάζονται επίσης τα βασικά είδη δισδιάστατων (κάτοψη, όψη, τομή) και τρισδιάστατων σχεδιάσεων (αξονομετρικό). Το μάθημα περιλαμβάνει, κυρίως, σχεδιαστικές ασκήσεις που έχουν ως στόχο την εμπέδωση των αρχιτεκτονικών αποτυπώσεων χώρων και κτιρίων. Η τελική βαθμολογία προκύπτει από την ολοκλήρωση των σχεδιαστικών θεμάτων και την κατάθεσή τους.

Βιβλιογραφία

Φατούρος Δ. (1979). *Οργάνωση του χώρου και γεωμετρική οργάνωση*. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.

Μπίρης Τ. (1996). *Αρχιτεκτονικά σημάδια και διδάγματα*. Αθήνα: Μ.Ι.Ε.Τ.

Βιδάλης Μ. (2005). *Αντι – αρχιτεκτονική, Αρχιτεκτονικοί μονόλογοι*. Αθήνα: Ίων.

ΕΘ.102 Ρυθμολογία

Το μάθημα περιλαμβάνει την παρουσίαση των βασικών μορφολογικών και ρυθμολογικών στοιχείων των κυριότερων πολιτισμών που αναπτύχθηκαν κατά διάφορες ιστορικές εποχές. Συγκεκριμένα

μελετούνται τα χαρακτηριστικά στοιχεία από τους πολιτισμούς της περιοχής του Αιγαίου, της Κρήτης, της κλασικής Ελλάδας, της Ρώμης και της πρώιμης βυζαντινής περιόδου. Γίνεται εκτενής αναφορά στην εξέλιξη των ρυθμών αρχιτεκτονικής κατά την ελληνική και ρωμαϊκή εποχή, παράλληλα με τις εξελίξεις στη διακοσμητική και την τέχνη. Το μάθημα περιλαμβάνει θεωρητικές παρουσιάσεις και διαλέξεις ειδικών στη μορφολογία των κτιρίων, καθώς και σχεδιαστικές ασκήσεις από την περίοδο που εξετάζεται κάθε φορά. Η τελική βαθμολογία προκύπτει από την ολοκλήρωση των σχεδιαστικών θεμάτων και την κατάθεση εργασίας.

Βιβλιογραφία

Λάββας Γ. (2002). *Επίτομη ιστορία της αρχιτεκτονικής*. Θεσσαλονίκη: University Studio Press.

Λέφας Π. (2000). *Περί αρχιτεκτονικής*. Αθήνα: Πλέθρον.

ΕΘ.104 Προοπτική και Σκιαγραφία

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση του/της φοιτητή/τριας με τις βασικές αρχές της γεωμετρικών μεθόδων απεικόνισης του τρισδιάστατου χώρου. Ειδικότερα με το γραμμικό προοπτικό σχέδιο με ένα και δυο σημεία φυγής και την προοπτική απεικόνιση στερεών από διαφορετικές θέσεις παρατηρητή. Στο δεύτερο τμήμα του μαθήματος εξετάζονται οι βασικές αρχές σκιαγραφίας επίπεδων σχημάτων και πολυέδρων.

Βιβλιογραφία

Vicat C. (1976). *Perspective for artists*. London: Dover Publications.

Norling R. E. (1999). *Perspective made easy*. London: Dover Publications

Metzger P. (2007). *The Art of perspective*. Cotati: North Light Books.

ΕΘ.103 Εισαγωγή στους Υπολογιστές

Στα πλαίσια του μαθήματος Εισαγωγή στους Υπολογιστές ο/η φοιτητής/τρια έρχεται σε επαφή με την ψηφιακή τεχνολογία και τον κόσμο του διαδικτύου. Πιο συγκεκριμένα γνωρίζει το Υλικό και το Λογισμικό μέρος του Ηλεκτρονικού Υπολογιστή καθώς και την λειτουργία των δικτύων και του internet. Με συνδυασμό θεωρίας και εργαστηριακού μαθήματος αποκτά μια πρώτη επαφή με προγράμματα επεξεργασίας στατικής και κινούμενης εικόνας, παρουσιάσεων, επεξεργασίας κειμένου καθώς και εφαρμογών διαδικτύου, όπως π.χ. δημιουργία λογαριασμού, σύνθεση και αποστολή e-mail κλπ. Επίσης, κατά την διάρκεια των μαθημάτων παρουσιάζονται ενδεικτικές δουλειές που έχουν γίνει με την βοήθεια ψηφιακών μέσων.

ΕΘ.107 Τέχνη στο Δημόσιο Χώρο

Το μάθημα εξερευνά το δημόσιο χώρο ως πεδίο δράσεων που ανήκουν στο χώρο των εικαστικών τεχνών, αποτελούν ευρύτερες εφαρμογές της αρχιτεκτονικής ή διαπραγματεύονται τα μεταξύ τους όρια. Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση με τις έννοιες του δημόσιου χώρου, της τοποειδούς τέχνης και της εφήμερης κατασκευής και η κατανόηση των παραμέτρων που υπεισέρχονται στη διαχείριση των παραπάνω. Στο μάθημα οι φοιτητές/τριες θα έρθουν σε επαφή με εναλλακτικούς και καθιερωμένους τρόπους ανάγνωσης του αστικού τοπίου με παράδειγμα την πόλη της Φλώρινας, θα

πειραματιστούν πάνω στη σχέση κατασκευασμένου χώρου και σώματος και θα προτείνουν μια εγκατάσταση σε ένα «κενό» τη πόλης.

Βιβλιογραφία

Χονδρού, Δ. (2006). *Εικαστικές Δράσεις*. Αθήνα: Απόπειρα.

Κούρος, Π. (2007). *Κατασκευάζοντας τη Δημόσια Σφαίρα*. Αθήνα: Futura & Πανεπιστήμιο Πατρών.

Kaye, N. (2000). *Site Specific Art: Performance, Place and Documentation*. Λονδίνο: Routledge.

ΕΘ.108 Performance

Το μάθημα είναι ένας συνδυασμός θεωρητικών παρουσιάσεων και ανάπτυξης καλλιτεχνικού έργου. Παρουσιάζονται έργα performance από τη δεκαετία του 1960 μέχρι σήμερα, από την Ελλάδα και το εξωτερικό και αναλύονται τα θέματα που αντιμετωπίζουν οι καλλιτέχνες στην διάρκεια της δημιουργίας μιας performance. Οι φοιτητές δημιουργούν δικές τους performance στη διάρκεια του εξαμήνου. Ύλη: Ανάπτυξη πρωτότυπου υλικού για μια performance: αυτοβιογραφικό υλικό, όνειρα, κείμενα, κίνηση/ Σχέση performer και κοινού/ Το σώμα του performer/ Η performance ως δήλωση ταυτότητας/ Η performance ως μήνυμα/ Performance και ακτιβισμός/ Μη «ζωντανή» (live) performance: performance for camera/Performance με τη χρήση μέσων/ Performance στο διαδίκτυο/ Η τεκμηρίωση μιας performance.

Βιβλιογραφία

Goldberg, R. (1998). *Performance: Live Art since the 60's*. Σιγκαπούρη: Thames and Hudson.

Phelan, P. (1993). *Unmarked: The Politics of Performance*. Λονδίνο & Νέα Υόρκη: Routledge.

Kaprow, A. & Kelley. J. (1993). *Essays on the blurring of Art and Life*. Λονδίνο: University of California Press.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΑ-ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΑ ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ

Επε.01 Καλλιτεχνική Ανατομία

Στο μάθημα της Καλλιτεχνικής Ανατομίας διερευνάται η σχέση ανάμεσα σε δύο επιστήμες την Ανατομία και τις Καλές Τέχνες. Είναι από τους τομείς της τέχνης που έχει εφαρμογή στην εκμάθηση και στην αποπεράτωση επιστημονικών αποτελεσμάτων. Μερικές από τις εφαρμογές της είναι η εκμάθηση σχεδιασμού και μορφοποίησης του ανθρωπίνου σώματος σε κλάδους των Εικαστικών Τεχνών (ζωγραφικής, γλυπτικής) σε τομείς της Ιατρικής (σχεδιασμός ανατομικού άτλαντα, επιμέρους ειδικών σχεδίων εκμάθησης, προπλασμάτων) και στην Ιατρική, Εγκληματολογία, Αρχαιολογία (αναπλάσεις προσώπων από το κρανίο). Μεγάλη ήταν η συμβολή στην παγκόσμια εξέλιξη των προαναφερθέντων επιστημών του πρωτοπόρου Leonardo da Vinci και των μετέπειτα καθηγητών όπως του Sobotta, Netter, Kiss, Ghitescu, Barzai και άλλων.

Βιβλιογραφία:

Simblet, S. & Davis J. (2002). *Anatomy for the artist*. Μόναχο: Der AKT.

Barcsey, J. (1996). *Ανατομία για καλλιτέχνες*. Αθήνα: Κίνητρο. (Το πρωτότυπο έργο δημοσιεύτηκε το 1960).

Carson, C. (2006). *Art Anatomy Simplified*. Νέα Υόρκη: Dover Publications.

Επε.02 Χρωματολογία – Σχεδιολογία

Η έννοια του χρώματος και της εικαστικής φόρμας. Η φυσική του χρώματος. Χρωματικός κύκλος και χρωματική σφαίρα. Ιδιότητες και αλληλεπιδράσεις των χρωμάτων. Βασικά, συμπληρωματικά και θερμά, ψυχρά χρώματα. Κλίμακες τόνων και αποχρώσεων. Η λειτουργία τους στη φύση και στην τέχνη. Χρωματικές θεωρίες και απεικονίσεις χρωματικών συστημάτων.

Η οπτική αντίληψη του χώρου και η εικαστική σύνθεση. Το μάτι και η όραση. Η Γεωμετρία στην τέχνη. Βασικοί κανόνες προοπτικής, σκιαγραφίας και αξονομετρίας. Μελέτη αναλογιών, αξόνων. Τοποθέτηση της τρισδιάστατης σύνθεσης στο δισδιάστατο σχεδιαστικό επίπεδο. Το σημείο, η γραμμή, η επιφάνεια, ο όγκος, το χρώμα και η υφή. Ο χρόνος, ο ρυθμός και το μέτρο στο εικαστικό δημιούργημα. Υλικά σχεδίου, χρώματος και η χρήση τους.

Βιβλιογραφία:

Arnheim, R. (2005). *Τέχνη και οπτική αντίληψη*. Αθήνα: Εκδόσεις Θεμέλιο.

Ίπτεν, Γ. (1998). *Τέχνη του Χρώματος*. Αθήνα: Εκδόσεις Ένωσης Καθηγητών Καλλιτεχνικών Μαθημάτων.

Κλέε, Π. (1989). *Η εικαστική σκέψη* (Τόμ.Ι & Τόμ. ΙΙ). Αθήνα: Μέλισσα.

Επε.03 Εισαγωγή στις Τέχνες του Βιβλίου

Το μάθημα προσφέρεται από το ΠΤΝ της Παιδαγωγικής Σχολής του ΠΔ. Κωδικός μαθήματος: 1007 για το ΠΤΝ και 506 για το ΠΤΔΕ

Η γόνιμη σχέση του/της φοιτητή/τριας με το βιβλίο ως αντικείμενο. Γνωριμία με τις τέχνες και τις τεχνικές παραγωγής ενός βιβλίου. Βιβλιοδεσία –Τυπογραφία – Εκδοτικές εργασίες. Βιβλιολογικές δραστηριότητες. Τεχνικές ανάγνωσης. Στόχος του μαθήματος είναι οι φοιτητές/τριες να αποκτήσουν εξειδικευμένες γνώσεις σχετικά με την τέχνη της χειροποίητης βιβλιοδεσίας και της τυπογραφίας, βιώνοντας την άρρηκτη σχέση ύλης - περιεχομένου, αισθητικής - μορφολογίας. Θα είναι σε θέση να σχεδιάσουν και να παράγουν ένα βιβλίο σύμφωνα με όλους του εκδοτικούς, τυπογραφικούς και βιβλιοθηκονομικούς κανόνες.

Βιβλιογραφία:

Γιανιάρης, Ανδρέας- Γιανιάρη, Φρόσω Α. (1983) *Βιβλιοδεσία: τέχνη και τεχνική*.

Bringinghurst, E. (2004). *Στοιχεία της τυπογραφικής τέχνης*. Αθήνα: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.

Mioni, E. (2004). *Εισαγωγή στην ελληνική παλαιογραφία και κωδικολογία*. Αθήνα: ΜΙΕΤ.

Επε.04 Νέα Μέσα (New media Art)

Η διερεύνηση της σχέσης μεταξύ τέχνης, τεχνολογίας και οπτικής κουλτούρας καθώς και η αναζήτηση των αλληλεπιδράσεων ανάμεσα στις σύγχρονες ψηφιακές μορφές τέχνης με την αισθητική, την επικοινωνία, τις κοινωνιολογικές παραμέτρους και τις εξελισσόμενες έννοιες του χρόνου και του χώρου, αποτελούν τον κεντρικό προβληματισμό του μαθήματος.

Η προσέγγιση στο περιεχόμενο του μαθήματος πραγματοποιείται μέσα από την κριτική παρουσίαση και την θεωρητική υποστήριξη έργων video art και new media art καθώς και των εννοιών που πραγματεύονται.

Η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τα διαφορετικά εκφραστικά μέσα κατά κατηγορία όπως: video art, experimental film, ντοκιμαντέρ, new media art, sound art, net art, virtual art, digital art και άλλα, και η κατανόηση βασικών εννοιών όπως η κίνηση, η ακινησία, η στάση, η διάρκεια, η μνήμη, η ταυτότητα...αποτελούν ουσιαστικό στόχο του μαθήματος προκειμένου να γίνει κατανοητή η συσχέτιση του τρόπου με τον οποίο η εξέλιξη της τεχνολογίας πυροδοτεί του καλλιτέχνες με καινοτόμες και πειραματικές τεχνολογίες, ενώ ταυτόχρονα τους τροφοδοτεί με σύγχρονους κοινωνικούς και αισθητικούς προβληματισμούς.

Βιβλιογραφία

- Hansen, M. B.N. (2004). *New Philosophy for New Media*. Μασαχουσέτη: MIT Press.
Mulvey, L. (2006). *Death 24x a Second. Stillness and the Moving Image*. Λονδίνο: Reaktion Books.
Greene, R. (2004). *Internet Art*. Λονδίνο & Νέα Υόρκη:Thames & Hudson.

Επε.05 Ψηφιακές δράσεις σε επιλεγμένους τόπους

Κατά την διάρκεια του μαθήματος γίνεται ψηφιακή καταγραφή επιλεγμένων τόπων της ευρύτερης περιοχής της Φλώρινας με στόχο την συλλογή των επιμέρους στοιχείων που αναδεικνύουν τη μνήμη, την ταυτότητα αλλά και τη διαχρονική αλληλεπίδραση τους. Στη συνέχεια, μέσα από διαδικασίες εννοιολογικής και ψηφιακής επεξεργασίας της συλλεγμένης πληροφορίας, σχεδιάζονται συλλογικά και υλοποιούνται ψηφιακά εικαστικά έργα (ντοκιμαντέρ, διαδραστικές αφηγήσεις, εγκαταστάσεις-προσομιώσεις,) με στόχο τη διανομή του τελικού υλικού είτε στο διαδίκτυο είτε στον πραγματικό χώρο και την κοινοποίηση των αποτελεσμάτων της έρευνας.

Βιβλιογραφία

- Miwon, K. (2004). *One Place after Another, Site-Specific Art and Locational Identity*. Μασαχουσέτη: MIT Press.
Κάλμπαρη, Χ. (Επιμ.)(2005). *Η μετάβαση της Αθήνας*. Αθήνα: Futura.
Στεφανή, Ε. (2007). *10 κείμενα για το ντοκιμαντέρ*. Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη.

Επε.06 Περιβαλλοντική Τέχνη

Στο μάθημα αυτό αναλύονται το τοπίο και η φύση, ως πολιτισμική κατασκευή και ως αφήγηση αντίστοιχα, μέσω καλλιτεχνικών έργων, κινηματογραφικών ταινιών, ιστορικών και θεωρητικών κειμένων. Παρουσιάζονται προσεγγίσεις του τοπίου και της φύσης στη σύγχρονη καλλιτεχνική

πρακτική και στις ευρύτερες εφαρμογές της αρχιτεκτονικής, από τη Land Art μέχρι σήμερα και αναλύεται η προβληματική που αναπτύσσεται γύρω από τη σχέση του τοπίου και της φύσης με το σώμα και την ανθρώπινη παρουσία αντίστοιχα. Τέλος εξετάζονται οι αφηγηματικές πρακτικές έργων φωτογραφίας, φωτο-ιστορίας και νέων μέσων. Το μάθημα διεξάγεται με οπτικο-ακουστικές παρουσιάσεις, επιτόπια βιωματικά εργαστήρια και παρουσιάσεις των φοιτητικών project. Η παρακολούθηση των μαθημάτων και η ενεργή συμμετοχή των φοιτητών/τριών σε αυτό κρίνεται απαραίτητη.

Βιβλιογραφία

Αυγητίδου, Α. & Στυλίδης Ι. (2009). *Μεταφορά Αναμνήσεων*. Θεσσαλονίκη: Cannot not design.
Andrews, M. (1999). *Landscape and Western Art. Οξφόρδη*: Oxford University Press.
Lailach, M. (2007). *Land art*. Χονγκ Κονγκ κ.ά.: Taschen.

Επε.07 Μεθοδολογικές προσεγγίσεις στην τέχνη

Στο μάθημα αυτό εξετάζουμε την έννοια του χρόνου όπως έχει διερευνηθεί από καλλιτέχνες και θεωρητικούς μέσω μεθόδων τεκμηρίωσης, διαχείρισης και παρουσίασης του, στο αρχείο και το ημερολόγιο. Συγκεκριμένα για την διερεύνηση των παραπάνω αναλύονται οι έννοιες του αρχείου σε σχέση με τη μνήμη και το απόκτημα, την κουλτούρα του «άλλου» και της συλλογής ως διαδικασίας κατασκευής νοήματος. Το ημερολόγιο αναλύεται ως εργαλείο καταγραφής, πρακτική αποτύπωσης της δημιουργικής διαδικασίας, αλλά και ως πράξη κατανόησης της. Εξετάζεται παράλληλα η αυτοπροσωπογραφία ως μέσο παρουσίασης αλλά και κατασκευής του εαυτού, ως μέθοδος αποτύπωσης της καθημερινότητας και ως μέσο αυτοπροσδιορισμού σε σχέση με την ταυτότητα του υποκειμένου. Τέλος αναλύεται η σχέση της αυτοπροσωπογραφίας με το αρχείο και το ημερολόγιο.

Βιβλιογραφία

Crimp, D. (1997). *On the museum's ruins*. Καίμπριτζ και Λονδίνο: MIT Press.
Meskimon, M.G. (1996). *The art of reflection: Women Artists' Self-Portraiture in the Twentieth Century*. Νέα Υόρκη & Λονδίνο: Columbia University Press & Scarlet Press.
Renfrew, C. (2003). *Figuring it out: The parallel visions of artists and archaeologists*. Λονδίνο: Thames and Hudson.

ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ

ΑΓΛ.1, ΑΓΛ.2, ΑΓΛ.3, ΑΓΛ.4 Αγγλική γλώσσα

Γενικός στόχος της διδασκαλίας της αγγλικής γλώσσας είναι η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με την ειδική γλώσσα της επιστήμης τους, ώστε να αποκτήσουν τις γλωσσικές δεξιότητες που θα τους/τις επιτρέψουν να κατανοούν αγγλόφωνα κείμενα σχετικά με το γνωστικό αντικείμενο των σπουδών τους. Ακόμη, στόχος είναι να αποκτήσουν οι φοιτητές/τριες τις δεξιότητες εκείνες που θα τους/τις επιτρέψουν να ανταποκρίνονται σε γενικότερες και ειδικότερες περιστάσεις επικοινωνίας που εντάσσονται στο ειδικό αντικείμενο.

Ο κύκλος μαθημάτων και στα τέσσερα εξάμηνα έχει τον γενικό τίτλο: “Καλλιτεχνικά κείμενα: Συγγραφή και Παρουσίαση στην Αγγλική γλώσσα”.

Το αντικείμενο του μαθήματος είναι η γνωριμία με το είδος (genre) των καλλιτεχνικών κειμένων, η εξοικείωση με τη γλώσσα και τη φιλοσοφία που εμπεριέχονται σ’ αυτά καθώς επίσης και η εκμάθηση των τεχνικών συγγραφής και επικοινωνίας που τα διέπουν.

Το μάθημα δεν στοχεύει να διδάξει την αγγλική τεχνική ορολογία των επιμέρους επιστημών αλλά να αναδείξει τον τρόπο με τον οποίο η καλλιτεχνική/επιστημονική γνώση επικοινωνείται αποτελεσματικά στον αναγνώστη ή ακροατή.

Η διδασκαλία γίνεται στην αγγλική γλώσσα και οι συμμετέχοντες/ουσες υποβάλλουν εβδομαδιαίως γραπτές εργασίες ηλεκτρονικά. Η αξιολόγηση πραγματοποιείται με βάση την κατάθεση των εργασιών και την ενεργή συμμετοχή στο μάθημα ή την συμμετοχή σε γραπτές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου.

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΟΔΗΓΟΥ ΣΠΟΥΔΩΝ

Οι αλλαγές στον οδηγό σπουδών του ακαδημαϊκού έτους 2010-2011 θα ισχύσουν για τους/τις φοιτητές/τριες όλων των ετών με την πρόβλεψη μεταβατικών διατάξεων για τους/τις εισαχθέντες/είσες τα έτη 2006/07, 2007/08, 2008/09 και 2009/10.

Ειδικές περιπτώσεις που προκύπτουν ως προς τον υπολογισμό των Δ.Μ. θα αντιμετωπίζονται με αποφάσεις της Προσωρινής Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος.

Στο οδηγό σπουδών του ακαδημαϊκού έτους 2010/11 τα Θεωρητικά μαθήματα γίνονται τρίωρης διάρκειας και αντιστοιχούν σε τρεις (3) διδακτικές μονάδες.

Τα μαθήματα Πρακτικής άσκησης – Διδακτικής Μεθοδολογίας Ι και Πρακτικής άσκησης – Διδακτικής Μεθοδολογίας ΙΙ αντιστοιχούν σε έξι (6) διδακτικές μονάδες.

Η αύξηση των διδακτικών μονάδων των Θεωρητικών μαθημάτων έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση του συνόλου των Δ.Μ. που είναι απαραίτητες για τη λήψη του πτυχίου από 300 σε 305.

Οι φοιτητές/τριες που εισάχθηκαν το έτος 2006/07 χρειάζονται 300 Δ.Μ. για τη λήψη του πτυχίου.

Η Ξένη Γλώσσα διδάσκεται στα τέσσερα πρώτα εξάμηνα και αντιστοιχεί σε 3 ΔΜ μονάδες (12 Δ.Μ. συνολικά στη διάρκεια των σπουδών). Οι μονάδες αυτές αντιστοιχούν στο συγκεκριμένο μάθημα από το έτος 2010/11.

Οι φοιτητές/τριες που δεν έχουν εξεταστεί με επιτυχία σε δίωρα Υποχρεωτικά Θεωρητικά μαθήματα που αντιστοιχούν σε 2 Δ.Μ. θα δηλώσουν τα τρίωρα Υποχρεωτικά μαθήματα (3 Δ.Μ.) που αντιστοιχούν στο εξάμηνο των σπουδών στο οποίο βρίσκονται.

Όσα από τα μαθήματα αυτής της κατηγορίας δεν προσφέρονται αντικαθίστανται από τα μαθήματα του νέου οδηγού σπουδών σύμφωνα με τον πίνακα αντιστοίχισης των μαθημάτων.

Τα μαθήματα που χρωστούν οι φοιτητές/τριες – Υποχρεωτικά ή Κατ'επιλογήν Υποχρεωτικά- δηλώνονται στο εξάμηνο που προσφέρονται.

Τα Υποχρεωτικά μαθήματα που έγιναν Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά δηλώνονται και χρεώνονται ως Υποχρεωτικά.

Τα Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά μαθήματα τα οποία δεν προσφέρονται αντικαθίστανται από μαθήματα Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά -Θεωρητικά ή Θεωρητικά-Εργαστηριακά- ή από τα Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά μαθήματα των Εργαστηρίων.

Πίνακας αντιστοίχισης μαθημάτων

Θ.100 Ιστορία Τέχνης 1: Αρχαιότητα και Ανατολικοί Λαοί	Θ.001 Ιστορία Τέχνης 1: Ιστορία Τέχνης της Αρχαιότητας
Θ.101 Ιστορία Τέχνης 2: Κλασική, Ελληνιστική, Ρωμαϊκή Τέ	ΕπΘ.08 Ιστορία και Εικόνα (κωδ. ΠΤΔΕ ΥΕ263-εαρινό εξάμηνο)
Θ.102 Ιστορία Τέχνης 3:Βυζαντινή και Μεσαιωνική Τέχνη της Δύσης	Θ.002 Ιστορία Τέχνης 2: Ιστορία Μεσαιωνικής και Βυζαντινής τέχνης
Θ.103 Ιστορία Τέχνης 4: Αναγέννηση και Μπαρόκ	Θ.003 Ιστορία Τέχνης 3: Αναγέννηση-Μπαρόκ
Θ.104 Ιστορία Τέχνης 5: Ευρωπαϊκή τέχνη 18 ^{ου} &19 ^{ου} αι.	Θ.004 Ιστορία Τέχνης 4: Τέχνη στην Ευρώπη 19 ^ο & 20 ^ο αι.
Θ.105 Ιστορία Τέχνης 6:Η τέχνη του 20 ^ο αι Η σύγχρονη τέχνη	Θ.005 Ιστορία Τέχνης 5: Ευρωπαϊκές Πρωτοπορίες
	Θ.006 Ιστορία Τέχνης 6: Ιστ. Εφαρμοσμένων Τεχνών19ος-20ος αι.
Θ.106 Ιστορία Τέχνης 7: Ελληνική τέχνη 18 ^{ου} και 19 ^{ου} αι.	Θ.007 Ιστορία Τέχνης 7: Ελληνική τέχνη 18 ^{ου} και 19 ^{ου} αι.
Θ.107 Ιστορία Τέχνης 8: Ελληνική Τέχνη 20 ^{ου} αι.	Θ.008 Ιστορία Τέχνης 8: Ελληνική τέχνη 20 ^{ου} αι. – Σύγχρονη ελληνική τέχνη
Θ.113 Μουσικολογία	Μάθημα Θεωρητικό Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό
Θ.114 Δημιουργική Γραφή	ΕπΘ.07 Δημιουργική Γραφή
Θ.115 Μουσειολογία	Θ.115 Μουσειολογία, Μουσειοπαιδαγωγική και Πολιτισμική Διαχείριση
Θ.116 Σημειωτική	Επθ.09 Εισαγωγή στις πολιτισμικές σπουδές (κωδ.ΠΤΝ 1201)
ΕΘ.105 Καλλιτεχνική Γεωμετρία	ΕπΘ.04 Χώρος και Αρχιτεκτονική
Θ.110 Παιδαγωγική	Θ.011 Παιδαγωγική Ι
	Θ.012 Διδακτική της Ιστορίας της Τέχνης
Θ.112 Πρακτική Άσκηση και Διδασκαλία	ΠΑ.1 Διδακτική μεθοδολογία-Πρακτική Άσκηση Ι

	ΠΑ.2 Διδακτική μεθοδολογία-Πρακτική Άσκηση ΙΙ
Θ.111 Διδακτική της Τέχνης	Θ.013 Διδακτική των Εικαστικών Τεχνών
Θ.109 Κοινωνιολογία της Τέχνης	ΕπΘ.06 Θεωρία της Τέχνης - Κοινωνιολογία της Τέχνης
Θ.108 Αισθητική	Θ.009 Φιλοσοφία - Αισθητική
	Θ.014 Τεχνολογία Υλικών – Νέες Τεχνολογίες και Τέχνης
ΕΘ.106 Τέχνη και Τεχνολογία (Media Art)	Επε.04 Νέα Μέσα (New Media Art)
ΕπΘ 37 Πειραματικές Δράσεις στο Δημόσιο χώρο	ΕΘ.107 Τέχνη στο Δημόσιο Χώρο
ΕπΕΘ.6 Performance	ΕΘ.108 Performance: Θεωρία και Πράξη
ΕπΘ.31 Χώρος, Χρόνος , Σώμα	Επε.06 Περιβαλλοντική Τέχνη
ΕπΘ.49 Ο Χρόνος, το Αρχείο, το Ημερολόγιο	Επε.07 Μεθοδολογικές Προσεγγίσεις στην Τέχνη
ΕπΘ.20 Λαϊκή Τέχνη – Λαογραφία	ΕπΘ.01 Ελληνική Λαϊκή Τέχνη Νεότερων Χρόνων
ΕΘ.100 Γραμμικό Σχέδιο	ΕΘ.100 Γραμμικό Σχέδιο
ΕΘ.101 Αρχιτεκτονική Σύνθεση	ΕΘ.101 Αρχιτεκτονική Σύνθεση
ΕΘ.102 Ρυθμολογία	ΕΘ.102 Ρυθμολογία
ΕΘ.104 Προοπτική και Σκιαγραφία	ΕΘ.104 Προοπτική και Σκιαγραφία
ΕΘ.103 Εισαγωγή στους Υπολογιστές	ΕΘ.103 Εισαγωγή στους Υπολογιστές
ΕπΘ.16 Καλλιτεχνική Ανατομία	Επε.01 Καλλιτεχνική Ανατομία

Επεθ.2 Χρωματολογία – Σχεδιολογία	Επε.02 Χρωματολογία – Σχεδιολογία
Επθ.6 Ιστορία Αρχιτεκτονικής 1	Επθ.02 Ιστορία Αρχιτεκτονικής
Επθ.5 Ιστορία Βιομηχανικού Σχεδιασμού	Επθ.03 Ιστορία Βιομηχανικού Σχεδιασμού
Εσχ.1α Χαρακτική	Εσχ.2α Χαρακτική
Εσχ.1ε Γραφικές Τέχνες	Εσχ.2β Εικονογράφηση
Εσχ.1δ Εικαστικές Ηλεκτρονικές Εφαρμογές	Εσχ.2γ Ψηφιακές Εικαστικές Εφαρμογές
Εσχ.1γ Φωτογραφία	Εσχ.2δ Φωτογραφία
Εσχ. 1λ Μικρουργήματα ελαφρών υλών	Εσχ.2ε Κόσμημα
Εσχ.1ν Σκηνογραφία	Εσχ.2στ. Σκηνογραφία
Εσχ.1στ Μακέτα	Εσχ.2η Μακέτα
Εσχ.1ζ Φορητή εικόνα- εγκαυστική	Εσχ.2θ Εκκλησιαστική ζωγραφική
Εσχ.1η Φρέσκο-Ψηφιδωτό	Εσχ.2ι Ψηφιδωτό

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

ΤΑΞΙ

Τηλέφωνα..... 23850 22700, 23800, 22800, 23100

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ

“Αντιγόνη”, Αρριανού 1 ..... 23850 23180,23491-2

“Ελληνίς”, Παύλου Μελά 39 ..... 23850 22671-2

“King Alexander”, Λεωφ. Νίκης 68 ..... 23850 23501-3

“Λύγκος”, Ταγμ. Ναούμ 1..... 23850 28322-3

«Φαίδων».....23850 44800

“Φιλίππειον” 23850 23346,28433

“Φιλαρέτη”, Ικάρων 4..... 23850 23587,23437

Αμύνταιο

“Μοναστήρι”..... 23860 22242

“Άτερον” 23860 20000-9

ΤΗΛΕΦΩΝΑ ΑΝΑΓΚΗΣ

Άμεση Δράση 23850 22100

Γενικό Νοσοκομείο 23850 22555-6

Κέντρο Άμεσης Βοήθειας 23850 22166

Πυροσβεστική 23850 22199

Τροχαία 23850 22202

ΕΛ.ΤΑ 23850 22236

Συνοδός βουνού (Θεόδ. Φάτσης) 6936 896973

COURIER

ACS 23850 44818

Γενική Ταχυδρομική 23850 45405

Speedex 23850 46545

Interattica 23850 44800

ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

Ιω. Σαλβαρίνας 23850 23995

Νέα Δελφίνια 23850 29130

Μ.Μ.Ε. (ΤΟΠΙΚΑ) ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

Ανατροπή (καθημερινή) 23850 44802

Έθνος	23850 22777
Ελεύθερο Βήμα της Φλώρινας (καθημερινή)	23850 45795
Παρατηρητής	23850 23777
Πολίτης (καθημερινή)	23850 45777
Φωνή της Φλωρίνης	23850 22195
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ	
Βιβλιοθήκη της Παιδαγωγικής Σχολής	23850 55052
Δημόσια Κεντρ. Βιβλ. Φλώρινας 'Βασιλικής Πιτόσκαα, Αργυροκάστρου 1	23850 23118
Γ.Α.Κ. (: Γενικά Αρχεία του Κράτους), Λεωφ. Αβέρωφ 36	23850 45750
Παιδική και Εφηβική Βιβλιοθήκη Λεωφ. Ελευθερίας και Λυσιμάχου	23850 45411
Φ.Σ.Φ. "Αριστοτέλης" - Βιβλιοθήκη, Πλατεία 7 Ηρώων 1944	23850 22754
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ, ΜΟΥΣΕΙΑ	
Αρχαιολογικό Μουσείο, περιοχή Σιδηρ. Σταθμού.....	23850 28206
Εταιρία Γραμμάτων και Τεχνών, Στεφ. Δραγούμη 3	23850 28509
Λέσχη Πολιτισμού -Λαογραφικό Μουσείο, Μεγ. Αλεξάνδρου.....	23850 22277
Νομαρχιακό Ωδείο.....	23850 46542
Πινακοθήκη Καλλιτεχνών Φλώρινας, περιοχή Σιδηρ. Σταθμού.....	23850 45205
Πολιτιστικό Κέντρο Φλώρινας , Αργυροκάστρου 1	23850 29677
Στέγη Φιλοτέχνων Φλώρινας -Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, Ταγμ. Φουλεδάκη 8.....	23850 29444
Φ.Σ.Φ. "Αριστοτέλης", Πλατεία 7 Ηρώων 1944.....	23850 22754
ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	
Ο.Σ.Ε.	23850 22404
Κ.Τ.Ε.Λ. αστικών γραμμών	23850 29547
Κ.Τ.Ε.Λ. υπεραστικών γραμμών:	
Φλώρινας	23850 22430
Αμυνταίου.....	23860 22219
Αθηνών	210 5130427

Θεσσαλονίκης.....	2310 595418
Λάρισα.....	2410 530249

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ ΑΠΟΣΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΟΔΗΓΟΥ ΣΠΟΥΔΩΝ

UNIVERSITY OF WESTERN MACEDONIA - DEPARTMENT OF FINE AND APPLIED ARTS

STUDENTS' ADMISSION

The admission tests of the Department are not subjected to the Panhellenic Examinations System and are carried out in accordance to the Presidential Decree 169/2006 and the Ministerial Decision No F 151/89700v6/5-9-2006 (Official Journal FEK 1358/14-9-2006 T. B') with special examinations held in the town of Florina.

Application Requirements: Supporting Documents, time and place for submission

Candidates' supporting documents are submitted annually to the secretariat of the department from the 1st to the 15th of September and include the following:

- a) an application form
- b) school graduation certificate
- c) two (2) passport size photographs of the candidate

Applications from interested parties, in order to be ruled on their inclusion in the category of those who have special artistic disposition, are made to the Departments from the 20th to 30th of June each year and are accompanied by documentation of the relevant work.

The application of participation in the examination is printed and issued to candidates by the Department.

With the submission of the supporting documents for participation, the applicants' personal information is checked in accordance with their ID card or passport that is showed to the Secretariat of the Department.

If for any reason the candidate can't provide his/her ID card or passport, a certificate from the municipality or the community is presented bearing an authenticated photograph.

Before the exams each candidate is handed a "candidate's ID" which bears a validated photo, the personal information and is signed by the Secretary of the Department.

Invitation and registration process

The Department with an announcement/invitation to the admitted that is posted on the bulletin board and is published at least to two newspapers of the daily press sets the deadline for their registration for at least ten (10) days and invites them to submit the required documents.

For the admissions departments require the graduation degree of the school from which it was graded. Once the original title/degree is submitted, it may be withdrawn by depositing the corresponding evidence.

During registration the candidate submits a formal declaration under Article 8 of Law 1599/86 for non-registration in another School or Department of Higher Education of Greece.

Those who were successful and could not exercise their right to register within that period are entitled to apply for registration only in the next academic year and within the registration deadline, set in the same school that year.

Any admission positions not covered by the candidates owing to non-registration on their behalf can be covered according to the decreasing order of the ratings starting from the next best of the last introduced candidate with a decision by the Department and with which is also fixed the registration deadline. The provision of paragraph 2 of Article 11 also applies for the purposes of this paragraph.

Cypriots Admission

Greeks from Cyprus, irrespectively of their national citizenship and their domicile or residence, are introduced in the Department of Fine and Applied Arts at the University of Western Macedonia in percentage of 5% above the designated number of admissions each year, after examination, carried out in Cyprus, in accordance with the provisions of this Ministerial Decision, by a five-member committee set up in June by the Ministry of Education of Cyprus which consists of three (3) Greek origin, and two Cypriot artists.

A nominal list of the successful candidates, under the care of the Ministry of Education of the Cyprian Republic, is sent in September to the Department of Fine and Applied Arts at the University of Western Macedonia and circulated to the Hellenic Ministry of Education.

Eligible candidates

Eligible candidates for participation in the admission examinations of the Department of Fine and Applied Arts at the University of Western Macedonia are:

- a) those graduated from a Upper Secondary General School or those with equal certification
- b) up to 15% of the designated number of admissions, holders of a three-year Secondary Lower School degree or a degree from a respective six-year, seven-year, eight-year Secondary Lower School or an equivalent qualification from a Middle School Education domestic or abroad, having a special artistic tendency, confirmed by decision from the Admission Committee of the Department.

Proclamation of Admission Examinations

The admission examinations to the Department of Fine and Applied Arts at the University of Western Macedonia are carried out within the period between September and October.

The admission examinations are announced by the Administration Committee (AC) of the University of Western Macedonia. The University is obliged to post the proclamation on the bulletin

board of the Department and to announce it to the media, while a summary is published in the daily press.

Committee of Admission Examinations

The admission examinations are conducted by the Admission Committee, which is appointed by the AC of the University of Western Macedonia after a proposal from the General Assembly of the Department.

The Admission Committee consists of five (5) faculty members whose academic discipline is relevant to visual arts and sciences.

Chairman of the Admission Committee is the President of the interim General Assembly of the Department and the Assistant Vice President given that their academic disciplines are related to Visual Arts and Sciences. If not, in the above positions are appointed faculty members of other universities or art schools that their academic disciplines are related to Visual Arts and Sciences.

Anyone who has a spouse or another person related with kinship of blood or marriage and that person takes the admission tests, can not participate to the Admission Committee. For the absence of such affiliation a declaration is submitted to the Committee President.

In case the Chairman is missing, absent, or unable to attend is replaced by the Vice President and he by the senior faculty member who is a member of the Committee.

The detailed program, the duration of the examinations and the voluntary or compulsory testing of candidates shall be decided by the Admission Committee and reported no later than five (5) days before the start of the Department's examinations. A summary of that decision is optionally published in the daily press.

The Secretarial duties of the Admission Committee are performed by an employ designated by the AC's President.

The Committee has a quorum if the members present are more than those absent.

The Admission Committee has the overall responsibility for conducting the examinations; designates the Supervisory Committee according to Article 6 of this Decision; appoints the remaining appropriate bodies for conducting the examinations; gives the necessary instructions; grades; prepares and approves a list of the scores of all tested.

The Admission Committee decides upon every detail resulting from the implementation of this Ministerial Decision.

Admission Tests

The applicants for admission to the first year of the Fine Arts and Sciences Department's curriculum perform artistic works of various models, animate or inanimate, or both. The models are at least two (2).

The Admission Committee provides and places the models in the contestants' examination rooms.

The tests required are designated by the Admission Committee in accordance with paragraph 6 of Article 4.

The duration of the admission examinations is five (5) four-hour sessions allocated in three (3) days and the projects that are carried out by the candidates in every session include the following:

- During the first and the second four-hour session candidates elaborate (draw) at least one black and white sketch from nature on a sheet of paper with pencil, charcoal, ink.
- During the third four-hour session elaborate (draw-produce) at least one color from nature in cardboard tempera, watercolor, acrylic or pastel.
- During the fourth four-hour session elaborate at least one exercise on a subject that is freely treated by the contestants and has been announced by the Admission Committee before the beginning of the tests, and
- During the fifth and last four-hour session elaborate at least one exercise on a freely chosen subject that is also freely treated by the candidates. The exercise will be accompanied by its drafts.

The sheets of paper together with the cardboards are provided by the Departments while the rest of the required materials are supplied by the candidates. The candidate in an envelope provided by the Department chooses and delivers to the supervisor the following:

- a) One to two black and white drawings
- b) One to two produced colors
- c) One to two exercises on a subject announced by the Admission Committee before the beginning of the tests; and
- d) One exercise on a freely chosen subject together with its drafts

Supervisory Committee

The candidates' Supervisory Committee is appointed by the AC's President of the University of Western Macedonia and it consists of the Supervisors (Supervisors and Floor Walkers).

As Supervisors are appointed members of the administrative staff of the University's Departments (classes UE, TE, PE, E.D.T.P) as well as civil servants posted in numbers proportional to the number of candidates and the examination rooms.

The duties and obligations of the supervisors are set and delivered in writing by the Chairman of the Admission Committee to the members of the Supervisory Committee.

The Supervisory Committee is responsible for the smooth conduct of the examinations, the control and the supervision of candidates.

Control and Placement of the Candidates

The classrooms where the examinations are going to take place as well as the allocation of the

candidates into groups are been notified to those interested at least three (3) days earlier with an announcement on the bulletin board of the Department.

Each candidate is required to be present at the start of the examinations in the first four-hour session and during the delivery of the works at the last four-hour session. The seats used in the examination rooms for the placement of the contestants are numbered and to each applicant corresponds one place.

On the first day of the examinations a draw is conducted for the classroom and the seat that the candidate will work. Changing positions between the candidates is not allowed.

On entering the predetermined examination rooms the ID of the examinees is checked by the supervisors according to the "candidate's ID" and their presence is recorded.

"Candidate's ID" is placed by the examinee in an apparent site on his/hers predetermined seat throughout the course of the examination.

With care by the Supervisors the required boards are issued to the examinees.

Breaks during the tests are specified with a decision by the Admission Committee and are notified to the candidates before the start of the examination. The Candidates during the last four-hour session of the examination choose and deliver their works in accordance with Article 5 of this Ministerial Decision. Candidates deliver to the Supervisor a file with their works as well as a small opaque file with the card containing their personal information and the number of the works delivered. The files together with the card are issued by the Department. Consequently, the Supervisor in the presence of the candidate checks the above mentioned items; affixes the small to the largest and monographs.

After the tests are concluded, the supervisor writes a report in which he/she refers to the way the examination was conducted; to any problems that might occur and to any sanctions imposed in accordance to Article 9 of this Ministerial Decision.

Contestants' Discipline

The candidates have a duty of decent and respectful behavior and adherence to the advice and recommendations by the Supervisors and members of the Supervisory Committee.

However works together with another person/candidate in any way during the examination or misbehaves towards the Supervisors and other examination officials or refuses to comply with the recommendations and with his/her conduct disrupts the smooth operation and order of the examination process; he or she is expelled from the examination room and is excluded from the examination procedure with a decision by the Admission Committee.

In accordance to the above, the cause of the candidates exclusion together with the grade zero (0) is noted by the Admission Committee on his/her work.

Grading of the Works/Projects and of the Candidate

Each member of the Admission Committee grades with an integer (whole number) from 1 to 10 all of candidate's projects with ten (10) been the best mark and five been the base mark.

After the grading and the export of the general mark for every candidate, the Admission Committee approves the scoreboard with the scores of all tested, drawn up in a descending order of candidates' marks and posts it on the bulletin board of the Department.

Candidate's grade is obtained by dividing the sum of the grades given by the members of the Admission Committee to the specific candidate by the number of members of the Committee.

Review, re-grade or supply of photocopies or photographs of candidate's works are not permitted and their evaluation is left to the objective and equitable judgment of the Admission Committee.

The Admission Committee may decide upon the exhibition the successful candidates' for at least three (3) days. The projects of the unsuccessful candidates remain in the Department for six months after the issuing of the results and subsequently are been destroyed after a relevant report is conducted.

Issuing the Results and Candidates Selection

The selection of those to be admitted is based only on their performance in these specific examinations and is made according to the decreasing order of the overall grade of the candidates until the completion of the specified number of admissions, as is provided by paragraph 5 of Article 1 of Law.1351 / 1983 (Official Gazette 56 A').

In order for a candidate to be included in the admissions list he/she should have received at least an overall grade of five (5). Candidates, who have obtained an overall grade of equal to that of the last candidate admitted, are admitted as well as redundant. The Admission Committee under paragraphs 1-3 of this article draws up the admission list of that Department, which is posted on the bulletin board of the Department and notified within three (3) days to the Administration of Organization and Conduct of Examinations of the Ministry of Education and Religion.

UNDERGRADUATE PROGRAM

PRINCIPLES OF CURRICULUM'S CONFIGURATION

The curriculum of the Department of Fine and Applied Arts attempts to serve the following principles:

The Department is basically a studio and therefore the main study and education takes place in workshops of visual and applied arts. The studio teaching is supplemented by theoretical lessons that interact with the subjects of workshops and construct a critical and scientifically informed part of the curriculum.

The curriculum is structured in a way that the student will come into contact with different views and ways of artistic expression through his/her studies in different laboratories of the Department. The program seeks to give students the opportunity to form their own profile on which they will build their artistic and professional development so that the graduates will be able to work as artists with adequate supplies and address different scientific, both practical and theoretical issues of artistic creation in general.

With all the above, a curriculum is offered to students that gives them the opportunity to discover the diverse world of arts, and at same time to create the conditions for their integration into the productive web of the country by providing them with the essential and typical qualifications in order to have the opportunity to work in different business environments in public and private institutions in Greece and abroad. The curriculum reflects the convergence of the visual arts with the various forms of art developed at any era. The base of the teaching program is pluralism, research and innovation as the prevalence of digital technology is a key element in shaping the field of fine and applied arts. Its structure follows the educational standards of the relevant Greek and European Universities, aiming at creating a strong academic background and at diverse expertise. During its implementation changes will be required dictated by the rapid production of new knowledge and the continuously emerging new needs.

Parallel Events

The core curriculum is accompanied by parallel events which contribute to the overall education of students and the acquisition of knowledge and experience in areas related to visual and applied arts. Students are encouraged to work artistically beyond their academic obligations and to contribute to the wider artistic processes, by taking part in exhibitions, participating in activities, organizing their own artistic and cultural contributions.

For these reasons, the following provisions were made:

- Organization of educational trips and visits to museums and exhibitions of visual interest
- Participation in artistic activities, which may be held in the town of Florina and the wider region.
- Working with local and state agencies and institutions for the participation of students in

annual events, festivals and other programs of public view.

- Organization of concentrated few-days courses in various subjects (art, theater, literature, music, etc.) which are carried out with the participation of invited artists from other parts of our country or abroad. The invitations are made after discussion with the General Assembly of the Department where, apart from its members, the students through their representative bodies can submit proposals.
- Planning in an annual base of lectures by visiting artists and theorists who will present their work; visit the laboratories and interact with the students.
- Organization of scientific conferences and symposia on matters pertaining to the visual arts.
- Participation of students in subsidized programs of practice in public and private sectors related to the subjects of study in order to have professional experience before graduation.

Courses

The courses at the Department of Fine and Applied Arts are divided into two major categories:

1st CATEGORY: STUDIO COURSES OF FINE AND APPLIED ARTS

The courses of the Department of Fine and Applied Arts are organized as follows:

- **Studio Courses of Fine Arts:**
  - A) Painting** (three Laboratories)
  - B) Sculpture** (one Studio)
  - C) Engraving** (one Studio)
- **Studio Courses of Applied Arts:**

Applied Arts are organized in three studio courses:

- A) **Digital Arts:** Courses include photography, illustration, editing, animation and audio (video), production and processing of three-dimensional graphics (3D animation), interactive multimedia applications, electronic forms processing, digital graphic arts (graphic design).
- B) **3d Applications-dimensional objects and space:** they include subjects such as set design, jewelry, packaging products, pottery, artwork, promotional items, candle items and décor.
- Γ) **Ecclesiastical Arts:** include subjects such as church painting (icons, wall paintings), mosaic, woodwork and stained glass.

The development of the Studio Courses in Applied Arts will take place gradually and the subjects to be taught will be announced each semester.

The courses of the first category are organized as follows:

1. Introductory Courses
2. Specialization Courses

3. Studio Courses (Visual and Applied) Electively Compulsory

2nd CATEGORY: THEORETICAL COURSES

The Theoretical Courses are organized as follows:

• **Theoretical Courses**

Theoretical courses include courses from the following disciplines: *Lessons of Art History, History of Architecture, Aesthetics, Philosophy of Art, Sociology of Art, Museology, Cultural Management, Education and Teaching Methodology.*

• **Theoretical-Studio Courses**

These Theoretical Workshops include the following disciplines: *Architecture, Computing, Theory and Applications of Fine Arts, and lessons from different sectors that support the courses of Fine and Applied Laboratories.*

• **Foreign Language**

STUDIO COURSES ORGANIZATION (VISUAL AND APPLIED ARTS)

INTRODUCTORY COURSES

Attendance at the introductory Courses lasts four semesters and is organized as follows:

In these courses all students attend all workshops each semester. To facilitate the program, students are divided into four groups and from Monday until Wednesday morning attend one of the two workshops, and by noon Wednesday to Friday the second workshop.

During the first semester of this course:

- The first group attends Painting Studio 1 and a specialization course of Applied Arts (Digital Arts Lab)
- The second group attends Painting Studio 2 and a specialization course of Applied Arts (3d Applications-dimensional objects and space)
- The third group attends Painting Studio 3 and a specialization course of Applied Arts (Ecclesiastical Arts)
- The fourth group attends the studio Courses of Sculpture and Engraving

In the second, third and fourth semester of these courses groups changed cyclically in the above workshops. By the end of the first two years, students will attend the whole eight laboratories.

In order for the student to be eligible to choose his/her Studio Course Orientation (specialization) he/she should have complete all four semesters of the Studio Courses, having successfully scored in all eight workshops. If not so, he/she cannot choose Studio Orientation, and must repeat the courses that have not been successfully completed.

Especially for the Sculpture Studio, if a student has expressed a desire during the first semester to

choose Sculpture as a Studio Course Orientation, then he/she will have the right to attend three semesters in the Sculpture Studio Courses and in one Painting Studio Course of his/her choice.

Orientation Courses

The basic Orientations for obtaining a degree are the Orientation of Painting and Sculpture as set by the founding law of the Department and in conjunction with the conditions set by ASEP for participation in the contest for the selection of teachers for public education.

The P.G.S. of the Department has taken action to the Ministry of Education, Lifelong Learning and Religion, for the Orientations of Engraving and the Laboratories of Applied Arts to be recognized as Orientations that will give to the alumni of the Department the right to participate in ASEP's contest. Pending final approval for the above mentioned requests the following are provided:

Attendance in the Orientation Courses lasts six semesters and is organized as follows:

In these Courses the students choose only one Studio Orientation:

- Painting Studio 1 or
- Painting Studio 2 or
- Painting Studio 3 or
- Sculpture Studio

Which follow until the conclusion of their studies.

Students, who wish during the Orientation Courses to attend half the teaching week the Printmaking Studio or one of three Studios of Applied Arts, can do so. Attendance at these courses will be confirmed by a certificate which will be given along with their Orientation Degree.

The certificate will be given for the Engraving Studio Courses or the Studio Courses of Applied Arts, which ultimately the student had chosen to follow, if his/her Dissertation concentrates on printmaking, or on one of the Courses of the Studio of Applied Arts where he has chosen to work.

WORKSHOP COURSES (Visual and Applied Arts) Electively Compulsory

These courses are carried out in the afternoon and correspond to an elective course. The courses offered are announced at the beginning of each semester.

For the academic year 2010 - 11 the offered courses are the following:

Εσχ.2α	Engraving	3 DC
Εσχ.2β	Illustration	3 DC
Εσχ.2γ	Digital Visual Applications	3 DC
Εσχ.2δ	Photography	3 DC
Εσχ.2ε	Jewelry	3 DC

Εσχ.2στ	Scenography	3 DC
Εσχ.2η	Maquette	3 DC
Εσχ.2θ	Ecclesiastical Painting	3 DC
Εσχ.2ι	Mosaic	3 DC

NIGHT MODEL

Night Model is an open studio that is carried out in the afternoon and allows students to work studying their model extra from the time given in Visual Arts Workshops. By participating in the Night Model students deepen their knowledge of the human figure and experiment in techniques and of imaging the figure. Their engagement in this course enhances the level of their artistic work and contributes to the improvement of their overall performance, without scoring and without recognized credits.

Theoretical Courses

The organization and formation of theoretical courses is designed to give students theoretical knowledge which will support the production of their artistic work.

The courses are divided into Core and Required by choice and represent different fields of Art Science and Culture, courses such as History of Art and Architecture covering longitudinal aspects of the arts internationally and in Greece.

For the theoretical training and familiarization of students with issues relating to institutions in the arts, the program includes courses in Philosophy, Aesthetics, Philosophy of Art, Sociology of Art, Museology, Museum Education and Cultural Management.

A basic category of theoretical courses are the courses in Education and Teaching Methodology which together with the Practice prepare students for teaching in Primary and Secondary Education.

Core theoretical courses

Θ.001	Art History 1: Art History in Antiquity	1 st sem. 3 DIDACTIC CREDITS (DC) 4 ECTS
Θ.002	Art History 2: History of Medieval and Byzantine Art	2 nd sem. 3 DC 4 ECTS
Θ.003	Art History 3: Renaissance and Baroque	3 rd sem. 3 DC 4 ECTS
Θ.004	Art History 4: Art in Europe in the 19 th and 20 th century	4 th sem. 3 DC 4 ECTS
Θ.005	Art History 5: European Avant-Guard in the 20 th century	5 th sem. 3 DC 4 ECTS
Θ.006	Art History 6: History of Applied Arts in the 19 th and the 20 th century	6 th sem. 3 DC 4 ECTS
Θ.007	Art History 7: Greek Art in the 18 th and the 19 th century	7 th sem. 3 DC 4 ECTS
Θ.008	Art History 8: Greek Art in the 20 th century – Modern Greek Art	8 th sem. 3 DC 4 ECTS
Θ.009	Philosophy - Aesthetics	6 th sem. 3 DC 4 ECTS
Θ.010	Museology, Museum Education and Cultural Management	7 th sem. 3 DC 4 ECTS
Θ.014	Materials Technology - New Technologies and Diagnostic of Works of Art	8 th sem. 3 DC 4 ECTS
Θ.011	Pedagogic I	5 th sem. 3 DC 4 ECTS

Θ.012	Teaching the Art History	6 th sem.	3 DC	4 ECTS
Θ.013	Teaching Visual Arts	7 th sem.	3 DC	4 ECTS

TEACHING METHODOLOGY – PRACTICE

ΠΑ.1	Teaching Methodology - Practice I	9 th sem.	6 DC	6 ECTS
ΠΑ.2	Teaching Methodology - Practice II	10 th sem.	6 DC	6 ECTS

Theoretical Courses Required by Choice

ΕπΘ.01	Greek Folk Art in Modern Times	1 st , 3 rd sem.	3 DC	4 ECTS
ΕπΘ.02	History of Architecture	2 nd , 4 th sem.	3 DC	4 ECTS
ΕπΘ.03	History of Industrial Design	1 st , 3 rd sem.	3 DC	4 ECTS
ΕπΘ.04	Space and Architecture	5 th , 7 th , 9 th sem.	3 DC	4 ECTS
ΕπΘ.06	Art Theory - Sociology of Art	5 th , 7 th , 9 th sem.	3 DC	4 ECTS
ΕπΘ.07	Creative Writing	2 nd , 4 th , 6 th sem.	3 DC	4 ECTS

THEORETICAL-LABORATORY COURSES

These courses are divided into Core and Required by choice.

These lessons come from disciplines such as Architecture, Computing, Theory and Applications of Visual Arts, as well as from different fields related to Visual and Applied Arts and support the Visual and Applied Laboratory courses.

Core theoretical – Laboratory Courses

ΕΘ 100	Line Drawing	1 st sem.	3 DC	4 ECTS
ΕΘ 101	Architectural Design	2 nd sem.	3 DC	4 ECTS
ΕΘ 102	Rythmology	3 rd sem.	3 DC	4 ECTS
ΕΘ 104	Prospect and outlines	4 th sem.	3 DC	4 ECTS
ΕΘ 103	Introduction to Computers	1 st sem.	3 DC	4 ECTS
ΕΘ 107	Art in Public Space	5 th sem.	3 DC	4 ECTS

ΕΘ 108 Performance: Theory and Practice 8th sem. 3 DC 4 ECTS

Theoretical – Laboratory Courses Required by Choice

Ενε 01	Artistic Anatomy	4 th ,6 th sem.	3 DC	4 ECTS
Ενε 02	Chromatology – Designology	2 nd , 4 th sem.	3 DC	4 ECTS
Ενε 03	Indroduction to Book Arts	5 th ,7 th ,9 th sem.	3 DC	4 ECTS
Ενε 04	New media Art	6 th ,8 th ,10 th sem.	3 DC	4 ECTS
Ενε 05	Digital Actions in Selected Sites	5 th , 7 th , 9 th sem.	3 DC	4 ECTS
Ενε 06	Environmental Art	5 th ,7 th ,9 th sem.	3 DC	4 ECTS
Ενε 07	Methodological Approaches to Art	6 th ,8 th ,10 th sem.	3 DC	4 ECTS

Foreign Language

Lessons in foreign language are compulsory and taught during the first four semesters; These lessons are designed to empower students in using foreign language bibliography, to be informed about the international art scene, to participate in Erasmus programs and possibly to prepare for graduate study at universities abroad.

Successful participation is a prerequisite for obtaining a degree and is credited with teaching points. The foreign language offered so far is English.

ΑΓΛ. 1	English Language	1 st sem.	3 DC	4 ECTS
ΑΓΛ. 2	English Language	2 nd sem.	3 DC	4 ECTS.
ΑΓΛ. 3	English Language	3 rd sem.	3 DC	4 ECTS
ΑΓΛ. 4	English Language	4 th sem.	3 DC	4 ECTS

Six-month Programme Structure

For a student to finish his/her studies must achieve the following didactical credits

200 from Visual or Applied Laboratories (160 ECTS)

54 from Core theoretical courses (68 ECTS)

21 from Theoretical – Laboratory Required courses (28 ECTS)

12 from Foreign Language courses (16 ECTS)

18 from required by Choice courses (Theoretical or Theoretical – Laboratory or required by choice Laboratory courses) (24 ECTS)

Total 305 didactical credits (296 ECTS)

The dispersion of laboratory and theoretical courses every semester is the following:

INTRODUCTORY COURSES

	course code		VISUAL/APPLIED LABORATORIES	THEORETICAL-LABORATORY CORE COURSES	THEORETICAL CORE COURSES	TOTAL	
						DC	ECTS
1st SEMESTER							
INTRODUCTORY COURSES		Introductory Courses	20 Didactical Credits (DC)				16
	EΘ.100	Line design		3 DC			4
	Θ.001	Art History 1: Art History in Antiquity			3 DC		4
	EΘ.103	Introduction to Computers		3 DC			4
	Αγλ.1	Foreign Language			3 DC		4
		Required by Choice				3	4
		TOTAL				35	36

	course code		VISUAL/APPLIED LABORATORIES	THEORETICAL-LABORATORY CORE COURSES	THEORETICAL CORE COURSES	TOTAL	
						DC	ECTS
2nd SEMESTER							
INTRODUCTORY COURSES		Introductory Courses	20 DC				16
	EΘ.101	Line design		3 DC			4
	Θ.002	History of Art 2			3 DC		4
	Aγλ.2	Foreign Language			3 DC		4
		Required by Choice				3	4
		TOTAL				32	32

	course code		VISUAL/APPLIED LABORATORIES	THEORETICAL-LABORATORY CORE COURSES	THEORETICAL CORE COURSES	TOTAL	
						DC	ECTS
3rd SEMESTER							
INTRODUCTORY COURSES		Introductory Courses	20 DC				16
	EΘ 102	Rythmology		3 DC			4
	Θ 003	History of Art 3			3 DC		4
	Aγλ.3	Foreign Language			3 DC		4
		Required by Choice				3	4
		TOTAL				32	32

	course code		VISUAL/APPLIED LABORATORIES	THEORETICAL-LABORATORY CORE COURSES	THEORETICAL CORE COURSES	TOTAL	
						DC	ECTS

4th SEMESTER

INTRODUCTORY COURSES		Introductory Courses	20 DC				16
	EΘ 104	Perspective and shading		3 DC			4
	Θ 004	History of Art 4			3 DC		4
	Αγλ.4	Foreign Language			3 DC		4
		Required by Choice				3	4
		TOTAL				32	32

DEGREE SPECIALIZATION

	course code		VISUAL AND APPLIED ART STUDIOS	THEORETICAL-LABORATORY CORE COURSES	THEORETICAL CORE COURSES	TOTAL	
						DC	ECTS
5th SEMESTER							
INTRODUCTORY COURSES		Chosen Studio	20 DC				16
	Θ. 005	History of Art 5			3 DC		4
	Θ. 011	Pedagogic I			3 DC		4
	EΘ.107	Art in Public Space		3 DC			4
		Required by Choice				3	4
		TOTAL				32	32

	course code		VISUAL AND APPLIED ART STUDIOS	THEORETICAL-LABORATORY CORE COURSES	THEORETICAL CORE COURSES	TOTAL	
						DC	ECTS
6th SEMESTER							
INTRODUCTORY COURSES		Chosen Studio	20 DC				16
	Ø. 006	History of Art 6			3 DC		4
	Ø. 012	Didactics in History of Art			3 DC		4
	Ø. 009	Philosophy and Aesthetics			3 DC		4
		Required by Choice				3	4
		TOTAL				32	32

	course code		VISUAL AND APPLIED ART STUDIOS	THEORETICAL-LABORATORY CORE COURSES	THEORETICAL CORE COURSES	TOTAL	
						DC	ECTS
7th SEMESTER							
INTRODUCTORY COURSES		Chosen Studio	20 DC				16
	Ø. 007	History of Art 7			3 DC		4
	Ø. 013	Didactics in Art			3 DC		4
	Ø. 010	Museology, Museopedagogy and Cultural Management			3 DC		4
		TOTAL				29	28

	course code		VISUAL AND APPLIED ART STUDIOS	THEORETICAL-LABORATORY CORE COURSES	THEORETICAL CORE COURSES	TOTAL	
						DC	ECTS
8th SEMESTER							
INTRODUCTORY COURSES		Chosen Studio	20 DC				16
	Θ. 008	History of Art 8			3 DC		4
	EΘ. 108	Performance: Theory and Practice		3 DC			4
	Θ. 014	Materials Technology - New Technologies and Diagnostic of Works of Art			3 DC		4
		TOTAL					29

	course code		VISUAL AND APPLIED ART STUDIOS	THEORETICAL-LABORATORY CORE COURSES	THEORETICAL CORE COURSES	TOTAL	
						DC	ECTS
9th SEMESTER							
DEGREE PAPER		DEGREE PAPER	20 DC				16
	ΠΑ.1	Didactics Methodology - Placement I	6 DC		3 DC		4
		TOTAL				26	22

	course code		VISUAL AND APPLIED ART STUDIOS	THEORETICAL-LABORATORY CORE COURSES	THEORETICAL CORE COURSES	TOTAL	
						DC	ECTS
10th SEMESTER							
DEGREE SHOW		DEGREE SHOW	20 DC				16
	ΠΑ.1	Didactics Methodology - Placement II	6 DC		3 DC		4
		TOTAL				26	22

Didactic Credits Total : 305

ECTS Total : 296

